

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Το Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών στους Αμπελοκήπους επισκέφθηκε για πρώτη φορά ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ο οποίος βρέθηκε στην Αθήνα για το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, το οποίο οργανώθηκε με τη συμπλήρωση 100 ετών από την κυκλοφορία του περιοδικού *Θεολογία*.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η προγραμματισμένη από αρκετό καιρό επίσκεψη του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών, η οποία οργανώθηκε από την Ένωση Κωνσταντινουπολιτών, πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη αίθουσα και το θεωρείο των εκδηλώσεων «Αλέξανδρος Μαζαράκης» την Παρασκευή, 13 Οκτωβρίου 2023, υπό την αιγίδα της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Θεοφ. Επίσκοπος Ευρίτου κ. Χρυσόστομος ως εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου Αρχιεπίσκοπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου Β΄, ο τ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος, ο Γενικός Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών κ. Γιάννης Χρυσουλάκης, ως εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, ο Α΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. Γιάννης Πλακωτάκης, ο Περιφερειάρχης Αττικής κ. Γιώργος Πατούλης, ο Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων κ. Νικόλαος Βαφειάδης, ιεράρχες από Αθήνα και Κωνσταντινούπολη, ιερείς, ιεροψάλτες, Άρχοντες της Μ.τ.Χ.Ε., καθηγητές, στελέχη τραπεζών, μέλη της Ο.Ο.Μ.Κ.ω., πρόεδροι και μέλη Δ.Σ. των κωνσταντινουπολιτικών σωματείων, εκπρόσωποι ομογενειακού τύπου και ΜΜΕ.

> ΣΕΛΙΔΑ 2

ΤΑ ΦΑΝΕΡΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ «ΚΡΥΜΜΕΝΑ ΜΥΣΤΙΚΑ» ΤΗΣ ΚΑΛΠΗΣ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΠΕΛΕΞΑΝ ΤΗΝ ΑΠΟΧΗ ΓΙΑ ΝΑ ΕΚΦΡΑΣΟΥΝ ΤΗ ΔΥΣΦΟΡΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Μετά από κάθε εκλογική αναμέτρηση είθισται νικητές και ηττημένοι να βγαίνουν και να λένε ότι έλαβαν το μήνυμα της κάλπης. Βέβαια, η απόσταση που χωρίζει τη λήψη από την κατανόηση του μηνύματος είναι μεγάλη. Αυτή τη φορά όμως το μεγάλο μήνυμα που έστειλαν οι πολίτες είναι δυσανεξία και δυσφορία για μια σειρά πολιτικών που αφορούν άμεσα τη ζωή τους. Γι' αυτό και επέλεξαν να το εκφράσουν στις αυτοδιοικητικές εκλογές. Γύρισαν την πλάτη στις κομματικές επιλογές προτιμώντας την αποχή. Σωστό ή λάθος πλέον δεν έχει σημασία. Ο κύβος ερρίφθη.

Στην Αθήνα η ανατροπή που υπήρξε, με τη νίκη του Χ. Δούκα απέναντι στο απόλυτο φαβορί Κ. Μπακογιάννη, είναι η πιο εύγλωττη έκφραση μιας κοινωνικής διαμαρτυρίας που δεν είχε ούτε

τε χρώμα ούτε κόμμα. Και όσοι σπεύδουν να οικειοποιηθούν αυτό το αποτέλεσμα έχουν ξεκινήσει τη λάθος ανάλυση του μηνύματος.

Στο κυβερνών κόμμα αναγνώρισαν πως ο δεύτερος γύρος των αυτοδιοικητικών εκλογών δεν ήταν μια καλή βραδιά για τη Νέα Δημοκρατία. Ωστόσο, αυτό που επισημαίνουν είναι πως δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο το αποτέλεσμα του δεύτερου γύρου, καθώς στον πρώτο γύρο –όπου συμμετείχαν όλες οι παρατάξεις– αποτυπώθηκαν οι πολιτικοί συσχετισμοί. Υπενθυμίζουν μάλιστα πως έχουν περάσει μόλις τρεις μήνες από τις πρόσφατες εκλογές, όπου υπήρξε καθαρή υπεροχή της Νέας Δημοκρατίας και δόθηκε σαφής εντολή για μεταρρυθμίσεις. Η αποσυσπείρωση που υπήρξε στους γαλάζιους ψηφοφόρους

στον δεύτερο γύρο των αυτοδιοικητικών εκλογών, καθώς και η συνένωση δυνάμεων της αντιπολίτευσης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις έχουν μπει στο γαλάζιο μικροσκόπιο. Ένα από τα σημεία που έχουν εστιάσει την ανάλυσή τους είναι και τα κρούσματα αλαζονείας, αλλά και οι άστοχες δηλώσεις στελεχών που τροφοδότησαν ένα αρνητικό κλίμα στη κοινωνία, ενώ σε δεύτερο χρόνο αναγνωρίζουν ότι θα ορισμένες περιπτώσεις θα μπορούσαν να γίνουν άλλες επιλογές. Στην περίπτωση της Θεσσαλίας, όπου ο Δημήτρης Κουρέτας νίκησε τον Κ. Αγοραστό στον δεύτερο γύρο, είναι δεδομένο ότι καθοριστικό ρόλο έπαιξαν οι ανοιχτές πληγές της Θεσσαλίας, αλλά και παρεμβάσεις στελεχών που δημιούργησαν αρνητικές εντυπώσεις.

Στην Αθήνα ο Κώστας Μπακογιάννης, παρά το σημαντικό προβάδισμα του πρώτου γύρου, έχασε καθαρά από τον Χάρη Δούκα. Στο τελικό αποτέλεσμα φαίνεται πως μέτρησαν τόσο τα όσα είχαν προηγηθεί με τον «Μεγάλο Περίπατο», το «αντιμπακογιαννικό μέτωπο» και το υψηλό ποσοστό αποχής. Είναι χαρακτηριστικό πως ο Κώστας Μπακογιάννης πήρε 7.400 λιγότερες ψήφους σε σχέση με τον πρώτο γύρο, με το ποσοστό συμμετοχής στην Αθήνα να είναι μόλις 26,73%.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓ. ΣΟΦΙΑ

> ΣΕΛΙΔΑ 5

Ο ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ ΟΣΜΑΝ ΚΑΒΑΛΑ

τιμήθηκε με το Βραβείο
Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
Βάτσλαβ Χάβελ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

> ΣΕΛΙΔΑ 6

ειδήσεις

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Την εκδήλωση άνοιξε η πρόεδρος της Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών κ. Λένα Αναπιώτη, η οποία αναφέρθηκε στην από καιρό συνεννόησή της με τον Παναγιώτατο για την επίσκεψή του στο Πνευματικό Κέντρο. Εξιστόρησε το ιστορικό της Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών και των σωματείων που την απαρτίζουν. Μεταξύ άλλων αναφέρθηκε και στο κτιριακό συγκρότημα, στο οποίο γινόταν η εκδήλωση.

Στη συνέχεια σύντομους χαιρετισμούς απεύθυναν ο Γενικός Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας κ. Γιάννης Χρυσουλάκης, ο Πρόεδρος της Ο.Ο.Μ.Κ.ω. ομότ. καθηγητής κ. Νίκος Ουζούνoglou, ο Πρόεδρος του Σωματείου Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας και

Άρχων Πρωτοψάλτης της Μ.τ.Χ.Ε. κ. Φώτιος Γιαννακάκης και ο Πρόεδρος της Optima Bank κ. Γεώργιος Τανισκίδης.

Σε αυτό το σημείο έγινε η Αντιφώνηση του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου ο οποίος, αφού χαιρέτησε τους επισήμους και τους παρισταμένους, δήλωσε ότι είναι χαρούμενος που βρέθηκε στην Ένωση Κωνσταντινουπολιτών, στην οποία αισθάνθηκε σαν το σπίτι του. Είπε επίσης ότι όλοι συνδέονται με κοινά βιώματα, αναμνήσεις, εμπειρίες ζωής από τη Βασιλεύουσα, τη Ρωμιοσύνη, το Φανάρι, τις κοινές περιπέτειες της Ρωμιοσύνης και άλλα πολλά. Αναφέρθηκε στις επισκέψεις του στους Συλλόγους μας του εξωτερικού, τονίζοντας ότι αισθάνεται αγαλλίαση για το γεγονός ότι τα μέλη τους αγωνίζονται για τον πολιτισμό της Ρωμιοσύνης.

Ακολούθησε από την Ένωση Κωνσταντινουπολιτών, διά της προέδρου κ. Λένας Αναπιώτη, η απονομή ανάγλυφης πλακέτας στον Οικουμενικό Πατριάρχη. Τα αναμνηστικά δώρα συνεχίστηκαν από τον Πρόεδρο κ. Γεώργιο Τανισκίδη για την Optima

Bank, τον κ. Νίκο Ουζούνoglou για την Ο.Ο.Μ.Κ.ω., τον κ. Θωμά Αρβανιτίδη για τον Α.Ο. Ταταύλα και ένα

προσωπικό αναμνηστικό από τον κ. Νίκο Κόλμαν.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης έδωσε στην κ. Λένα Αναπιώτη, για την Ένωση Κωνσταντινουπολιτών, έναν ασημένιο αναμνηστικό δίσκο.

Πριν το τέλος της σπουδαίας αυτής εκδήλωσης, στη σκηνή εμφανίστηκε χορός ιεροψαλτών υπό τη διεύθυνση του καθηγητού κ. Δημοσθένη Φιστουρή, ο οποίος απέδωσε ψαλμούς και τον Πολυχρονισμό του Οικου-

μενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου. Ο χορός των ιεροψαλτών είχε ήδη ψάλει τον Πολυχρονισμό στο φουαγιέ της αίθουσας, κατά την άφιξη του Οικουμενικού Πατριάρχη τον οποίο συνόδευαν ιερείς της ακολουθίας του.

Ακολούθησε προσωπική ξενάγηση του Παναγιωτάτου και της συνοδείας του, στο κτήριο και τη βιβλιοθήκη, ενώ την ίδια στιγμή οι παρευρισκόμενοι μετέβησαν στο ισόγειο κι απόλαυσαν καταπληκτικά εδέσματα και γλυκά, συνοδεία αναψυκτικών και οίνου από κέτερινγκ.

Χορηγοί της εκδήλωσης ήταν η Optima Bank, ο Δήμος Αθηναίων, ο Όμιλος Κορδόση, η Pressius Arvanitidis και τα καταστήματα χειροποίητων χαλιών της Δέσποινας Μοιραράκη ΑΕ.

Μαυρομιχάλη 84 & Καλλιδορίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (aantonopoulos10@gmail.com)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-18.00

Τα ευνυόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλληλαγής ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	30 € → (36 € από 1/1/24)
Για τους Οργανισμούς	35 € → (40 € από 1/1/24)
Για Σωματεία - Συλλόγους	35 € → (40 € από 1/1/24)
Για την Ε.Ε.	53 € → (70 € από 1/1/24)
Για τις υπόλοιπες χώρες	53 € → (70 € από 1/1/24)

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 10.00-18.00, με εισπράκτορα, μετά από τηλεφώνω, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR870110110000011093622154

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ Ο ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΣΥΡΟΪΑΚΩΒΙΤΩΝ ΑΓΙΟΣ ΕΦΡΑΙΜ

Την Κυριακή, 8 Οκτωβρίου 2023 στον Άγιο Στέφανο Κωνσταντινούπολης πραγματοποιήθηκαν από τον Τούρκο Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Tayir Erdogan τα εγκαίνια του Ι. Ναού των Συροϊακωβιτών, Αγίου Εφραίμ, ο οποίος είχε πρωτοϊδρυθεί την περίοδο της Τουρκικής Δημοκρατίας. Στα εγκαίνια παρευρέθηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος καθώς και πολλοί ηγέτες και εκπρόσωποι άλλων θρησκευτικών κοινοτήτων. Την είδηση δημοσιεύει (9/10/2023) η ιστοσελίδα Köklü Değişim Medya.

Ο Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας Tayir Erdogan εγκαινίασε την πρώτη εκκλησία από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, τον Ι. Ν. Άγιο Εφραίμ στην περιοχή Αγίου Στεφάνου Κωνσταντινούπολης.

Στο τέλος της ομιλίας του, ο Tayir Erdogan ευχαρίστησε όσους συνέβαλαν στην ανέγερση της παλαιάς Συροϊακωβίτικης Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Αφού έγιναν προσευχές στα συριακά, σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο Tayir Erdogan έκοψε την κορδέλα λέγοντας «La ilahe illallah Ibrahim Halilullah».

Ο αναπληρωτής Πατριάρχης της Συροϊακωβίτικης Κοινότητας Yusuf Çetin, προσέφερε ένα δώρο στον Πρόεδρο Tayir Erdogan, ο οποίος δήλωσε: «Θα κρατήσω αυτό το μεγάλο αναμνηστικό στο πιο ασφαλές μέρος της Προεδρίας ως ενθύμιο της σημερινής ημέρας».

Στα εγκαίνια παραβρέθηκαν ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου κ. Numan Kurtulmuş, ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Ali Yerlikaya, ο Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού κ. Mehmet Nuri Ersoy, ο Υπουργός Επικοινωνίας της Προεδρίας κ. Fahrettin Altun, ο εκπρόσωπος Τύπου του Κόμματος AKP κ. Ömer Çelik, όπως και αρκετοί εκπρόσωποι και ηγέτες θρησκευτικών κοινοτήτων του εσωτερικού και εξωτερικού.

επικαιρότητα

▶ ΠΑΛΙ ΤΑ ΕΒΑΛΑΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΜΕ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΗΣ ΑΕΚ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Σε καυστικό άρθρο της ιστοσελίδας *Takvim.com* (16/10/2023) με τίτλο «Δεν έχει τέλος η δυσφορία των Ελλήνων για την Αγία Σοφία», γράφει ότι «ανάρτησαν φωτογραφία της Αγίας Σοφίας χωρίς μιναρέδες στη φυσούνα του αγωνιστικού χώρου του γηπέδου». Για μια ακόμη φορά είναι εμφανής η εχθρότητα που υπάρχει από μερίδα του τουρκικού λαού κατά της Ελλάδας. Μόνιμα κάποιοι ψάχνουν να βρουν κάτι και –με την πρώτη ευκαιρία– να κατηγορήσουν τη χώρα μας για οτιδήποτε. Τώρα το εθνικιστικό μένος εμφανίστηκε από μια αναρτημένη φωτογραφία της Αγίας Σοφίας στη φυσούνα του γηπέδου της ΑΕΚ, κατά την είσοδο των ποδοσφαιριστών των Εθνικών ομάδων Ελλάδας και Ολλανδίας.

Μετά από πάροδο τριών ετών, ακόμα δεν πέρασε η «δυσπείψια» της Ελλάδας ότι η Αγία Σοφία μετατράπηκε σε τέμενος και παραδόθηκε στους πιστούς. Στο γήπεδο της ΑΕΚ, ΟΠΑΠ Αρένα, αναρτήθηκε φωτογραφία της Αγίας Σοφίας χωρίς μιναρέδες. Η Αγία Σοφία, η οποία μετατράπηκε στις 24 Ιουλίου 2020 ξανά σε τέμενος, άνοιξε τις πόρτες της στους πιστούς για λατρεία.

Νέο σκάνδαλο λοιπόν έχει προκύψει από την Ελλάδα, η οποία από την πρώτη στιγμή υποφέρει που η Αγία Σοφία άνοιξε για λατρεία στους πιστούς.

ΑΝΑΡΤΗΣΑΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΙΣ ΜΙΝΑΡΕΔΕΣ ΣΤΗ ΦΥΣΟΥΝΑ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ

Στο γήπεδο ΟΠΑΠ Αρένα της Αθήνας αναρτήθηκε φωτογραφία της Αγίας Σοφίας χωρίς μιναρέδες. Στο πλαίσιο των προκριματικών αγώνων ποδοσφαίρου για το EURO 2024 ήρθαν αντιμέτωπες οι Εθνικές ομάδες Ελλάδας και Ολλανδίας. Την προσοχή μας τράβηξε μια φωτογραφία στη φυσούνα εξόδου των ποδοσφαιριστών στον αγωνιστικό χώρο. Εμφανίζεται η Αγία Σοφία χωρίς μιναρέδες. Έτσι αποδεικνύεται για μια ακόμα φορά η ενόχληση της Ελλάδας.

ΟΝΟΜΑΣΑΝ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Ο λόγος για το γήπεδο της ποδοσφαιρικής ομάδας ΑΕΚ, η οποία ιδρύθηκε από Ρωμιούς που έφτασαν από την Κωνσταντινούπολη στην Αθήνα το 1924. Το νέο γήπεδο ονομάστηκε Αγία Σοφία και στα εγκαίνιά του προκλήθηκε μεγάλο σκάνδαλο.

ΕΓΙΝΕ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΑΠΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΧΤΕΣ ΔΗΘΕΝ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ

Στα εγκαίνια εμφανίστηκε ένας εθνικιστής Πόντιος λυράρης, ο οποίος ονομάζεται Ματθαίος Τσαρουχίδης. Ισχυρίζεται ότι στις 19 Μαΐου 1919 έγινε η γενοκτονία των Ποντίων από τους Τούρκους. Λόγω αυτής της γενοκτονίας έχει γράψει και υπογράψει πολλά τραγούδια. Στο γήπεδο συγκεντρώθηκαν δεκάδες χιλιάδες Έλληνες οπαδοί φωνάζοντας συνθήματα κατά της Τουρκίας.

Την ημέρα των εγκαίνιων ο Πρόεδρος της ΑΕΚ κ. Δημήτριος Μελισσανίδης δήλωσε: «Από σήμερα το βράδυ ιδρύεται μια νέα ΑΕΚ. Η Αγία Σοφία θα είναι κέντρο ιστορίας, μνήμης και πολιτισμού. Εδώ τα παιδιά της Ελλάδας θα εισέρχονται από 45 διαφορετικές πόρτες με ονόματα από την πατρίδα των προγόνων μας. Δεν υπάρχουν χαμένες πατρίδες, δεν υπάρχουν ξεχασμένες πατρίδες».

ΤΑ ΦΑΝΕΡΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ «ΚΡΥΜΜΕΝΑ ΜΥΣΤΙΚΑ» ΤΗΣ ΚΑΛΠΗΣ

Στην κυβέρνηση από την επόμενη μέρα επιχειρούν να μετατοπίσουν το ενδιαφέρον στο πεδίο των μεταρρυθμίσεων, ώστε να ισορροπήσουν «τη χασούρα», που πάει να της χρεώσει η αντιπολίτευση. «Η κυβέρνηση οφείλει να πορεύεται με τα πόδια καλά γεωμένα, στη γη. Να λαμβάνει τα πολιτικά μηνύματα ανά πάσα στιγμή και να αγωνίζεται με όλες τις δυνάμεις για να βελτιώνει την καθημερινότητα των Ελλήνων πολιτών. Αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε, με έμφαση στη μεταρρυθμιστική μας ατζέντα, στο πολιτικό πρόταγμα», σημείωσε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης μετά τον δεύτερο γύρο.

Στο Μαξίμου επιδιώκουν φυγή προς τα εμπρός και θέλουν να τρέξουν μια σειρά από μεταρρυθμίσεις, με ένα μπαράζ νομοσχεδίων να παίρνει το επόμενο διάστημα τον δρόμο για τη Βουλή. Παράλληλα έμφαση θα δοθεί σε θέματα που άπτονται της καθημερινότητας των πολιτών, ενώ αναγνωρίζεται πως η μεγάλη μάχη θα δοθεί στο πεδίο της ακρίβειας.

Στο πεδίο της αντιπολίτευσης, ειδικά σε ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, έχει φουντώσει για τα καλά η κουβέντα για συνεργασία ΠΑΣΟΚ-ΣΥΡΙΖΑ μετά την ανατροπή που σημειώθηκε στον Δήμο της Αθήνας, αλλά και το «προξενιό», όπως θεωρήθηκε η δήλωση του Γιώργου Παπανδρέου.

Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχασε την ευκαιρία και έστειλε επίσημο κάλεσμα: «Εμείς είμαστε εδώ. Με συνέπεια στις αρχές και αξίες μας εμμένουμε στην ανάγκη διαλόγου και συγκλίσεων των προοδευτικών δυνάμεων. Ανοιχτά και με διαφάνεια. Χωρίς υπόγειες συναλλαγές και παζάρια. Στη βάση προγραμμάτων και αρχών. Η ευθύνη πλέον βαρύνει κυρίως την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Να μην πάμε από την μπλε στην πράσινη αλαζονεία». Μάλιστα ο Χρήστος Σπίρτζης πήγε ένα βήμα πιο πέρα και πρότεινε ακόμη και κοινό ευρωψηφοδέλτιο.

Στο ΠΑΣΟΚ επιδιώκουν να αμβλύνουν τις εντυπώσεις, οι οποίες επιχειρούν να θολώσουν το μήνυμα της κάλπης με σεναριολογία περί συνεργασίας με τον ΣΥΡΙΖΑ. Ταυτόχρονα από τη Χαρ. Τρικούπη επιχειρούν να «προσπεράσουν» την ερμηνεία που δίνεται στη δήλωση του Γιώργου Παπανδρέου για πρόταση συνεργασίας του ΠΑΣΟΚ με τον ΣΥΡΙΖΑ. Όπως λένε, προτεραιότητα της Χαριλάου Τρικούπη ενόψει των αυτοδιοικητικών εκλογών ήταν οι «προγραμματικές συνεργασίες από τα κάτω για μια αυτοδιοίκηση δίπλα στον πολίτη», προσθέτοντας σε σχέση με το μήνυμα των εκλογών πως «είναι μια ημέρα προσωπικής ήττας του κ. Μητσοτάκη και του συστήματος εξουσίας του Μαξίμου. Οποιαδήποτε άλλη σεναριολογία νοθεύει τη μεγάλη νίκη, που επιτεύχθηκε». Στο ΠΑΣΟΚ, με ορίζοντα τις ευρωεκλογές, πορεύονται με λογική αυτονομίας και στόχο να αποτελέσουν τη δεύτερη πολιτική δύναμη, ώστε στις εθνικές εκλογές να είναι η αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση διακυβέρνησης. Ο Νίκος Ανδρου-

λάκης στην πρώτη του συνέντευξη, μετά τις εκλογές, επιχείρησε να βάλει το θέμα σε μια δική του διάσταση:

«Είμαι υπέρ των συνεργασιών στη βάση της κοινωνίας και το αποδείξαμε. Μόνος του ήταν ο κ. Δούκας; Προφανέστατα θέλουμε συνεργασίες, αλλά πολιτικές. Όχι με τυχοδιώκτες που τη μία κατακεραυνώνουν δημοσκοπήσεις και κανάλια και, μόλις τους κάνουν τη δουλειά τους, το παίζουν καλοί, ή με άλλους που λένε ότι μένουμε στην Ευρώπη αλλά υπονομεύουν τις ανεξάρτητες αρχές, όπως συμβαίνει στην Ουγγαρία. Κινούμαι αξιακά. Δεν πρόκειται, αυτό που θεωρώ ότι πρέπει να γίνει στη χώρα που είναι ένα σύγχρονο πολιτικό προσωπικό με λίγα λόγια και πολλή δουλειά, με γενναίες μεταρρυθμίσεις και αλλαγές, να το υπονομεύσω και να δείτε στην πορεία για την καρέκλα να κάνω επώδυνους συμβιβασμούς και για την παράταξη και για την πατρίδα. Τέτοιους συμβιβασμούς δεν πρόκειται να κάνω», τόνισε για να προσθέσει: «Υπάρχουν άνθρωποι στην αριστερά οι οποίοι πραγματικά θέλουν να συμπορευτούν μαζί μας στον αγώνα απέναντι στη συντήρηση. Υπάρχουν άνθρωποι και στο προοδευτικό κέντρο, που θέλουν να είναι μαζί μας. Τι είναι προοδευτικό σήμερα; Ακούω για προοδευτικό κέντρο. Είναι προοδευτικό κέντρο ο κ. Μητσοτάκης; Αυτός που τα βρίσκει με τον Βελόπουλο και τον Μπέο; Πάμε στην αριστερά. Είναι προοδευτικό κάποιοι να αποκαλούν τα ΜΜΕ “βοθροκάναλα” και τώρα που τους παίζουν μέρα-νύχτα –όχι για πολιτικούς λόγους, αλλά για βόλτες με σκυλάκια– δεν υπάρχει πια αυτή η έννοια; Αυτοί που καταδίκάζαν τις δημοσκοπήσεις ως στημένες και τελικά αποδείχθηκε ότι τους είχαν πολύ μεγαλύτερα ποσοστά από ό,τι πήραν, πού είναι σήμερα; Είμαι έτοιμος να συνεργαστώ και με το κέντρο και με την προοδευτική αριστερά, όπως έκανε και ο Χάρης Δούκας στην Αθήνα, αρκεί να αντιμετωπίσουμε πελατειακές πρακτικές, συντηρητικές αντιλήψεις και την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία σταθερά υπονομεύει τα συμφέροντα του ελληνικού λαού».

Στην όχθη του ΣΥΡΙΖΑ ακόμη ταλανίζονται από τις αλλαγές που προκάλεσε η αποχώρηση του Αλέξη Τσίπρα. Η εκλογή Κασσελάκη στην ηγεσία του κόμματος δεν έχει καταφέρει να «δέσει» ακόμη το κόμμα, που εμφανίζεται –στην καλύτερη περίπτωση– χωρισμένο σε τρία κομμάτια. Ο προσανατολισμός προς τη συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ φαντάζει ως μία σανίδα σωτηρίας, το οποίο όμως έχει αντιληφθεί η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ και το χειρίζεται αναλόγως. Εκείνο, όμως, που ως φαίνεται δεν απασχολεί, δημοσίως τουλάχιστον, τις ηγεσίες των δύο κομμάτων είναι ότι τα δημοσκοπικά ποσοστά τους δεν παρουσιάζουν την κινητικότητα που θα επιθυμούσαν. Απεναντίας τα ποσοστά της αποχής καλπάζουν. Και μέσα σε αυτήν την κατάσταση καλό είναι να θυμόμαστε ότι η «φύση απεχθάνεται το κενό»!

ειδήσεις

Εκίνησαν οι εργασίες αποκατάστασης της Αγίας Σοφίας, ηλικίας περίπου 1.486 ετών. Πραγματοποιήθηκαν οι απαιτούμενες έρευνες στο πλαίσιο των εργασιών αποκατάστασης της Αγίας Σοφίας, οι οποίες ξεκίνησαν μέσω των Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, Γενικής Διεύθυνσης Ιδρυμάτων και Νομαρχίας Κωνσταντινούπολης.

Μετά τη σύσταση επιστημονικής επιτροπής, με έργο την ενίσχυση και αποκατάσταση του κτηρίου, το οποίο κρίθηκε ότι θα υποστεί σοβαρές ζημιές σε πιθανό σεισμό, ξεκίνησαν οι εργασίες αναστήλωσης από τα μαυσωλεία που υπάρχουν στον κήπο της Αγίας Σοφίας. Αν και δεν υπάρχει πρόβλεψη πότε θα ολοκληρωθεί το έργο, η αποκατάσταση θα συνεχιστεί στο μέλλον και σε άλλα σημεία της Αγίας Σοφίας. Η Αγία Σοφία, κατά τη διάρκεια της αναστήλωσης, θα παραμείνει ανοικτή για επισκέψεις, αλλά και προσευχές από τους πιστούς. Το μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής για την αποκατάσταση της Αγίας Σοφίας, αρχιτέκτονας κ. İhsan Sarı, δήλωσε ότι δεν είναι ακόμα σαφές πόσος χρόνος θα χρειαστεί για την αποπεράτωση των έργων της Αγίας Σοφίας. Με βάση την εμπειρία του, είπε ότι μπορεί να χρειαστεί να περάσουν αρκετές γενιές. Ήδη παρακολουθούν με drone τις εργασίες που έγιναν στα μαυσωλεία του συγκροτήματος.

«ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΩΔΕΣ ΚΤΙΣΜΑ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΑΡΚΕΤΟ ΚΑΙΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ»

Δηλώνοντας ότι η αποκατάσταση της Αγίας Σοφίας θα διαρκέσει αρκετό χρόνο, ο αρχιτέκτονας κ. İhsan Sarı είπε: «Αυτήν τη στιγμή βρισκόμαστε στον κήπο ενός μνημειώδους κτίσματος, κόρη οφθαλμού όλης της υφής, πόσο μάλλον της χώρας μας. Βρισκόμαστε ανάμεσα στα μαυσωλεία των Οθωμανών Σουλτάνων, τα οποία είναι κατασκευασμένα ανάμεσα στην κύρια δομή του μνημείου. Η αποκατάσταση του μνημειώδους αυτού έργου της Αγίας Σοφίας θα διαρκέσει αρκετό διάστημα. Κατά περιόδους έχουν γίνει ορισμένες αποκαταστάσεις, αλλά η προηγούμενη λεπτομερής αποκατάσταση είχε γίνει από τους Ελβετούς αρχιτέκτονες αδερφούς Fossati μεταξύ 1848-1850 κατά τη βασιλεία του Σουλτάνου Abdul-

ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

Η ιστοσελίδα *Beyaz Gazete* δημοσίευσε (18/8/2023) την έναρξη των εργασιών αποκατάστασης στην Αγία Σοφία. Η είδηση αναφέρει ότι οι εργασίες θα συνεχιστούν για αρκετά χρόνια. Μιλώντας για την Αγία Σοφία, η οποία είναι περίπου 1.486 ετών και έχουν πραγματοποιηθεί, κατά καιρούς, έργα μερικής αποκατάστασης, ο κ. İhsan Sarı, Αρχιτέκτονας, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής δήλωσε: «Η προηγούμενη λεπτομερής αποκατάσταση έγινε από τους αδερφούς Ελβετούς αρχιτέκτονες, Gaspare και Giuseppe Fossati, μεταξύ 1848 και 1850, την εποχή του Σουλτάνου Abdülmecid. Σήμερα βρισκόμαστε ξανά στις παραμονές της μεγαλύτερης αποκατάστασης που έγινε από τότε. Ήδη παρακολουθήσαμε με drone τις εργασίες που έγιναν στα μαυσωλεία του συγκροτήματος».

mecid B'. Βρισκόμαστε στις παραμονές μιας λεπτομερούς αποκατάστασης, μετά από αυτήν που είχε γίνει τότε. Βεβαίως, πρωτίστως πρόκειται να ολοκληρωθούν τα σχέδια των κατόψεων του μνημειώδους έργου, τα οποία έγιναν και αποτυπώθηκαν με

χρήση συστημάτων λέιζερ και θα μεταφερθούν σε υπολογιστή. Πρώτα λοιπόν θα ετοιμαστούν όλα τα τμήματα και μετά θα ξεκινήσει η αναστήλωση της Αγίας Σοφίας. Γνωρίζουμε ότι η αποκατάσταση πολιτιστικών κληρονομιών, όπως η Αγία Σοφία, δεν έχουν αρχή και τέλος. Οι πολιτιστικές κληρονομίες πρέπει να έχουν μια συνέχεια. Αναφερόμαστε σε πολιτιστική κληρονομιά 1.486 ετών. Στον κήπο της υπάρχουν μαυσωλεία Σουλτάνων, των Selim, Murad και Mehmet. Υπάρχουν μαυσωλεία Πριγκίπων του θρόνου. Υπάρχουν ακόμα τα μαυσωλεία των Mustafa και İbrahim στο παλαιό βαπτιστήριο, το παρατηρητήριο που παρακολουθούσε τις ώρες προσευχής, όπως και ένα πολύ ευρύχωρο κοινωνικό συγκρότημα με Δημοτικό Σχολείο.

Έχει ξεκινήσει η διαδικασία αντικατάστασης του μολύβδου στην οροφή του μαυσωλείου του Murad του Γ'. Τώρα γίνονται κονιάματα με λάσπη και στη συνέχεια θα ασχοληθούμε με τα εσωτερικά στοιχεία».

«ΑΝΙΧΝΕΥΟΥΜΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΝΑΡΕΔΕΣ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ»

Ο κ. İhsan Sarı μας μετέφερε ότι υπάρχουν κάποιες δυσκολίες για τους μινάρδες και είπε ότι στον ένα μινάρε μπορεί να υπάρξει και αποξήλωση. «Μπορώ να μην το πω; Θα πραγματοποιηθεί λεπτομερής αποκατάσταση μετά από κοινές εργασίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, της Γενικής Διεύθυνσης Ιδρυμάτων και της Νομαρχίας Κωνσταντινούπολης. Η αποκατάσταση έχει ήδη ξεκινήσει, αλλά οι εργασίες θα ολοκληρωθούν μετά την παράδοση των σχεδίων, όταν θα αρχίσουμε σταδιακά να μπαίνουμε μέσα στο μνημείο. Έχουμε κάποιες δυσκολίες με τους μινάρδες του μνημείου, τις οποίες ανιχνεύουμε. Γίνονται ενέργειες για αυτό. Για λό-

γους εξυγίανσης θα παρέμβουμε σε ορισμένους μινάρδες. Μπορεί να γίνει και μερική αποξήλωση στον έναν μινάρε, αλλά αυτήν τη στιγμή αξιολογούμε την κατάσταση. Με τον καιρό υπήρξαν προβλήματα και στις μολύβδινες οροφές, οι οποίες θα αντιμετωπιστούν. Δυστυχώς, χρησιμοποιήθηκαν τσιμεντοκονίες στις προσόψεις. Θα απομακρυνθούν άμεσα και το μνημείο θα επιχρισθεί με αυθεντικά κονιάματα (κουρασάνι). Η αποκατάσταση θα ξεκινήσει με αυτό τον τρόπο. Οι ειδικοί ανίχνευσαν ότι, κάτω από το μνημείο, υπάρχουν υποδομές 936 μέτρων. Τα 668 μέτρα των υποδομών αυτήν τη στιγμή είναι κενά, αλλά χρήζουν ενοποίησης ή αποκατάστασης. Τα υπόλοιπα 268 μέτρα, με την πάροδο των χρόνων, για διευκρίνιστους λόγους έχουν μπαζωθεί. Όπως η επάνω πλευρά χρειάζεται εξυγίανση και αποκατάσταση, έτσι και οι υποδομές του μνημείου χρειάζονται εξυγίανση, ίσως και αποκατάσταση».

«ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΑΡΚΕΣΟΥΝ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΕΣ ΓΕΝΙΕΣ»

Ο κ. İhsan Sarı είπε ότι δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί ο απαιτούμενος χρόνος αποκατάστασης των έργων της πολιτιστικής κληρονομιάς της Αγίας Σοφίας και δήλωσε: «1) Αυτήν τη στιγμή ξεκίνησε η αποκατάσταση των μαυσωλείων. 2) Έγινε αλλαγή των φύλλων μολύβδου του τρούλου στο μαυσωλείο του Σουλτάνου Selim. 3) Το ίδιο έγινε και στο μαυσωλείο του Mehmed, εγγονού του Σουλτάνου Selim. Υπάρχουν πολύ σημαντικές λεπτομέρειες Rumi* στα μάρμαρα, δυστυχώς καλυμμένες. Με τις εργασίες αποκατάστασης εμφανίστηκαν εκ νέου αυτά τα σημεία και έγιναν και αλλαγές των φύλλων μολύβδου. Αυτήν τη στιγμή συνεχίζεται η αποκατάσταση των εσωτερικών θυρών. Σε τέτοιου τύπου αποκαταστάσεις μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι δύσκολο να προβλέψουμε τον χρόνο ολοκλήρωσης, γιατί δεν ξέρουμε τι θα βρούμε όσο προχωρούμε. Με βάση την εμπειρία μου, σας λέω ότι είμαστε στην παραμονή των αποκαταστάσεων, οι οποίες θα διαρκέσουν για κάποιες γενιές. Από τη στιγμή που θα ξεκινήσουμε, το μνημείο θα αρχίσει σταδιακά να αποκαθίσταται και έτσι θα ανοίξει ο δρόμος για την ασφαλή μεταβίβασή του και στις επόμενες γενιές».

*Rumi: Γράμματα και σχέδια από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και από λαούς που βρίσκονταν υπό την κυριαρχία της αυτοκρατορίας.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ το έργο ζωής του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΑΣΤΕΟΔΟΜΙΑ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Πολυτελής Πανόδετη Έκδοση
σε Κουτί Λώρου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Βουρλιώτικες Ιστορίες

Η ιστορία του Κωνσταντή &
Ο βίος του Ξενοφώντα Εμμ. Ζερβού

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΦΩΤΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ - ΜΑΝΟΣ ΚΙΛΗΜΑΝΤΖΟΣ

ΕΝΩΣΗ ΒΟΥΡΛΙΩΤΩΝ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ειδήσεις

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Σοβαρές δηλώσεις του διάσημου ιστορικού İlber Ortaylı στην τηλεοπτική εκπομπή «Μία προς μία οι επιστήμες» του δημοσιογράφου Fatih Altaylı. Στην εκπομπή έγιναν αναφορές στην Αγία Σοφία όπου τονίστηκε, ότι το ιστορικό οικοδόμημα χρειάζεται άμεση και μόνιμη αποκατάσταση και αν αυτό το σοβαρό θέμα αγνοηθεί ενδέχεται να αντιμετωπίσει έως και κίνδυνο κατάρρευσης. Την εκπομπή ανέφεραν όλες σχεδόν οι ιστοσελίδες. Διαλέξαμε τη Samimi Haber (2/10/2023).

Ο ιστορικός İlber Ortaylı στην εκπομπή του Fatih Altaylı «Μία προς μία οι επιστήμες» προέβη σε σοβαρή προειδοποίηση για την Αγία Σοφία. Ο διάσημος ιστορικός δήλωσε ότι η Αγία Σοφία πρέπει να υποβληθεί σε άμεση αποκατάσταση, που πρέπει να γίνει και να ληφθεί σοβαρά υπόψη. Υποστήριξε ότι η εισροή πλήθους επισκεπτών στην Αγία Σοφία, θα μπορούσε να βλάψει τη δομή της και ως εκ τούτου θα έπρεπε να κλείσει. Ανέφερε επίσης ότι αν δεν κλείσει η Αγία Σοφία θα υποστεί περισσότερες ζημιές και ενδέχεται να αντιμετωπίσει έως και κίνδυνο κατάρρευσης.

ΑΝ ΕΧΟΥΝ ΜΥΑΛΟ ΘΑ ΚΛΕΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Ο İlber Ortaylı στην ερώτηση του Fatih Altaylı: «Επιτρέπετε να επισκεπτόνται τόσο πολλοί άνθρωποι ένα κτήριο 1.500 ετών;» απάντησε: «Φυσικά και δεν επιτρέπετε. Γι' αυτό πρέπει να την κλείσουν και να την επαναφέρουν με συνεχή αποκατάσταση».

Στην ερώτηση του Fatih Altaylı: «Η Αγία Σοφία πρέπει τελικά να κλείσει;», ο İlber Ortaylı απάντησε: «Αν έχουν μυαλό θα την κλείσουν» και πρόσθεσε: «Εδώ δεν χωράνε αστεία». Στην ερώτηση του Fatih Altaylı: «Αν δεν την κλείσουν τι μπορεί να γίνει;», ο İlber Ortaylı έδωσε εντυπωσιακή απάντηση: «Θα καταρρεύσει ή θα ξεκινήσει η κατάρρευσή της».

Η προειδοποίηση από τον İlber Ortaylı υπογραμμίζει την ιστορική και πολιτιστική σημασία της Αγίας Σοφίας, τονίζοντας την επείγουσα ανάγκη σοβαρών εργασιών αποκατάστασης του κτηρίου. Υπογραμμίζει επιπλέον την ευθύνη που υπάρχει για τη διατήρηση της δομής και τη μεταβίβασή της στις μελλοντικές γενιές.

Ο İlber Ortaylı ανέφερε ότι οι αποκαταστάσεις που έγιναν μέχρι σήμερα ήταν εξωτερικές και επιφανειακές, χωρίς κάποιος να ασχοληθεί με τις υποδομές της Αγίας Σοφίας. «Οι σήραγγες της φτάνουν», είπε, «μέχρι το δικό μας παλάτι (Torcarı). Έχει μεγάλο ενδιαφέρον ότι, όταν απουσίαζε η βοηθός της διευθύντριας, δεν επέτρεπαν στους δύτες να καταδυθούν, πάντα τους έφεραν εμποδία. Μια ημέρα τους κάλεσα εδώ και τους έχωσα μέσα».

Ο Fatih Altaylı είπε ότι ένας από τους νέους δύτες που καταδύθηκαν ήταν καλεσμένος στην εκπομπή και είπε ότι βούτηξε χάρη στον İlber Ortaylı και ξεκίνησε έρευνα στις σπηλιές και, μπερδεύοντας ηθελημένα την κατεύθυνση της διαδρομής του, βγήκε μάλλον στην Αγία Σοφία. Και συμπλήρωσε ότι βγήκε στην επιφάνεια από το φρεάτιο ενός ουρητηρίου του Χαρεμιού.

«ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΦΥΛΑΚΙΖΕΙ 2.000.000 ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΣΤΗ ΓΑΖΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ ΟΔΥΝΗΡΟ ΤΙΜΗΜΑ»

Ένα σημαντικό κείμενο, που αποδεικνύει πως όσοι πραγματικά πιστεύουν και θέλουν την ειρήνη στη Μέση Ανατολή αναγνωρίζουν τις αληθινές ρίζες του προβλήματος και την ανάγκη να δικαιωθούν τα αιτήματα του Παλαιστινιακού λαού, υπογράφει ο βραβευμένος με το Βραβείο Ούλοφ Πάλμε, Ισραηλινός συγγραφέας και δημοσιογράφος Γκιντεόν Λεβί (φωτό) στην ισραηλινή εφημερίδα «Χααρέτζ». Αναδημοσιεύουμε ολόκληρο το κείμενο, με τίτλο «Το Ισραήλ δεν μπορεί να φυλακίζει 2.000.000 κατοίκους στη Γάζα χωρίς να πληρώσει οδυνηρό τίμημα»:

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Πίσω από όλα αυτά, βρίσκεται η ισραηλινή αλαζονεία – η ιδέα ότι μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε, δεν θα πληρώσουμε ποτέ το τίμημα και δεν θα τιμωρηθούμε γι' αυτό. Θα συνεχίζουμε ανενόχλητοι.

Θα συλλαμβάνουμε, θα σκοτώνουμε, θα παρενοχλούμε, θα απαλλοτριώνουμε και θα προστατεύουμε τους εποίκους, που είναι απασχολημένοι με τα πογκρόμ τους.

Θα επισκεφθούμε τον τάφο του Ιωσήφ, τον τάφο του Οθνιήλ, τον βωμό του Ιησού του Ναυή στα παλαιστινιακά εδάφη, και φυσικά το Όρος του Ναού – πάνω από 5.000 Εβραίοι μόνο στην (επταήμερη) γιορτή της Συγκομιδής.

Θα πυροβολούμε αθώους ανθρώπους, θα τους βγάζουμε τα μάτια, θα τους σπάμε τα κεφάλια, θα εκδιώκουμε, θα κατάρχομε, θα ληστεύουμε, θα αρπάζουμε ανθρώπους από τα κρεβάτια τους, θα πραγματοποιούμε εθνοκάθαρση, φυσικά θα συνεχίζουμε την απίστευτη πολιορκία της Λωρίδας της Γάζας και όλα θα είναι εντάξει.

Θα χτίζουμε έναν τρομακτικό φράχτη γύρω από τη Γάζα –μόνο το υπόγειο τείχος κόστισε 3 δισ. σέκελ (765 εκατ. δολάρια)– και θα είμαστε ασφαλείς. Θα βασιστούμε στις ιδιοφυΐες της μονάδας κυβερνοπληροφόρησης (cyberintelligence) 8200 του στρατού και στους πράκτορες της υπηρεσίας ασφαλείας Shin Bet, που γνωρίζουν τα πάντα. Θα μας προειδοποιήσουν εγκαίρως.

Θα μεταφέρουμε τον μισό στρατό από τα σύνορα της Γάζας στα σύνορα της Χαβάρα στη Δυτική Όχθη, μόνο και μόνο για να προστατεύσουμε τον ακροδεξιό βουλευτή Ζβι Σουκότ και τους εποίκους. Και όλα θα είναι εντάξει, τόσο στη Χαβάρα όσο και στο πέρασμα του Ερέζ προς τη Γάζα.

Αποδεικνύεται ότι ακόμη και ο πιο εξελιγμένος και ακριβός φράχτης στον κόσμο μπορεί να παραβιαστεί με μια παλιά ασθμαίνουσα μπουλντόζα, όταν το κίνητρο είναι μεγάλο. Αυτός ο αλαζονικός φράχτης μπορεί να διασχιστεί με ποδήλατα και μηχανάκια, παρά τα δισεκατομμύρια που ξοδεύτηκαν και παρά τους ακριβοπληρωμένους διάσημους εμπειρογνώμονες και κακομαθημένους εργολάβους.

Οι Παλαιστίνιοι της Γάζας είναι πρόθυμοι να πληρώσουν οποιοδήποτε τίμημα για μια στιγμή ελευθερίας. Θα πάρει το Ισραήλ το μάθημά του; Όχι.

Νομίσουμε ότι θα συνεχίσουμε να πηγαίνουμε στη Γάζα, να σκορπάμε μερικά ψίχουλα με τη μορφή δεκάδων χιλιάδων ισραηλινών αδειών εργασίας –πάντα υπό την προϋπόθεση της καλής συμπεριφοράς– και να τους κρατάμε όλους φυλακισμένους. Θα τα βρούμε με τη Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και οι Παλαιστίνιοι θα ξεχαστούν μέχρι να εξαφανιστούν, όπως θα ήθελαν αρκετοί Ισραηλινοί.

Θα συνεχίσουμε να κρατάμε χιλιάδες Παλαιστίνιους κρα-

τούμενους, μερικές φορές χωρίς δίκη, οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι πολιτικοί κρατούμενοι. Και δεν θα δεχτούμε να συζητήσουμε την απελευθέρωσή τους, ακόμα κι αν βρίσκονται στη φυλακή επί δεκαετίες.

Θα τους πούμε ότι μόνο με τη βία οι κρατούμενοί τους θα δουν την ελευθερία. Νομίσουμε ότι θα συνεχίζαμε αλαζονικά να απορρίπτουμε κάθε προσπάθεια διπλωματικής λύσης, μόνο και μόνο επειδή δεν θέλουμε να ασχολούμαστε με αυτά, και όλα θα συνεχίζονταν έτσι για πάντα.

Για άλλη μια φορά αποδείχθηκε ότι δεν είναι έτσι. Μερικές εκατοντάδες ένοπλοι Παλαιστίνιοι παραβίασαν τον φράχτη και εισέβαλαν στο Ισραήλ, με έναν τρόπο που κανένας Ισραηλινός δεν μπορούσε να διανοηθεί. Μερικές εκατοντάδες άνθρωποι απέδειξαν ότι είναι αδύνατο να φυλακίσεις 2 εκατομμύρια ανθρώπους για πάντα χωρίς να πληρώσεις σκληρό τίμημα.

Η παλιά ασθμαίνουσα παλαιστινιακή μπουλντόζα, που διέσχισε τον πιο εξυπνο φράχτη του κόσμου, διαπέρασε ταυτόχρονα την αλαζονεία και τον εφησυχασμό του Ισραήλ. Διέλυσε με αυτόν τον τρόπο και την ιδέα ότι αρκεί να επιτίθεται κανείς περιστασιακά στη Γάζα με drones αυτοκτονίας –και να τα πουλάει στον μισό κόσμο– για τη διαφύλαξη της ασφάλειας.

Το Ισραήλ είδε εικόνες που δεν είχε ξαναδεί ποτέ. Παλαιστινιακά οχήματα να περιπολούν στις πόλεις του, ποδηλάτες να μπαίνουν από τις πύλες της Γάζας. Εικόνες που διαλύουν την αλαζονεία. Οι Παλαιστίνιοι της Γάζας αποφάσισαν ότι είναι πρόθυμοι να πληρώσουν οποιοδήποτε τίμημα για μια στιγμή ελευθερίας. Υπάρχει κάποια ελπίδα σε αυτό; Όχι. Θα πάρει το Ισραήλ το μάθημά του; Όχι.

Μιλούσαν ήδη για εξάλειψη ολόκληρων γειτονιών στη Γάζα, για κατάληψη της Λωρίδας και τιμωρία της Γάζας «όπως δεν έχει τιμωρηθεί ποτέ πριν». Αλλά το Ισραήλ δεν έχει σταματήσει ούτε στιγμή να τιμωρεί τη Γάζα από το 1948.

Μετά από 75 χρόνια κακοποίησης, το χειρότερο δυνατό σενάριο την περιμένει και πάλι. Οι απειλές «ισοπέδωσης της Γάζας» αποδεικνύουν μόνο ένα πράγμα: Δεν έχουμε μάθει τίποτα. Η αλαζονεία ήρθε για να μείνει, παρόλο που το Ισραήλ πληρώνει υψηλό τίμημα για άλλη μια φορά.

Ο πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου φέρει πολύ μεγάλη ευθύνη για ό,τι συνέβη και πρέπει να πληρώσει το τίμημα, αλλά δεν ξεκίνησαν όλα από αυτόν και δεν θα τελειώσουν μετά την αποχώρησή του. Πρέπει να κλαίμε πικρά για τα ισραηλινά θύματα, αλλά πρέπει να κλαίμε και για τη Γάζα.

Η Γάζα, με τους περισσότερους κατοίκους της να είναι πρόσφυγες που δημιούργησε το Ισραήλ. Η Γάζα, η οποία δεν γνώρισε ποτέ ούτε μια μέρα ελευθερίας.

Η εικόνα δείχνει τι απέμεινε από την Παλαιστίνη. Πώς ήταν το 1947 και πώς κατέληξε σήμερα.

ειδήσεις

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: Ο ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ ΟΣΜΑΝ ΚΑΒΑΛΑ ΤΙΜΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΒΑΤΣΛΑΒ ΧΑΒΕΛ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Ο Οσμάν Καβάλα, φυλακισμένος στην Τουρκία και μαύρο πρόβατο για την Άγκυρα, τιμήθηκε τη Δευτέρα, 9 Οκτωβρίου 2023, με το Βραβείο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου «Βάτσλαβ Χάβελ» του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ο 66χρονος επιχειρηματίας, με μεγάλη φιλανθρωπική δράση, συνελήφθη τον Οκτώβριο του 2017 και το 2022 καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη από την τουρκική δικαιοσύνη για «απόπειρα ανατροπής της κυβέρνησης», μέσω χρηματοδότησης των αντι-κυβερνητικών διαδηλώσεων του «κινήματος Γκεζί» το 2013.

Ο Καβάλα αρνείται τις κατηγορίες. Κατά τη διάρκεια της δίκης του είχε καταγγείλει «δικαστική δολοφονία», καθώς και την επιτροπή Ερντογάν στην τουρκική δικαιοσύνη.

Η καταδίκη του Καβάλα επικυρώθηκε στο τέλος Σεπτεμβρίου από το τουρκικό Ακυρωτικό Δικαστήριο, παρά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) του 2019, του δικαστικού σκέλους του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο έκρινε ότι η κράτησή του αντιβαίνει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ζήτησε την αποφυλάκισή του.

«Είμαι πολύ λυπημένη που δεν είναι μαζί μας για να παραλάβει το βραβείο, αυτό το τόσο σημαντικό βραβείο», δήλωσε η σύζυγός του, Αϊσέ Μπουγκρά Καβαλά, παραλαμβάνοντας την τιμητική διάκριση από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, Τίνι Κοξ. Η ίδια διάβασε και πολιτική επιστολή του συζύγου της από το βήμα του Συμβουλίου της Ευρώπης. (φωτό)

Ο Καβάλα ήταν μεταξύ των τριών υποψηφίων για το Βραβείο Χάβελ, που φέρει το όνομα του αντιφρονούντα και μετέπειτα προέδρου της Τσεχοσλοβακίας, ο οποίος πέθανε το 2011, όπως και η Πολωνή Γιουστίνια Βιντρίνσκα, που υπερασπίζεται το δικαίωμα στην άμβλωση στη χώρα της και ο Ουκρανός Γεβγκένι Ζαχάροφ, ιδρυτής του «Δικαστηρίου για τον Πούτιν», που συγκεντρώνει αποδείξεις για εγκλήματα πολέμου, τα οποία έχουν διαπραχθεί από την έναρξη της ρωσικής εισβολής το 2022.

Πέρυσι, το βραβείο δόθηκε στον φυλακισμένο Ρώσο αντιφρονούντα Βλαντίμιρ Καρα-Μουρζά.

Το βραβείο, το οποίο συνοδεύεται από οικονομικό έπαθλο 60.000 ευρώ, τιμά κάθε χρόνο, από το 2013, μια προσωπικότητα της κοινωνίας των πολιτών για τις «εξαιρετικές ενέργειες της υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη και πέραν αυτής».

Τη βράβευση επέκρινε η Τουρκία.

«Είναι απαράδεχτο το βραβείο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Βάτσλαβ Χάβελ να δίνεται σε ένα πρόσωπο που έχει καταδικαστεί τελεσίδικα από τη δικαιοσύνη της χώρας μας», αναφέρει μεταξύ άλλων, το τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών σε σχετική ανακοίνωση.

Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΘΕΛΚΥΣΕ ΔΥΟ ΝΕΑ ΠΛΟΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ «ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ»

Η Διοίκηση Ναυτικών Δυνάμεων κατέλκυσε δύο περιπολικά πλοία επιτήρησης ανοικτής θαλάσσης, τα «TCG Akhisar» και «TCG Koçhisar». Την ίδια ημέρα παρέδωσε στο Πακιστανικό Πολεμικό Ναυτικό ένα πλοίο τύπου κορβέτας «Milgem». Η καθέλκυση των δύο πλοίων και η παράδοση ενός πλοίου στο Πακιστάν πραγματοποιήθηκαν από τη Διοίκηση Ναυπηγείων Κων/πολης. Ακούσαμε τον Υπουργό Άμυνας να συνεχίζει τη ρητορική της «Γαλάζιας πατρίδας», παρά το καλό κλίμα το τελευταίο διάστημα. Την είδηση δημοσίευσε η TRT Haber (23/9/2023).

Ένα ακόμη μέρος του εξοπλιστικού προγράμματος ξεκίνησε με ταχύτητα να εφαρμόζεται από την Τουρκία. Αυτή τη φορά η κατασκευή και καθέλκυση δύο περιπολικών ανοικτής θαλάσσης, που μάλιστα λένε ότι τα σκάφη αυτά προορίζονται για τη γνωστή «Γαλάζια πατρίδα».

Στην τελετή παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Yaşar Güler, ο Πρόεδρος Αμυντικών Βιομηχανιών κ. Haluk Görgün και Πακιστανοί αξιωματούχοι. Τα πλοία αυτά θα εκτελούν αποστολές, υπηρεσίες πληροφοριών, επιτηρήσεις, αναγνωρίσεις, έρευνες και διασώσεις, αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις και ειδικές θαλάσσιες επιχειρήσεις. Τα περιπολικά πλοία επιτήρησης είναι τα πρώτα που η καθέλκυσή τους έγινε από τον ίδιο χώρο ολίσθησης, σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα και με τεχνική αυτού του επιπέδου.

Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Yaşar Güler κατά την ομιλία του, μεταξύ άλλων, δήλωσε και τα εξής: «Με την προσθήκη αυτών των πλοίων στον στόλο μας, θα αποδειχθεί το διακεκριμένο επίπεδο που έχει φτάσει η εγχώ-

ρια, εθνική αμυντική βιομηχανία μας. Οι Ναυτικές μας Δυνάμεις θα αυξήσουν την επιχειρησιακή τους δραστηριότητα και την αποτελεσματικότητα στη «Γαλάζια πατρίδα» και θα ενισχύσουν τη θέση μας μεταξύ των κορυφαίων ναυτικών δυνάμεων του κόσμου».

Αναφέρθηκε στην αδελφική φιλία και συνεργασία με το Πακιστάν, αλλά και στην υποστήριξη για τους δίκαιους σκοπούς των αδελφών, φιλικών χωρών Λιβύης, Κοσσυφοπέδιου, Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, Κατάρ και Σομαλίας, συμβάλλοντας στην περιφερειακή και παγκόσμια ειρήνη σε αρκετά γεωγραφικά σημεία. Ακόμη αναφέρθηκε στην 100ή επέτειο της Δημοκρατίας κατά την οποία, υπό την ηγεσία του Προέδρου Recep Tayyip Erdoğan, η Τουρκία προχωρά προς τους στόχους της, με αποφασιστικότητα και προσπάθεια αυξάνοντας τις ευκαιρίες ημέρα με την ημέρα, αλλά και τις δυνατότητες που της παρέχει η αμυντική βιομηχανία της.

Τέλος ευχήθηκε στους στρατιωτικούς για την επέτειο των 485 χρόνων από τη νίκη του οθωμανικού στόλου στη ναυμαχία της Πρέβεζας.

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ

Τρομοκρατική επίθεση εκδηλώθηκε στις 9:30 π.μ. μπροστά στην είσοδο του Υπουργείου Εσωτερικών στην Άγκυρα. Ο υπουργός Εσωτερικών κ. Ali Yerlikaya δήλωσε ότι τραυματίστηκαν δύο αστυνομικοί και έπεσαν νεκροί οι δύο τρομοκράτες, εκ των οποίων ο ένας ανατινάχθηκε με τα εκρηκτικά που έφερε. Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Yılmaz Tunç δήλωσε ότι η Γενική Εισαγγελία της Άγκυρας ξεκίνησε έρευνα σχετική με την τρομοκρατική επίθεση. Την είδηση δημοσίευσε η ιστοσελίδα Dünya (1/10/2023).

Οι ειδικές δυνάμεις ασφαλείας αναπτύχθηκαν άμεσα στην περιοχή Çankaya, στη συνοικία Kızılay, κοντά στο κτήριο του Υπουργείου Εσωτερικών από όπου ακούστηκαν έκρηξη και πυροβολισμοί, σε σημείο κοντά στην είσοδο του Τουρκικού Κοινοβουλίου. Αυτός ήταν ο λόγος που έκλεισαν τη διέλευση των τροχοφόρων στη λεωφόρο Atatürk. Οι ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας απέκλεισαν την περιοχή, ενώ επιτόπου έφτασαν πυροσβεστικές δυνάμεις και ασθενοφόρα.

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΑΝ ΔΥΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ

Ο υπουργός Εσωτερικών κ. Ali Yerlikaya δήλωσε ότι στην τρομοκρατική επίθεση τραυματίστηκαν δύο αστυνομικοί και έπεσαν νεκροί οι δύο τρομοκράτες, εκ των οποίων ο ένας ανατινάχθηκε με τα εκρηκτικά που έφερε. Για λόγους ασφαλείας διακόπηκε προσωρινά η είσοδος και η έξοδος στο Κοινοβούλιο.

ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Yılmaz Tunç σχετικά με την τρομοκρατική επίθεση δήλωσε ότι η Γενική Εισαγγελία της Άγκυρας ξεκίνησε έρευνα. Και διευκρίνισε: «Η έρευνα θα διεξαχθεί εκτενώς σε όλες τις πτυχές της υπό τον συντονισμό του Αντεισαγγελέα».

ΠΩΣ ΕΞΕΛΙΧΘΗΚΕ ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

Ο δημοσιογράφος της *Hürriyet* Fevzi Kızılkoyun μετέδωσε ότι οι δύο τρομοκράτες έφτασαν μπροστά στο φυλάκιο του Υπουργείου Εσωτερικών με όχημα το οποίο είχε πινακίδα της Καισάρειας.

Ο ένας τρομοκράτης άνοιξε πυρ με όπλο με μακριά κάννη και στη συνέχεια ανατινάχθηκε με τα εκρηκτικά που είχε επάνω του. Ο άλλος τρομοκράτης, που άνοιξε και αυτός πυρ με όπλο με μακριά κάννη, έπεσε νεκρός από τις σφαίρες των αστυνομικών.

Το Halk Eczanesi (Λαϊκό Φαρμακείο)¹ της Χάλκης: Ένα σημείο ταυτισμένο με την οικογένεια Πρόκου

Μια ενδιαφέρουσα συνέντευξη παρέθεσε το ζεύγος Ορχάν Τουρκέρ και Κατερίνα Πρόκου-Τουρκέρ, από τη Χάλκη, στη δημοσιογράφο Berken Döner της εβραϊκής εφημερίδας *Anlarenmoz* (24/9/2023). Στη συνέντευξη υπάρχουν στοχευμένες ερωτήσεις που έχουν σχέση με τη ζωή των κατοίκων της Χάλκης πριν και μετά τη δεκαετία του '70.

Το 1950 στην οικογένεια Πρόκου μπήκε ως νύφη η Κυριακίτσα, η οποία ήταν απόφοιτος της Φαρμακευτικής Ακαδημίας. Η Κυριακίτσα ήταν από την περιοχή Yeldirmen και είχε εκπαιδευτεί στο Μόδι δίπλα στον διάσημο φαρμακοποιό Melih Ziya Sezer,² έναν πολύ έμπειρο φαρμακοποιό. Η οικογένεια συνεργάστηκε για να αναπτύξει το Λαϊκό Φαρμακείο, το οποίο ίδρυσε ο παππούς τους. Από το 1950 μέχρι το 1990 δεν υπήρξε Χαλκηνός, που να μην έχει επισκεφθεί αυτό το φαρμακείο.

Το φαρμακείο σήμερα είναι το σπίτι που στεγάζει τη συγγραφική εργασία της οικογένειας Τουρκέρ. Ο Ορχάν Τουρκέρ ελέγχει τις σημειώσεις του στο δωμάτιο που είναι προς την πλευρά του δρόμου. Παρόλο που μας λέει: «Εγώ είμαι από το Μόδι. Ήρθα στο νησί γαμπρός. Στην πραγματικότητα το νησί το γνωρίζει η κυρία Καίτη», εντούτοις συνεχίζει να σκέφτεται και να παράγει έργο για τη Χάλκη, στην οποία ζει εδώ και τριάντα πέντε χρόνια. Δεν είναι αλήθεια ότι οι κάτοικοι του Μοδιού ζουν όπως οι κάτοικοι των νησιών³... Όλοι μαζί, λοιπόν, πρέπει να νιώσουμε φιλοξενούμενοι του ζεύγους Τουρκέρ. Επειδή όμως δεν ήρθαμε μόνο για ένα φλιτζανάκι καφέ, ας γεμίσουμε την καφετέρια με καφέ που θα έχει και χαρές και πίκρες (Σ.Μ.: Τουρκική έκφραση, που υπονοεί ότι η επίσκεψη θα διαρκέσει πολύ και θα συζητηθούν πολλά).

Κυρία Καίτη, οι Χαλκηνοί θυμούνται τους γονείς σας με σεβασμό. Εκτός του ότι ήταν ένα αγαπητό ζευγάρι ήταν και επιτυχημένοι φαρμακοποιοί. Πώς θυμάστε το Λαϊκό Φαρμακείο σας;

Στην οικογένεια μου ο παππούς, ο πατέρας, η μητέρα μου ήταν φαρμακοποιοί. Το φαρμακείο που βρίσκεστε αυτήν τη στιγμή και το οικογενειακό σπίτι από πάνω, το έκτισε ο παππούς μου Αναστάσιος Πρόκος το 1955. Το φαρμακείο το ξεκίνησε στην αρχή εκείνος. Τα έπιπλά του ήταν θρυλικά και το εσωτερικό του ήταν διακοσμημένο με πολύτιμα έπιπλα. Το οικογενειακό μας σπίτι ήταν τρία πατώματα. Ο παππούς έφτιαξε εδώ ένα διαμέρισμα για τον γιο του και

ένα για την κόρη του. Ο γιος του, ο Αντώνης, είναι ο πατέρας μου. Οι ευχάριστες ημέρες του φαρμακείου ξεκινούν όταν η μητέρα μου Κυριακίτσα, γίνεται μέλος της οικογένειας. Θυμάμαι ότι όλοι, μικροί και μεγάλοι, πέρναγαν από εδώ. Ήταν ένα κατάστημα πολύ αγαπητό από τους πλούσιους πασάδες μέχρι τους φτωχούς Ρωμιούς ψαράδες της Χάλκης. Το φαρμακείο εξυπηρέτησε τους Χαλκηνούς μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1992, οπότε το μεταβίβασαμε. Στην κυρία που έγινε η μεταβίβαση, το μόνο που την παρακάλεσα ήταν να προστατεύσει τα παλιά έπιπλα-αντίκες που υπήρχαν. Τα παρακάλια μας όμως δεν έπιασαν τόπο. Όλα τα έπιπλα πουλήθηκαν. Είναι κάτι που με στεναχωρεί ακόμα. Αυτό το φαρμακείο ήταν μέρος της μνήμης της Χάλκης.

«Η ΧΑΛΚΗ ΗΤΑΝ ΤΟ ΝΗΣΙ ΠΟΥ ΤΟΥΡΚΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΝΩΡΙΤΕΡΑ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ»

Κύριε Ορχάν στο βιβλίο³ σας υπάρχει μια παρατήρηση που λέει: «Οι Τούρκοι βιώνουν τον πόνο του ότι δεν είναι νησιώτες». Πόσο σχετίζεται αυτή η παρατήρηση με το ότι οι νησιώτες δεν προστατεύουν τα κτίσματα και τις μνήμες, αγνοώντας την αξία τους;

Όλοι οι άνθρωποι που έκτισαν αυτά τα σπίτια, αναγκάστηκαν να τα αφήσουν και να ζήσουν εκτός της πατρίδας τους. Η πλειοψηφία όσων τους αντικατέστησαν ήταν ανίκανοι να διατηρήσουν τις επιτυχημένες δομές, τις οποίες βρήκαν έτοιμες. Προσπάθησαν να κάνουν τον τόπο να μοιάζει με τα μέρη από τα οποία ήρθαν. Οι περισσότεροι από αυτούς, που εγκαταστάθηκαν μετά στο νησί, ήταν από την περιοχή της Μαύρης Θάλασσας. Παλαιότερα υπήρχε μια μίμηση στον τρόπο ζωής των νησιωτών. Όσοι ήρθαν τη δεκαετία του 1950 προσπάθησαν να προσαρμοστούν. Στη Χάλκη, κάποια περίοδο, υπήρχε στρατιωτικό λύκειο και ακαδημία. Οι σύζυγοι και οι κόρες των υψηλόβαθμων αξιωματικών είχαν δημιουργήσει τον δικό τους κοινωνικό κύκλο και τον τρόπο ζωής. Οι στρατιωτικοί ήταν ταξικά στην κορυφή

των τουρκικών οικογενειών, τα καλοκαίρια γίνονταν Χαλκηνοί. Από την πλευρά των Ρωμιών υπήρχαν και ψαράδες και γιατροί. Η ταξική δομή της Ρωμαϊκής κοινότητας στο νησί αποτελούνταν από διαφορετικά στρώματα. Ήταν δυνατό να δούμε την ίδια πολυεπίπεδη δομή του νησιού στις εβραϊκές και αρμενικές κοινωνίες. Δηλαδή υπήρχαν και οι πλούσιοι και οι πτωχοί. Στους Ρωμιούς νησιώτες πρωτοστατούσαν ο γιατρός Φουντόπουλος, ο γιατρός Κρίτων Ντίντμεν, ο οδοντίατρος Θεόδωρος Καραγιαννίδης, ο Σταύρος Γκιουτολού. Υψηλή θέση είχαν και οι καθηγητές της Θεολογικής Σχολής. Όταν ήταν νεαροί, γνωρίστηκαν και παντρεύτηκαν με νέα κορίτσια του νησιού. Έτσι έγιναν και αυτοί νησιώτες. Μάλιστα, ανάμεσα σε αυτές τις κοινότητες, υπήρχαν άνθρωποι που ήταν πολύ φτωχοί και ήρθαν να παραθερίσουν στις εξοχικές κατοικίες του νησιού με κάποια βοήθεια, μόνο και μόνο για να παντρευτούν τα παιδιά τους κάποιον από την κοινότητά τους. Μπορούμε να πούμε ότι αυτοί νοίκιαζαν ένα πολύ μικρό σπίτι το οποίο μπορούσαν να νοικιάσουν. Η κόρη τους θα μπορούσε να πάει το βράδυ στο Κε (προβλήτα) με τις φίλες της και να συναντήσει άτομα της ηλικίας της. Έτσι ήταν δομημένο το νησί.

Η Χάλκη ήταν το νησί που τουρκοποιήθηκε νωρίτερα από όλα τα Πριγκηπόννησα. Οι αίτιες ήταν δύο. Η Στρατιωτική Ναυτική Σχολή και το σανατόριο. Αυτά ήταν που τράβηξαν τον τουρκικό πληθυσμό στο νησί. Παράδειγμα έχουμε από τη συνοικία της κορυφής του λόφου, όπου έμεναν οι εργαζόμενοι στο σανατόριο. Μετά το κλείσιμο του σανατορίου οι εργαζόμενοι συνέχισαν να μένουν εκεί.

Συνεχίζεται

Είναι Σεπτέμβριος... Το νησί αυτές τις μέρες είναι πιο απομονωμένο, πιο ήρεμο, πιο ήσυχο... Ήμουν προσκεκλημένη στην κυρία Καίτη Πρόκου-Τουρκέρ και του κυρίου Ορχάν Τουρκέρ.

Διασχίζοντας τον κήπο με τις συκιές, τον τοίχο με τα γιασεμιά και προσπερνώντας τη λεωφόρο Lozan Zaferi, είναι εύκολο να τους δεις. Λίγο πριν ανεβείτε στο πεζοδρόμιο και κοιτάξετε, θα δείτε το σπίτι με τη λευκή πόρτα. Ο κύριος Ορχάν ποτίζει τις ορτανσίες. Η κυρία Καίτη με τη γάτα της αγκαλιά διαβάζει ένα βιβλίο. Στο «εσωτερικό», στην πραγματικότητα είναι το διάσημο Λαϊκό Φαρμακείο του παρελθόντος, το οποίο γνωρίζουν πολύ καλά οι Χαλκηνοί. Ίσως είναι το μέρος που γνωρίζει περισσότερο στη ζωή της η κυρία Καίτη.

Πρωτομήκε σε αυτό το κατάστημα όταν ήταν μωράκι, σαράντα ημερών.

Στη Χάλκη το Λαϊκό Φαρμακείο είναι ταυτισμένο με την οικογένεια Πρόκου. Ο παππούς της, Αναστάσιος Πρόκος, ήταν φαρμακοποιός παλαιού τύπου, εμπειρικός. Τα μυστικά της δουλειάς τα έμαθε στα φαρμακεία των Ρωμιών του Πέρα, όπου εργαζόταν σαν βοηθός. Δεν είχε δίπλωμα, αλλά θεράπευε τον κόσμο με φάρμακα που έφτιαχνε κοινοτοποιώντας διάφορα φυτά σε πορσελάνινο γουδί. Ο γιος του, ο Αντώνης, επέλεξε τον δρόμο του πατέρα του.

1. Λαϊκό Φαρμακείο (Halk Eczanesi): Ονομασία πολλών φαρμακείων σε χωριά και πόλεις. Στην Τουρκία επικρατεί και η ονομασία Κεντρικό Φαρμακείο (Merkez Eczanesi).

2. Melih Ziya Sezer (2/9/1932-29/6/2022). Διάσημος φαρμακοποιός από το Μόδι. Συλλέκτης κλασικής μουσικής, έπαιζε βιολί και έγραφε ποίηση. Με τον θάνατό του στο Μόδι τελείωσε μια εποχή.

3. Orhan Türker, Από τη Χάλκη στη Heybeli, εκδ. Sel, 2008. Μπορεί να σας ενδιαφέρει.

μελέτη

ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΟΡΟΣΗΜΑ, ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΕΡΓΑ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

5. ΤΟ ΔΙΠΠΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΔΙΠΠΙΟΥ (ΑΡΙΘ. 58, 59)

Ήταν η περιοχή των στάβλων των δύο κυριοτέρων μερών, των Βένετων (Γαλάζιων) και των Πράσινων, που ήταν υπεύθυνοι για τη διεξαγωγή των δημοφιλών αρματοδρομιών στον κοντινό Μεγάλο Ιππόδρομο. Πρέπει να γειτόνευε με τη δυτική πλευρά του Τετραδήσιου Οκτάγωνου και της Βασιλικής Στοάς.

Σύμφωνα με την εθιμοτυπία μία μέρα πριν την έναρξη των αγώνων, ο Θεσάριος (εκπρόσωπος του βασιλιά) και ο Δήμαρχος, δηλαδή ο αρχηγός της παράταξης, πήγαιναν στο εξάερον (στο αίθριο), όπου γύρω από μία φιάλη (σιντριβάνι), παρουσιάζονταν με τελετουργικό τρόπο τα άλογα, τα οποία ήταν καλυμμένα με χρυσοποίκιλτα επιστρώματα και πλούσια εφίππια.

Η διαδικασία αυτή γινόταν πρώτα στους στάβλους των Βένετων και μετά στους διπλανούς στάβλους των Πράσινων.

Εδώ κοντά, μάλλον επί της Μέσης Οδού, υπήρχε και ένα σημαντικός ναός, αποκαλούμενος ως ο Άγιος Ιωάννης του Θεολόγου του Διππίου (αρ. 60). Πρωτοκτίσθηκε από τον Νικηφόρο Φωκά (602-610) και περατώθηκε από τον Ηράκλειο (610-641). Η φήμη του Αγίου ήταν διαδεδομένη όχι μόνο στους κατοίκους, αλλά και στους αυτοκράτορες οι οποίοι την 26η Σεπτεμβρίου, ημέρα γενεθλίων, με μεγάλη πομπή προσέρχονταν εδώ για να προσκυνήσουν.

6. Ο ΟΙΚΟΣ ΤΩΝ ΦΑΝΩΝ Ή ΛΑΜΠΤΗΡΑΣ (ΑΡ. 61)

Με αυτή την ονομασία αναφερόταν μία μεγάλη κλειστή αγορά αποκλειστικά για τα μεταξωτά και τους μεταξοπώλες.

Λόγω της αξίας των εμπορευμάτων και της μεγάλης επισκεψιμότητας των αγοραστών, απαιτούνταν ο χώρος να είναι συνεχώς επιτηρούμενος και πολύ καλά φωτισμένος.

Γι' αυτό οι κάτοικοι της Πόλης οποιαδήποτε ώρα περνούσαν από εκεί, είτε μέρα είτε νύχτα, έβλεπαν τα παράθυρα της αγοράς να φεγγοβολούν συνεχώς.

Ως προς τη θέση της αγοράς οι πηγές αναφέρουν ότι βρισκόταν κοντά στα Λουτρά του Ζευξίππου. Πάντως από το Τοπογραφικό που εκπονήσαμε προκύπτει ότι αυτή βρισκόταν μάλλον στην αρχή της Μέσης, απέναντι από τον Άγ. Ιωάννη του Θεολόγου και το Δίππιον.

7. ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΟΥ ΖΕΥΞΙΠΠΟΥ, ΣΤΟΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ (ΑΡ. 46, 47)

Πρωτοκτίσθηκαν επί Σεπτιμίου Σεβήρου (193-211) ταυτόχρονα με τον Μεγάλο Ιππόδρομο κολλημένα σχεδόν στη βορειοανατολική γωνία του.

Το συγκρότημα εκτός της χρήσης του ως

λουτρών φημιζόταν και για τα εκθέματά του με αγάλματα φημισμένων Ελλήνων γλυπτών.

Η αναβάθμιση και η αξιοποίηση αυτή των Λουτρών και ως Μουσείο Τέχνης έγινε από τον Μ. Κωνσταντίνο, όταν επέλεξε την Κωνσταντινούπολη να την ανακηρύξει το 324 ως πρωτεύουσα του Ανατολικού Ρωμαϊκού Κράτους.

Το 532 επί Ιουστινιανού Α', εξαιτίας της στάσης του Νίκα και της μεγάλης πυρκαγιάς που προκλήθηκε, τα Λουτρά υπέστησαν μεγάλες καταστροφές. Όμως σύντομα το συγκρότημα αναδομήθηκε και αξιοποιήθηκε πλήρως. Στις πλευρές που ήταν στραμμένες

ΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ
Αρχιτέκτονα -
Ερευνητή

τμήμα του χώρου αυτού χρησιμοποιήθηκε και για φυλακή.

8. Η ΜΕΣΗ ΟΔΟΣ (ΑΡ. 62, 63)

Περίφημη κεντρική αρτηρία που διαπερνούσε πέρα για πέρα, από τη μία ως την άλλη άκρη, όλο το Ιστορικό Τρίγωνο και αποτελούσε τη σπονδυλική στήλη της Βασιλεύουσας.

Στο ανατολικό της άκρο ξεκινούσε συμβολικά από το Μίλιον, όπου στα 1.920 μ. κατέληγε στη μικρή πλατεία Φιλαδέλφιον. Σήμερα το τμήμα αυτό μπορεί να ταυτισθεί με την οδό Divanyolu, την Yeniceriler και την Ordu Caddesi. Από το Φιλαδέλφιον, η Μέση διακλαδίζεται στα δύο, προσαρμοζόμενη στο

και χωριστό τμήμα για τροχοφόρα, ιπποζύγια, ιππείς, κ.ά. Κάτω από το οδόστρωμα περνούσε ύδρευση και αποχέτευση. Οι κολόνες των στοών ήταν μαρμαρίνες και στην περίπτωση που τοποθετούνταν πάγκοι έξω από το κατάστημα ήταν υποχρεωτικό να είναι και αυτοί μαρμαρίνοι. Ακόμα οι στοές ήταν διακοσμημένες με ελληνικά αγάλματα και άλλα καλλιτεχνήματα.

Όταν ένας αυτοκράτορας ή και στρατηγός επέστρεφε νικηφόρος από κάποια εκστρατεία, η Μέση χρησιμοποιόταν για τις θριαμβικές διελεύσεις. Και η Εκκλησία για τις μεγάλες θρησκευτικές γιορτές των αγίων, περιφορές εικόνων κ.ά. επέλεγε πάντα τη Μέση.

Στον ίδιο δρόμο ήταν συγκεντρωμένα τα ακριβά καταστήματα ειδών πολυτελείας και ιδιαίτερα τα αργυροπρατεία και τα χρυσοχοϊκά. Αυτά κάλυπτα την απόσταση από το Μίλιον μέχρι τον Φόρο του Κωνσταντίνου σε μία απόσταση περίπου 500 μ. Στον ίδιο τον Φόρο κυριαρχούσαν τα γουναροπωλεία.

Από την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης την 3η Νοεμβρίου του 324 και τα επίσημα εγκαίνια την 11η Μαΐου του 330, πολλοί ιδιώτες έκτιζαν τα σπίτια τους στη Μέση. Το ίδιο έκαναν και οι αξιωματούχοι για τα αρχοντικά και τα ιδιωτικά τους παλάτια, η Εκκλησία για να κτίσει ναούς και το κράτος τα διάφορα δημόσια κτήριά του.

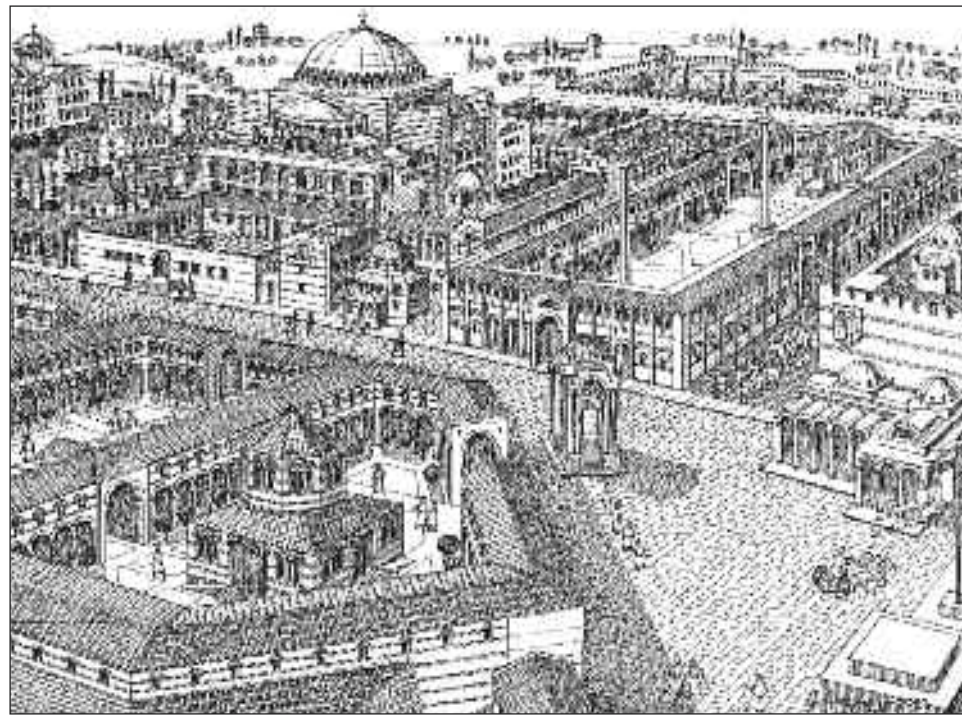
Όλες οι μεγάλες πλατείες-φόρα της πρωτεύουσας ήταν χωροθετημένες πάνω σ' αυτήν τη μεγάλη αρτηρία. Άλλοι κεντρικοί δρόμοι με στοές-εμβόλους την έτεμναν κάθετα -Ιπποδάμειο Σύστημα- κατηφορίζοντας στα βόρεια στον Κεράτιο Κόλπο και στα νότια στην Προποντίδα-Marmara.

Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, σε καμία άλλη πόλη δεν κατασκευάστηκαν τόσοι πολλοί, μεγάλοι και ωραίοι δρόμοι με στοές. Οποιοσδήποτε κάτοικος ή επισκέπτης, μπορούσε να διανύσει απ' άκρη σε άκρη, ολόκληρη την Κωνσταντινούπολη προστατευμένος είτε από τον ήλιο είτε από τη βροχή είτε και από το χιόνι.

Ακόμη, καθώς πορευόταν από ύψωμα σε ύψωμα, από διασταύρωση σε διασταύρωση, ξεδιπλωνόταν μπρος στα μάτια του μία υπέροχη και μοναδική θέα προς την περιβάλλουσα θάλασσα, τον Κεράτιο, τον Βόσπορο και την Προποντίδα.

Επιπλέον η Μέση ομοίαζε με ένα απέραντο σκηνικό ποικίλων άλλων δραστηριοτήτων. Εκεί μπορούσε να συναντήσει κανείς ταχυδακτυλουργούς, ακροβάτες, μίμους και οργανοπαίχτες, άρχοντες και πριγκίπισσες που τις μετέφεραν υπηρέτες μέσα σε πολύχρωμα, χρυσοποίκιλτα φορεία.

Συνεχίζεται

Το Πνευματικό, Θρησκευτικό και Εμπορικό Κέντρο. Δεξιά κάτω η είσοδος του Μεγάλου Ιπποδρόμου, τα Λουτρά του Ζευξίππου και η δίοδος της Μέσης προς το Ιερόν και Μέγα Παλάτιον. Στο μέσον το Πλακόστρωτο με το Μίλιον. Αριστερά το Τετραδήσιον Οκτάγωνον έδρα του Πανεπιστημίου της Κωνσταντινούπολης και η Βασιλική Στοά. Επάνω η Αγ. Ειρήνη, ο Ξένων του Σαμψών, η Αγία Σοφία και το Αυγουσταίο. Σχέδιο του Γ. Αναπνιώτη εκπονηθέν τον Ιούνιο του 2022. Δημοσιεύεται για πρώτη φορά.

στη Μέση και στο Μίλιον προστέθηκαν στοές και καταστήματα τα οποία ήταν μυρεψία, δηλαδή αρωματοποιία, εργαστήρια βαφής πορφύρας και παρασκευής ειδών αναγκαίων για το λούσιμο.

Τα έσοδα από τις πωλήσεις διά νόμου είχαν παραχωρηθεί στα Λουτρά του Ζευξίππου για να καλύπτονται οι αυξημένες λειτουργικές ανάγκες, διότι το λούσιμο των κατοίκων εδώ ήταν εντελώς δωρεάν.

Κατά τη Μεσοβυζαντινή Περίοδο (7ος-11ος), τα Λουτρά ή μέρος αυτών ενσωματώθηκαν στον ανακτορικό περίβολο για να χρησιμοποιηθούν ως κατάλυμα της ανακτορικής φρουράς και έκτοτε ο χώρος ονομάζονταν και ως «Νούμερα». Ακόμη κάποια περίοδο

τριγωνικό σχήμα της Πόλης. Η πρώτη διακλάδωση με νοτιοδυτική κατεύθυνση μήκους 3.635 μ. κατέληγε στη Χρυσή Πύλη του Επταπυργίου, το σημερινό Yedikule. Η διακλάδωση αυτή ταυτίζεται περίπου με την οδό Cerrah Pasa και την Koca Mustafa Pasa Caddesi.

Η δεύτερη διακλάδωση μήκους 2.830 μ. είχε βορειοδυτική κατεύθυνση και κατέληγε στη Χαρσία Πύλη, τη σημερινή Edirnekapı. Και αυτό το τμήμα μπορεί να ταυτισθεί με την Fevzi Pasa Caddesi.

Το πλάτος της Μέσης μαζί με τις στοές έφθανε τα 25 μ. Το οδόστρωμα αποτελούνταν από μεγάλες ορθογωνισμένες πέτρες και είχε τμήματα για πεζούς -πεζοδρόμιο-

μουσειοδιαδρομές

Χαρακτικό «ο Καρπός», Α. Τάσος.

Η Σύμβαση της Προσάρτησης

Στις 31 Αυγούστου του 1881 ο ελληνικός στρατός, κατά τη σύμβαση της προσάρτησης, απελευθερώνει τη Λάρισα. Τις παραμονές της προσάρτησης Τούρκοι ιδιοκτήτες θεσσαλικής γης μεταβίβασαν άρον άρον τις ιδιοκτησίες τους σε Έλληνες, γηγενείς και ομογενείς.

Στο κείμενο της σύμβασης που υπογράφηκε το Μάιο του 1881 στην ΚΠ/λη μεταξύ των πρεσβευτών των Δυνάμεων και της Πύλης καθώς και σ' αυτό που επακολούθησε μεταξύ των δύο ενδιαφερομένων πλευρών, υιοθετήθηκαν οι οθωμανικές απόψεις – προτάσεις που εξασφάλιζαν πλήρως τους οθωμανούς δικαιούχους επιβάλλοντας να γίνουν σεβαστά τα υπάρχοντα δικαιώματα εκείνων που κατείχαν νόμιμους οθωμανικούς τίτλους σε πάσης φύσεως γαίες και ακίνητα. Τοιουτοτρόπως εξασφαλιζόταν η προνομιακή μεταχείριση των νέων ιδιοκτητών, Ελλήνων και κυρίως ζάπλουτων κεφαλαιούχων – τραπεζιτών, εμπόρων κι επιχειρηματιών – της ομογένειας που είχαν σπεύσει να αποκτήσουν γη στην Ηπειροθεσσαλία, μεταξύ των οποίων ήσαν οι Χρηστάκης Ζωγράφος, Παύλος Στεφάνοβιτς-Σκυλίτσης, Ανδρέας Συγγρός, Κωνσταντίνος Ζάππας, Γεώργιος Ζαρίφης κ. ά.

Το νέο δυσμενές καθεστώς

Κατ' αυτόν τον τρόπο οι εν λόγω νέοι ιδιοκτήτες απέκτησαν τεράστιες εκτάσεις θεσσαλικής γης, όπου κατά τα τέλη του 19ου αι. υπήρχαν 395 τσιφλίκια που κάλυπταν έκταση έξι εκατομμυρίων στρεμμάτων –το 50% της συνολικής επιφάνειάς της– με δυσμενέστερες συνέπειες για τους καλλιεργητές, οι

οποίοι παύουν ν' απολαμβάνουν τα προνόμια που τους παρείχε το οθωμανικό δίκαιο καθώς χάνουν πλέον το εμπράγματο δικαίωμα που είχαν επί της καλλιεργούμενης γης και μετατρέπονται σε απλούς «αγρομισθωτές».

Αντίθετα, οι νέοι τσιφλικάδες που δεν έχουν καμία μεν σχέση με τη γη και την καλλιέργειά της είναι όμως άριστοι γνώστες των «νόμων» της αγοράς, γίνονται οι απόλυτοι κύριοι της γης και έχουν τη δυνατότητα να εκδιώξουν τους καλλιεργητές από το τσιφλίκι με την εκποίηση του μισθωτηρίου συμβολαίου, πράξη που απαγόρευε ο οθωμανικός νόμος χωρίς την ύπαρξη σοβαρού λόγου. Επί πλέον οι περισσότεροι από αυτούς θεωρούν ότι εκτός από τη γη τούς ανήκουν όλα όσα υπάρχουν σ' ένα τσιφλίκι, δηλ. σπίτια, ζώα, αποθήκες, εργαλεία. Για τους θεσσαλούς αγρότες αυτό σήμαινε πρόσθετο περιορισμό των δικαιωμάτων τους κι επιδείνωση των συνθη-

κών της ζωής τους. Δηλωτικά της κατάστασης είναι τα όσα ο βουλευτής Ζυγομαλάς είπε στη συνεδρίαση της Βουλής στις 12 Φεβρουαρίου του 1883: «Και θέλετε να αισθανθή ο Θεσσαλός ότι έχει πατρίδα και απέκτησεν ελευθερίαν, όταν είναι είλωσ, δούλος του αυτού αυθέντου; Αισθάνεται τουναντίον ότι είναι άπατρις, ανέστιος ... Είτε ευρίσκεται υπό του σουλτάνου Χαμίτ, είτε υπό χριστιανού Βασιλέως, το σύστημα της κατακτήσεως είναι το αυτό».

«Μία φορά προσκυνούσαμε τον Θεό και δέκα τον επιστάτη» Έλεγαν συχνά οι καλλιεργητές που ζούσαν σε απόλυτη ανελευθερία και υποταγή. Επιστάτες με πλήρη εξουσία δοσμένη από τα νέα αφεντικά, χωροφύλακες, αγροφύλακες, ακόμη και στρατός έκαναν τη ζωή των δουλευτάδων της γης αφόρητη. Αν τολμούσε ο δουλευτής να φέρει αντίρρηση, να δώσει κάποια εξήγηση ή να ζητήσει το δίκιο του, το καμτσίκι του επιστάτη έπεφτε ηχηρό στο ταλαιπωρημένο κορμί του. Οι δουλευτάδες δεν μπορούσαν να καταλάβουν τούτη τη βάρβαρη συμπεριφορά απ τους ανθρώπους που εκπροσωπούσαν το «Ελληνικό», δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι είχε αλλάξει από τις μέρες που κουμάντο έκανε ο μπέης, ο σούμ-πασης, ο ζαπτιές και ο κατής.

Το μισό γέννημα, κι αυτό με απάτη μετρημένο, πήγαινε στον τσιφλικά που ήταν ομόγλωσσος και ... ομόθρησκος και από το άλλο μισό που ήταν πάντα λειψό, έβγαινε το μερτικό για τα χρέη και το μερτικό των αγροφυλάκων. Οι δουλευτάδες έβλεπαν με πόνο βουβό να γκρεμίζονται τα όνειρά τους για μια πιο δίκαιη ζωή που την περίμεναν γενιές και γενιές. Μα η λευτεριά που πολλοί απ' αυτούς την είχαν κερδίσει με τη θυσία τους, δεν ήρθε.

Ο αγώνας αρχίζει

Κι αρχίζει ο αγώνας των καλλιεργητών που αρνούνταν να υπογράψουν συμβόλαιο μίσθωσης κατά των εξώσεων από τα κτήματα τους, η πάλη τους ενάντια στην κυριαρχία του χωροδεσπότη. Την απελπισία από τη δεινή τους κατάσταση περιγράφουν σε τηλεγράφημα διαμαρτυρίας που μεταφέρει στη Βουλή (28.5.1882) ο βουλευτής Μεσσηνέζης: «Τα παθήματα μας είναι απεριγράπτα. Τα αγαθά της ελευθερίας δεν τα αισθανόμαστε. Πίσση, δαρμοί, παράνομες συλλήψεις από χωροφύλακες εξακολουθούν χειρότερα από πριν ... Ολόκληρες οικογένειες με δικαστικές αποφάσεις διώχονται από τη γη τους. Αποφασισμένοι να υπερασπιστούμε τα δικαιώματα

μας παρακαλούμε να υψώσετε φωνή στο όνομα της δικαιοσύνης και της φιλανθρωπίας».

Την επικρατούσα κατάσταση περιγράφουν πολλά δημοσιεύματα των εφημερίδων της εποχής: «Αν επισκεφθή κανείς τας φυλακάς Τρικάλων και Καρδίτσης, θα εύρη περί τους τριακοσίους αγρότας φυλακισμένους αγεληδόν και αιμοβαδόν ένεκα αμφισβήτησεως περί κατοχής γαιών και διανομής καρπών», γράφει η «Ανεξαρτησία» των Τρικάλων στις 8.8.1882.

Και συνεχίζεται επί δεκαετίες

Καθώς τα χρόνια περνούν, έκτακτα γεγονότα, πλημμύρες, ο άτυχος πόλεμος του 1897, κακές σοδειές, επιδεινώνουν τη θέση των αγροτών, των οποίων η αντίσταση κατά της καταπάτησης των δικαιωμάτων τους συνεχίζεται αμείωτη με συχνότατες τοπικές εξεγέρσεις. Στη «Θεσσαλία» του 1906 διαβάζουμε: «Εξώσεις έγιναν πάρα πολλές. Επίσης ερημώσεις χωριών με την αυθαίρετη βούληση κτηματοδεσποτών ... Πολλές εκατοντάδες από τους εξωσθέντες για πολύ χρόνο και μέσα στο χειμώνα έμειναν άστεγοι». Ο πνευματικός και πολιτικός ηγέτης του αγροτικού κινήματος δικηγόρος Σοφοκλής Τριανταφυλλίδης, το ίδιο έτος, έγραφε: «Εις την επαρχίαν Καρδίτσης δεν παρέρχεται μην χωρίς να μην εξεγερθώσι κατά των ιδιοκτητών και ενοικιαστών των τσιφλικιών οι κολίγοι αυτών, ανθιστάμενοι κατά νέων ακρωτηριασμών των δικαιωμάτων των. Προ ενός και ημίσεος έτους οι χωρικοί του χωριού Παλαμά οδηγήθησαν αγεληδόν εις την Καρδίτσαν υπό της ενόπλου δυνάμεως διότι δεν έσπρεξαν να ικανοποιησώσι τας απαιτήσεις των ιδιοκτητών κατά την συγκομιδήν του αραβοσίτου...».

Οι κολίγοι οργανώνονται

Είναι η περίοδος που οι σχετικές με την υπέρβαση των κοινωνικών αντιθέσεων νέες ριζοσπαστικές ιδέες εισχωρούν δειλά δειλά στην ελληνική κοινωνία. Τα μηνύματά τους βρίσκουν ανταπόκριση και στον θεσσαλικό αγροτικό κόσμο. Έτσι, μέσα από τα σπλάχνα της αγροτιάς ξεπηδούν πρωτοπόροι αγρότες καθώς και διανοούμενοι που θα συμβάλουν στην αφύπνιση και στην οργάνωση των κολίγων.

Με την ανατολή του 20ου αι. ιδρύονται στη Θεσσαλία οι πρώτοι αγροτικοί σύλλογοι, το 1904 ο «Θεσσαλικός Γεωργικός Σύλλογος» στη Λάρισα, το 1906 ο «Γεωργικός Σύνδεσμος Τρικάλων», το 1909 ο «Γεωργικός Πεδινός Σύνδεσμος προς εμψύχωση της γεωργίας» στην Καρδίτσα και το «Μετοχικό Γεωργικό Ταμείο» στον Αλμυρό Βόλου που ήταν ο πρώτος σύγχρονος αγροτικός συνεταιρισμός. Στο κύριο αίτημα που ήταν η απαλλοτρίωση των τσιφλικιών και η διανομή τους στους αγρότες συνεπείς συμπαραστάτες θα σταθούν επαγγελματικοί σύλλογοι και σωματεία καθώς και προσωπικότητες, δικηγόροι, διανοούμενοι, επαγγελματίες, δημοσιογράφοι, των θεσσαλικών πόλεων.

Συνεχίζεται

πολιτισμός

ΠΕΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ;

«Τὸ ἄφιλον τῶν νέων πόλεων εἶναι καταπιεστικόν»

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἀπὸ ἱκανῶν δεκαετηρίδων ὁ πλανήτης μας εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐποχὴν μιᾶς νέας ἐπαναστάσεως: «τὴν νέαν τῶν κόσμων». Μίαν νέαν ἱστορικὴν τομὴν ἐκφοβιστικοῦ χαρακτήρος μὲ ἀπροβλέπτους μελλοντικὰς ἐξελίξεις, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ πάντα ἀλλάσσουν συνεχῶς καὶ ἰλιγγιωδῶς. Διό καὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐντυπωσιάζει ὁ τίτλος, ἀνεξαρτήτως τῆς σκοπιμότητός του. Ἐξ ἄλλου, γνωστόν τὸ «ὅ,τι ἐπιθυμῇ νὰ παραμείνῃ, ὀφείλῃ νὰ ἀλλάξῃ» (ΠΑΣΟΚ!).

Οὗτω λοιπὸν ἐπὶ τοῦ θέματος, μεταξύ ἄλλων ἀναφέρεται: οἱ μεγάλοι καταθέται καὶ αἱ τεράστιαι ἐνώσεις ἐπιχειρήσεων καταλαμβάνουν τὰ κέντρα τῶν πόλεων. Διὰ ὑψηλοτέρας ὠφελείας πρῶται ὕλαι ἐκμεταλλεύονται ἀπολύτως, μεγάλη δάση καταστρέφονται διὰ τῆς ξυλεύσεως καὶ μολύνονται τὸ ἔδαφος, ἡ θάλασσα, ἡ ἀτμόσφαιρα, καθὼς καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν, ὠθοῦνται πρὸς τὴν ἐκβιολόγησιν τῶν. Ὁ καπλάζων καπιταλισμὸς ἀπειλεῖ τὸν ἄνθρωπον, τὴν Δημοκρατίαν, τὴν Φύσιν καὶ τὸ κλίμα. Πάντα ταῦτα ἀνεφέρθησαν πρὸ δεκαετιῶν ὑπὸ ὑπευθύνων διαφόρων Ἰδρυμάτων, ὅμως εἰς ὧτα μὴ ἀκούοντων, τυφλῶν, ἀλάλων, ἡδονιστῶν, τομαριμάνων κ.ἄ. Διὰ τοῦτο ἡ οἰκονομία καὶ κατανάλωσις ὀφείλουν βασικῶς νὰ ἀλλαγῶν.¹

Ἡ ἀθλιότης πολλῶν κέντρων πόλεων ἔχει ποικίλα αἷτια. Ἐν τούτων εἶναι ὅτι εἰς αὐτὰ σχεδὸν δὲν κατοικοῦν ἄνθρωποι. Δὲν ὑφίσταται λυπηρότερος καὶ ἐρημότερος τόπος ἀπὸ τὰς ζώνας διὰ πεζοῦς μετὰ τὴν 20ὴν ὥραν. Ὅπου λοιπὸν δὲν κατοικοῦν ἄνθρωποι, δὲν ὑπάρχουν καὶ πεζοπόροι μετὰ τὸ κλείσιμον τῶν καταστημάτων. Ἄς ἀφεθοῦν οἱ πολιτισμικοὶ χώροι καὶ τὰ ἐστιατόρια, τὰ ὁποῖα χρειάζονται αὐτούς.

Προσέτι ἔρχεται καὶ ἡ λύπη τῶν γιγαντιαίων κυβικομόρφων καὶ λοιπῶν οἰκοδομημάτων τῶν «ἐφιαλτικῶν» οὐρανοξύστων,² μὲ τὰς ἐναλασσομένας προσόψεις τῶν. Πρὸ αὐτῶν δὲ δὲν ἐπιθυμῇ τις νὰ ἴσταται καὶ δι' ἓν μικρὸν ταχυέδεσμα (fast food).

Ἦδη τὸ 1965 ὁ Α. Mitscherlich,³ παρεπονεῖτο διὰ τὸ ἀφιλόξενον τῶν πόλεων, ὅμως ὅσον οἱ ἄνθρωποι συνωθοῦνται εἰς τὰ πολυκαταστήματα, κάθε κριτικὴ εἶναι ἄσκοπος. Ἡ πρόσοψις τῶν ἡμπορεῖ εἰσεῖ νὰ εἶναι φοβερὴ καὶ αἱ ζῶναι τῶν πεζῶν τόσον ἐρημοί. Βασικὸν τυγχάνει νὰ ἡμποροῦν νὰ ἀγοράζουν ὅ,τι χρειάζονται καὶ μιὰ θέσις σταθμεύσεως διὰ τὸ αὐτοκίνητον. Τὸ μᾶλλον αὐτὸ τῆς ἀγορᾶς ἔφθασεν εἰς τὸ τέλος του. Εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ διαδυκτίου τὸ πολυκατάστημα ἐνεκρῶθη, δὲν ἔχει πλέον αὐτὸ λόγον ὑπάρξεως, καὶ ἂν ἀκόμη εἶναι τόσον μεγάλον. Ἡ ἐπιλογή εἰς τὴν εἰκονικὴν ἀγοράν ἐν τῷ οἴκῳ εἶναι διαρκῶς μεγαλυτέρα, καὶ ἡ παράδοσις ἄνευ χρεώσεως εἰς αὐτόν, ἄνευ εἰσητηρίου σταθμεύσεως! Κύριε ἐλέησον!

Ἡ ἐξαφάνισις τῶν πολυκαταστημάτων εἶναι τραγικὴ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους. Ἀλλὰ καὶ μιὰ εὐκαιρία πρὸς ἐπανάκτησιν καὶ νεοδιοργάνωσιν τοῦ χώρου τῶν πόλεων μὲ βιβλιοθήκας, ἐργαστήρια, ἐκπαιδευτήρια καὶ κατοικίας.

Μήπως ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι οὐτοπικόν; Ὁ νεοπρογραμματισμὸς τῶν πόλεων κέκτηται ἓνα «παρалоγικόν» χαρακτῆρα, διότι, καίτοι οὗτος δύναται νὰ ἀλλάξῃ, παραμένει τοιοῦτος, ὅταν δὲν γίνεται συμφώνως πρὸς τοὺς κοινωνικοὺς ὅρους, πρὸς τὴν νεοδιάρθρωσιν τοῦ χώρου καὶ τῆς κτήσεως τοῦ ἐδάφους, ἀκόμη καὶ ἂν ἀποσκοπεῖ νὰ δώσῃ θάρρος διὰ τὸν περὶλυπον χαρακτῆρα τῆς ἐποχῆς μας.

Αποβαίνει δὲ σύν τοῖς ἄλλοις πρόκλησις διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ μὲ ποικίλας ὀλεθρίας συνεπείας διὰ τοὺς οἰκίτορας τῶν πόλεων καὶ τῶν πολιτισμικῶν ἀσθενειῶν (νευρώσεων κλπ.) κ.ἄ.

Ἐπιλέξατε τοῖνυν καὶ λάβετε! Δότε δὲ δωρεάν!

1. I. M. Schrom, Mehr Stadt wagen, Publik Forum 6 (2023) 9, 11, II. W. Kessler, Die Kunst, den Kapitalismus zu verändern, Oberursel 2019.

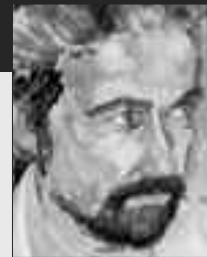
2. Α. Παπᾶ, Χαλκηδόνος, περὶ τῆς ἐφιαλτικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, τοῦ αὐτοῦ, Πινήματα

3. A. Mitscherlich, Die Unwirtlichkeit unserer Städte, Φρανκφούρτη 1965.

Κριτική Θεάτρου

LABOR

της Ανθῆς Τσιρούκη

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

Ἡ δημιουργία τοῦ ἔργου οφείλεται στὴν προσπάθεια τοῦ θεάτρου Πορεία νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνες συγγραφεῖς ποὺ φιλοδοξοῦν νὰ γράψουν θεατρικὰ ἔργα. Τίτλος τῆς προσπάθειας «Νέο Αἷμα». Το ἔργο ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο ποὺ ἐπιλέχθησαν ἀπὸ τὴ Σχολὴ Πυροδότησης Θεατρικῆς Γραφῆς ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη καὶ τοῦ Θανάση Τριαρίδη.

Ἡ ἀπόκτηση ἀπογόνων, ὅσο καὶ ἀν ἔχασε τὴ σημασία ποὺ εἶχε παλαιότερα, συνεχίζει νὰ ἀποτελεῖ διακαὴ πόθο τῶν νέων ἢ καὶ τῶν ὀχι πολὺ νέων ζευγαριῶν. Ὅσο καὶ ἀν στὴ σημερινή κοινωνία, τῆς ἐντονης καὶ πολλὰς φορὲς ἐξαντλητικῆς ἀπασχόλησης, ἡ ἀπόφαση τεκνοποίησης περνάει σὲ δευτέρη μοῖρα τὸ πολὺ ἐντονο αἶσθημα τῆς ἱερῆς μητρότητας συνεχίζει νὰ ὑπάρχει σὲ κάθε γυναίκα. Οἱ σπουδὲς καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάσταση ἀποτελοῦν προτεραιότητα, ὁ γάμος καὶ ἡ τεκνοποίηση μένουν γιὰ ἀργότερα· τὰ χρόνια ὅμως περνοῦν καὶ ὅσο μεγαλώνει τὸ ζευγάρι –καὶ ἀκόμα περισσότερο ἡ γυναίκα– τόσο πιο δύσκολη γίνεται ἡ ἀπόκτηση ἐνός παιδιοῦ. Εὐτυχῶς ποὺ ἡ ἱατρικὴ μπορεῖ σήμερὰ νὰ ἀντιμετωπίζει μὲ ἐπιτυχία τὶς δυσκολίες καὶ ἐτσι γίνεται ἐφικτὴ ἡ ἀπόκτηση τοῦ πολυπόθητου τέκνου. Φυσικὰ δὲν ὑπάρχουν μεγάλα περιθώρια γιὰ πολλὰ παιδιά, ὁπότε στὴν πλειονότητά τους τὰ ζευγάρια περιορίζονται στὸ ἓνα, τὸ πολὺ δύο. Ἀποτέλεσμα ὁ δημογραφικὸς μαρασμὸς καὶ ἡ γήρανση τοῦ πληθυσμοῦ μὲ ὅλα τὰ δυσάρεστα ἐπακόλουθα.

Εκτός ὅμως ἀπὸ τὴν ἀπόκτηση παιδιοῦ ὑπάρχει καὶ τὸ πολὺ σημαντικό θέμα τοῦ νὰ το μεγαλώσεις. Ἐχῶ πολλὰς φορὲς πει ὅτι γιὰ νὰ κάνεις οτιδήποτε χρειάζεται κάποια ἐνημέρωση, ἐκπαίδευση γιὰ νὰ κάνεις ἓνα παιδί δὲν χρειάζεται τίποτα, κάνεις ἐρωτὰ καὶ συμβουλευέσαι τὸν μαϊευτῆρα σου. Τὰ προβλήματα ὅμως θὰ φανοῦν σὲ λίγο –μάλιστα πολὺ σύντομα– μὴ καὶ τὰ διάφορα ἐρεθίσματα ἀφήνουν πολὺ ἐντονα σημάδια ἀπὸ πολὺ νωρίς.

Ἀνάμεσα στὶς λανθασμένες ἀπόψεις πρωταγωνιστοῦν αὐτὲς ποὺ θέλουν τὰ παιδιά νὰ μοιάζουν στοὺς γονεῖς τους. Νὰ τοὺς μοιάζουν ἐξωτερικά, στὴ μορφὴ. Χαίρονται ἰδιαίτερα ὅταν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοὺς λένε ὅτι τὸ παιδί σας εἶναι ὁλόιδιο, φτυστό ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα τοῦ. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση· πολλὰς φορὲς γίνονται λάθη καὶ στὴ διαμόρφωση τοῦ χαρακτῆρα. Παίρνονται ἀποφάσεις ἀντίθετες στὶς προτιμήσεις τοῦ παιδιοῦ σὲ ὅτι ἀφορὰ στὴ συμπεριφορά, στὶς σπουδὲς, στὴν ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάσταση. Οἱ φιλοδοξίες τῶν γονέων τοὺς κάνουν νὰ ἐπιβάλλονται στὸ παιδί παρόλη τὴν ἀδιαμφισβήτητη ἀγάπη τους. Τὸ θέμα εἶναι ἀνεξάντλητο καὶ ἐπειδὴ μὲ ἐχέι ἀπασχολήσει

γιὰ πολλὰ χρόνια μπορῶ νὰ γράψω ἓναν ἰδιαίτερα ἐκτενὴ πρόλογο θὰ σταματήσω ὅμως ἐδῶ τῶντας τὰ ὅρια.

Τὸ Ἔργο: Ἐνα ζευγάρι πλαστικῶν χειρουργῶν ζεῖ ἀπομονωμένο μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμον. Τὸ σπῆτι μοιάζει νὰ εἶναι καὶ ἱατρεῖο, στὸ ὁποῖο μποροῦν νὰ γίνουν χειρουργικὲς ἐπεμβάσεις. Κάποιο βράδυ, ἐνῶ τρώνε καὶ συζητοῦν γιὰ τὶς περὶπτώσεις ἀσθενῶν, χτυπάει τὴν πόρτα τοὺς ἓνας νεαρός, ὁ ὁποῖος μόλις εἶχε τροχαῖο ἀτύχημα ποὺ τοῦ προκάλεσε μετατραυματικὴ ἀμνησία καὶ ἐτσι δὲν θυμάται τίποτα, οὔτε καν ποῖος εἶναι.

Οἱ γιατροὶ τὸν φιλοξενοῦν καὶ τοῦ προσφέρουν τὶς πρώτες βοήθειες. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅμως φαίνεται ὅτι θέλουν νὰ τὸν κρατήσουν μὴ καὶ στὶς παρακλήσεις τοῦ νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ φύγει ἀπαντοῦν ὅτι αὐτὸ θὰ ἦταν λάθος καὶ μάλιστα λάθος ποὺ θὰ μπορούσε νὰ βάλῃ σὲ κίνδυνον τὴ ζωὴ τοῦ. Ὅσο ὅμως περνοῦν οἱ μέρες, χωρὶς νὰ συνέρχεται ὁ νεαρός, ἀρχίζουν νὰ φαίνονται οἱ προσέσεις τῶν γιατρῶν. Ἀρχικὰ παρεμβαίνουν στὴν ἐξωτερικὴ τοῦ ἐμφάνιση προσπαθώντας νὰ ἀλλάξουν τὴ μορφὴ τοῦ, δίνοντας τοῦ χαρακτηριστικὰ παρόμοια μὲ τὰ δικά τους. Οἱ παρεμβάσεις φτάνουν στὸν βαθμὸ ποὺ τοὺς κάνει νὰ αἰσθάνονται ὅτι εἶναι παιδί τοῦς. Ἐπιπρόσθετα προσπαθοῦν νὰ τοῦ ἐμφυτέψουν ἀναμνήσεις!

Αὐτὸς εἶναι συνοπτικὰ ὁ σκελετὸς τοῦ ἔργου, ποὺ ἀφήνει ὅμως πολλὰ ἐρωτηματικὰ ὅπως π.χ. τὸ ὅτι ὁ νεαρός δὲν φαίνεται νὰ ἔχει κάποιο δελτίο ταυτότητας, ὅτι τὰ χειρουργεῖα δὲν γίνονται στὰ ἱατρεῖα χωρὶς τὴν κατάλληλὴ υποδομὴ καὶ τὸ προσωπικὸ. Ἐπίσης δὲν ἀναφέρεται κάτι ἐξ-κάθαρο ἀπὸ τὸ παρελθὸν τῶν γιατρῶν οὔτε καν ἂν ἔχουν σώας τὰς φρένας. Μπορεῖ νὰ ἰσχυριστεῖ κανεὶς τὴν παραβολικὴ σημασία, μπορεῖ ὅλα αὐτὰ νὰ εἶναι στὴ φαντασία τοῦς, μπορεῖ νὰ ἔχουν ὄψιμα καταλάβῃ τὴ δυστυχία τῆς ἀπουσίας ἐνός παιδιοῦ, μπορεῖ, μπορεῖ ἀλλά...

Συντελεστές: Κείμενο: Ἀνθὴ Τσιρούκη. Ἡ σκηνοθεσία τῆς Ἑμίλυ Λουίζου, ἡ ὁποία ζεῖ στὸ Λονδίνο μὲ ἰδιαίτερα ἐπιτυχὴ πορεία στὸ θέατρο τῆς θεατρικῆς πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης, υπηρετεῖ ἱκανοποιητικὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ ἔργου. Τὰ Σκηνικὰ τῆς Θάλειας Μέλισσα καὶ τὰ Κοστούμια τοῦ Ἀλέξανδρου Γαρνάβου κόκκινα, κατακόκκινα, αἱμάτινα. Ἡ Μουσικὴ τῆς Εἰρήνης Σκυλακάκη σὲ κάποιες φάσεις κάπως ἐντονη. Οἱ Φωτισμοὶ τοῦ Ἀλέκου Ἀναστασίου πάρα πολὺ σωστοί. Κίνηση: Ἀλκηστὶς Πολυχρόνη, Βοηθὸς Ενδυματολόγου: Ἀλεξάνδρα-Ἀναστασία Φτούλη

Παίζου: Ὁ πολὺ καλὸς ἡθοποιὸς Στέλιος Μάινας (Τίρζα, Πολίτικη κουζίνα καὶ πολλοὶ ἄλλοι ρόλοι), ὅπως πάντα ἐξαίρετικός. Ἡ Ἰωάννα Παππά πάρα πολὺ καλὴ στὸν ρόλο τῆς, ὅπως καὶ ὁ Ορέστης Χαλκιάς.

Διάρκεια: 70' χωρὶς διάλειμμα.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΤΣΕΒΙΚ-ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

Κωνσταντινουπολίτικη Προσωπογραφία Β' Τόμος

ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ Πρέσβης ε.τ.

Με το επιτυχημένο πρώτο βιβλίο της *Κωνσταντινουπολίτικη Προσωπογραφία*, η πολυγραφότατη

εκπαιδευτικός και συγγραφέας Κορνηλία Τσεβίκ Μπαϊβερτιάν επιχείρησε, μέσα από σειρά συνεντεύξεων, να παρακολουθήσει και να εικονογραφήσει την πρόσφατη ιστορική πορεία, τη σημερινή κατάσταση και τα σύγχρονα προβλήματα και προβληματικές που απασχολούν τη Ρωμαϊκή Κοινότητα της Πόλης. Το ανά χείρας νέο της πόνημα αποτελεί μια προσπάθεια διεύρυνσης της βάσης δεδομένων της προφορικής ιστορίας των Κωνσταντινουπολιτών με την παρουσίαση 52 επιπλέον συνεντεύξεων, που διεξήγαγε με μια σειρά επιφανών μελών της Ρωμαϊκής κοινότητας, οι οποίες δημοσιεύθηκαν στα τουρκικά στο μηνιαίο περιοδικό *Paros-Φάρος* και στα ελληνικά στην εφημερίδα *Πολίτης* της Αθήνας τα τελευταία χρόνια. Από τοκο της μέχρι στιγμής προσπάθειας της αξιολογής Κωνσταντινουπολίτισσας είναι η καταγραφή των απόψεων, σκέψεων και εμπειριών σχεδόν εκατό μελών της κοινότητας, οι οποίοι προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα ομογενών της Πόλης που διακρίθηκαν σε διάφορους τομείς της κοινωνίας.

Οι συνεντευξιζόμενοι, τόσο αυτοί που συνεχίζουν να διαμένουν στη γενέτειρά τους όσο και εκείνοι που για διάφορους λόγους υποχρεώθηκαν να ζουν στο εξωτερικό, αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της Πολιτικής Ρωμιότητας έχοντας βιώσει εμπειρικά τις ραγδαίες πολιτικές, κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές στις τάξεις της κοινότητας. 10 εκπαιδευτικοί, 10 επιχειρηματίες, 6 πανεπιστημιακοί, 5 γιατροί, δικηγόροι, δημοσιογράφοι, λογοτέχνες και εικαστικοί παρουσιάζουν τους δικούς τους στοχασμούς για τα καίρια ζητήματα της ομογένειας και αποτυπώνουν τη δράση και προσωπική τους μέριμνα στη διοίκηση των ευαγών ιδρυμάτων της κοινότητας. Μέσα από τις εμπνευσμένες συνεντεύξεις δύο διακεκριμένων ιεραρχών του Οικουμενικού Πατριαρχείου ιχνυλατείται η μακρά σχέση του κορυφαίου εκκλησιαστικού-πνευματικού θεσμού με τη Ρωμαϊκή κοινότητα, καθώς το Φανάρι παραμένει ο κατεξοχήν εγγυητής της συμπαγούς ύπαρξης της Ρωμιότητας στη σημερινή Τουρκία. Επιπροσθέτως, μεταξύ των συνεντευξιζόμενων, περιλαμβάνονται και επτά μαρτυρίες επιφανών Ελλήνων και Τούρκων που διακρίνονται στον διπλωματικό, πανεπιστημιακό, φιλολογικό και μουσικό στίβο και οι οποίοι διατηρούν στενούς δεσμούς με τη ρωμαϊκή κοινότητα.

Ευαισθητοποιημένη στα παιδαγωγικά και πολιτιστικά δρώμενα της ελληνορθόδοξης κοινότητας της Πόλης, η Κορνηλία Τσεβίκ Μπαϊβερτιάν συμβάλει με τη δράση και την ειδημοσύνη της στη διατήρηση της αυτογνωσίας και αυτοσυνείδησης της Κωνσταντινουπολίτικης Ρωμιότητας. Δικαίως συγκαταλέγεται στην πλειάδα των αξίων εκπαιδευτικών που διαχρονικά συνεισέφεραν στη διαίωνιση της μακράς ιστορικής πνευματικής παράδοσης των Ρωμιών. Άλλωστε δεν πρέπει να λησμονούμε ότι από όλους τους λαούς που κατοίκησαν και κατοικούν στην Κωνσταντινούπολη μόνο το ελληνικό στοιχείο, η σημερινή ρωμαϊκή κοινότητα της Τουρκίας, δύναται να διεκδικήσει την υπόσταση του φυσικού κληρονόμου των ιδρυτών της πόλης αυτής. Οι Ρωμιοί, Ορθόδοξοι το γένος, είναι οι απόγονοι των πρώτων κατοίκων της πόλης του Βοσπόρου και του Κερατίου Κόλπου, κληρονόμοι της παρακαταθήκης

του Βύζαντα και του Ρωμαίου Αυτοκράτορα Μεγάλου Κωνσταντίνου. Για ένδεκα και πλέον αιώνων της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (330-1453), η Κωνσταντινούπολη υπήρξε ένα από τα κορυφαία πολιτικά, οικονομικά, πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα της υφής, ενώ ο Ρωμιορθόδοξος πληθυσμός εξακολούθησε να είναι καθοριστικής σημασίας και κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής περιόδου, ιδίως από οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής άποψης.

Πάρα τις δοκιμασίες, τις αμφισβητήσεις και τη δημογραφική της συρρίκνωση, η Ρωμιότητα διέψευσε τους απαισιόδοξους και κατάφερε να επιβιώσει και να διατηρήσει την αναγνωσιμότητά της στην Τουρκία, διαφυλάττοντας, μέχρι σήμερα, τον ιστορικό προσδιορισμό και την πολλαπλή σπουδαιότητά της ως μειονότητα. Αυτό βεβαίως επιτεύχθηκε λόγω της πλούσιας παρακαταθήκης και των αποθεμάτων της, με πρώτο το ειδικό βάρος που παρέχει η ιστορική μνήμη. Σε πρακτικό επίπεδο ένα αξιόλογο πλέγμα κοινοτήτων, καλλιμάρμαρων εκκλησιών, μεγαλοπρεπών ομογενειακών σχολείων, αγιασμάτων, κοιμητηρίων και βακουφικών ακινήτων αποτελούν το υπόβαθρο και το στήριγμα της συνεχιζόμενης ελληνικής μειονοτικής παρουσίας. Η Ρωμαϊκή κοινότητα διαθέτει το άτυπο συλλογικό της όργανο, τον Σύνδεσμο Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων (ΣΥΡΚΙ), αθλητικούς και μορφωτικούς συλλόγους, αλλά και το περίφημο ιστορικό νοσοκομείο και γηροκομείο Βαλουκλή.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι η δεκαετία από το 2003 έως το 2013 υπήρξε κομβική για την ομογένεια, καθώς ήταν η περίοδος που μπορούμε να πούμε ότι για πρώτη φορά από το 1923, η Ρωμιότητα επέδειξε μια πρωτόγνωρη εξωστρέφεια και επιχείρησε τον επανακαθορισμό της θέσης της στην τουρκική αλλά και διεθνή πραγματικότητα. Σε αυτή την κρίσιμη καμπή η ελληνική μειονότητα είχε το ευτύχημα να τελεί υπό την καθοδήγηση ενός θρησκευτικού ηγέτη με σπάνια προσόντα και χαρίσματα, του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, ο οποίος θεωρείται ότι αποτελεί σήμερα την πλέον πεφωτισμένη και ανοικτόμυαλη προσωπικότητα του ομογενειακού στοιχείου.

Η δυναμική και ακούραστη φιλόλογος του Ζαπτείου Λυκείου, της μεγαλειώδους αυτής κοιτίδας της ελληνόφωνης παιδείας, είναι αποφασισμένη, μέσα από το πλούσιο και πολυποικίλο συγγραφικό της έργο, να φέρει στο φως διάφορες πτυχές της ταυτότητας, του πολιτισμού και των βιωμάτων της Ρωμιότητας. Εφοδιασμένη με τα απαραίτητα επιστημονικά προσόντα και εφόδια στην άσκηση των ακαδημαϊκών και ερευνητικών της αναζητήσεων, περιλαμβανομένου και του εξειδικευμένου διδακτορικού πτυχίου στο γλωσσο-εκπαιδευτικό ζήτημα των Ρωμιών της Πόλης, επιδιώκει την ανάδειξη πολλών άγνωστων πτυχών του αγώνα της μικρής αλλά δυναμικής αυτής κοινότητας για επιβίωση και διατήρηση της μακραίωνης και ιδιόζουσας υπόστασης της. Μέσα από τις συνεντεύξεις των προσεκτικά επιλεγμένων ομογενών, η Κορνηλία Τσεβίκ Μπαϊβερτιάν αποπειράται να παρουσιάσει την αναπροσαρμογή στα νέα κοινωνικά και οργανωτικά δεδομένα που συντελείται σήμερα στους κόλπους της ελληνορθόδοξης κοινότητας της Κωνσταντινούπολης.

Εν αναμονή της συνέχισης της παρουσίασης νέων συνεντεύξεων της, αλλά και της επιστημονικής επεξεργασίας των πολύτιμων δεδομένων που προκύπτουν από τις προφορικές μαρτυρίες των απανταχού Ρωμιών, εύχομαι κάθε επιτυχία στο σπουδαίο αυτό πόνημα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΚΑΛΙΟΣ

Νέο Ξεκίνημα

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΜΙΡΤΖΗ

Πρόσφατα εκδόθηκε από τον Εκδοτικό Οίκο Κ. & Μ. Σταμούλη (Θεσσαλονίκη) το βιβλίο του Γιώργου Μπακαλιού με τίτλο *Νέο Ξεκίνημα*, που αποτελεί τη συνέχεια του πρώτου του βιβλίου με τον συμβολικό τίτλο *Έξι χρόνια στα Κάτεργα της Στάζι*, όπου εξιστορεί με κάθε λεπτομέρεια πώς έπεσε – ανυποψίαστο θύμα – στα δίχτυα της διαβόητης μυστικής υπηρεσίας του καθεστώτος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ανατολικής Γερμανίας (με τον σύντομο τίτλο «Στάζι»), πώς υπέμεινε όλα τα ψυχολογικά και σωματικά βασανιστήρια που αποσκοπούσαν στην ενυπόγραφη ομολογία του ότι ήταν πράκτορας των Δυτικών Ιμπεριαλιστικών Δυνάμεων και εχθρός του Σοσιαλισμού (για να καταδικαστεί σε ισόβια δεσμά), χωρίς να ενδώσει στις προσπάθειες των εκβιαστών του, πώς καταδικάστηκε σε 12ετή κάθειρξη με μια δίκη-παρωδία από ένα κατ' επίφαση δικαστήριο στηριζόμενο σε ψευδείς συκοφαντίες δύο Ελλήνων καταδοτών, που βοηθήθηκαν στο παρελθόν από αυτόν και πώς αποφυλακίστηκε, αφού εξέτισε 6 έτη και 11 μέρες από την ποινή του, στα πλαίσια προγράμματος εξαγοράς της υπόλοιπης ποινής του από μέρους της Δυτικής Γερμανίας για πολίτες της που άδικα –όπως αυτός– είχαν καταδικαστεί από το κομμουνιστικό καθεστώς.

Στις 18/8/1976 έκανε το νέο ξεκίνημα ως κοινωνικός λειτουργός στο Διακονικό Έργο της Ευαγγελικής Εκκλησίας στο Δυτικό Βερολίνο, το οποίο είχε βίαια διακοπεί από τη σύλληψή του, στις 15/5/1970, μέχρι την αποφυλάκισή του, στις 26/5/1976.

Στο βιβλίο με τίτλο *Νέο Ξεκίνημα* εξιστορεί με γλαφυρότητα τους αγώνες και τις θυσίες, στις οποίες υποβλήθηκαν ο ίδιος και η σύζυγός του Αγγέλα, εκτελώντας ευσυνειδήτητα το πλούσιο κοινωνικό τους έργο (ως Πρόεδρος του ΔΣ του Ελληνογερμανικού Συλλόγου στον Δήμο Στέγκλιτς του Βερολίνου και Δ/ντής στο «Ελληνικό Σπίτι» αυτός και ως χοροδιδασκάλισσα και νηπιαγωγός εκείνη). Ο Ελληνογερμανικός Συλλόγος και το «Ελληνικό Σπίτι» είχαν σαν στόχο την ομαλή και επιβεβλημένη ένταξη των Ελλήνων μεταναστών στη γερμανική κοινωνία. Για την πλούσια δράση τους τιμήθηκαν με το «Σταυρό της Αξίας» της Γερμανικής Ομοσπονδίας, ο οποίος απονέμεται από τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας σε πολίτες, που, με την προσφορά τους, διέπρεψαν στον κοινωνικό, πνευματικό, επιστημονικό και καλλιτεχνικό τομέα, εκείνος στις 21 Οκτωβρίου 1985 κι εκείνη στις 5 Νοεμβρίου 1993. Ωστόσο, άνθρωποι μικρόψυχοι, κοντόφθαλμοι και αριβίστες, από ζηλοφθονία, εγωισμό και ατομικά συμφέροντα (κυρίως τα Διοικητικά Συμβούλια των Ελληνικών Συλλόγων στη Γερμανία) προσπάθησαν να σαμποτάρουν το έργο του ζεύγους Μπακαλιού και να το δυσφημίσουν, ισχυριζόμενοι ότι οι Έλληνες θα χάσουν την ελληνική τους ταυτότητα και θα γερμανοποιηθούν, εάν συγχρωτίζονται με Γερμανούς.

Ο Γιώργος Μπακαλιός, ορμώμενος από ιδιαίτερη αγάπη προς τη γενέτειρά του, τον Σωχό, κατόρθωσε κάτι μοναδικό και ανεπανάληπτο: Να αδελφοποιηθούν ο Δήμος Σωχού με το Δήμο Στέγκλιτς-Τσέλεντορφ, με πολλά υλικά και ηθικά οφέλη, κυρίως για τον φτωχό Δήμο Σωχού. Ωστόσο, κι εκεί υπήρξαν μικρόψυχοι άνθρωποι με παρωπίδες, με παραταξιακά και κομματικά μικροσυμφέροντα, που με διάφορους τρόπους πολέμησαν αυτό που οι ίδιοι, όχι μόνο δεν θα μπορούσαν να κάνουν, αλλά ούτε και να το φανταστούν.

Ό,τι εξιστορεί στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας του, το τεκμηριώνει πάντα με αδιάσειστα στοιχεία, με τα ονόματα, τα λόγια και τις ενέργειες των προσώπων που συμμετείχαν, άμεσα ή έμμεσα, στα γεγονότα.

ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ, Η Κωνσταντινούπολις

Τόμ. 1-3, επανέκδοση γ', εκδ. Μπαρμπουνάκη, Θεσσαλονίκη 2023.

ΤΟΥ ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΒΑΣΣΑΜΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Καθηγητής Δημοκριτείου
Πανεπιστημίου Θράκης

Από τις εκδόσεις Μπαρμπουνάκη επανекδόθηκε το βαρύτιμο ογκώδες τρίτομο έργο του Σκαρλάτου Βυζαντίου, το οποίο είναι ένα από τα αξιολογότερα, που έχουν γραφεί ποτέ για την Κωνσταντινούπολη. Έρχεται να συμπληρώσει το σύγγραμμα του Κωνσταντίου Α' του από Σινάιου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (1830-1834) με τίτλο Κωνσταντινιάς, που εκδόθηκε στη Βενετία το 1824 και δεν κατέστη τέλειο. Το έργο του Σκαρλάτου αναφέρεται στην ιστορική και πολιτιστική πορεία της Κωνσταντινούπολης προσφέροντας μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη εικόνα στα όσα συνέβησαν μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα, πολλά από τα οποία έχουν αλλάξει σήμερα.

Ο γράφων είχε την τιμή να συνεργαστεί με τον εκδοτικό οίκο, να επιμεληθεί τους τόμους, να παρακολουθήσει την πορεία τους στο τυπογραφείο, να γράψει τον πρόλογο και την εισαγωγή, καθώς και να κοσμηθούν τα εξώφυλλα των τόμων με φωτογραφικό του υλικό από την Κωνσταντινούπολη.

Ο Σκαρλάτος Βυζάντιος γεννήθηκε στο Ιάσιο της Ρουμανίας το 1798. Μετακόμισε με τους γονείς του στην Κωνσταντινούπολη και σπούδασε στην Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή. Όταν ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση του 1821 αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Κωνσταντινούπολη και να βρεθεί στη Μολδοβλαχία. Ύστερα από χρόνια, αφού πέρασε διάφορες περιπέτειες, εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, όπου απεβίωσε στις 11 Απριλίου 1878.

Αφιέρωσε μεγάλο μέρος της ζωής του για να γράψει για την Κωνσταντινούπολη. Συγκέντρωσε βιβλιογραφία, μελέτησε πηγές, συνέλεξε στοιχεία, πληροφορίες, πραγματοποίησε επιτόπιες έρευνες στην Κωνσταντινούπολη. Χρειάστηκε περισσότερο από τρεις δεκαετίες για να εκδώσει τους τόμους.

Ο πρώτος τόμος εκδόθηκε στην Αθήνα σε ένα από τα μεγαλύτερα τυπογραφεία της Ελλάδας και της ευρύτερης Ανατολής του Ανδρέα Κορομηλά, το 1851, με τη συνδρομή του άρχοντα Ποστέλνικου Σωτήρη Καλλιάδη. Περιέχει «την εντός και περίξ τειχών Κωνσταντινούπολιν» με 616 σελίδες και διαιρείται σε οκτώ κεφάλαια. Αρχίζει με πρόλογο-εισαγωγή του γράφοντος (σελίδες i-v), προσφώνηση του Σκαρλάτου Βυζαντίου προς τον άρχοντα Ποστέλνικο Σωτήρη Καλλιάδη, προλεγόμενα (α'-ιθ') και πίνακα περιεχομένων.

Το πρώτο κεφάλαιο (1-21), αναφέρεται στην τοπογραφική διαίρεση της Κωνσταντινούπολης. Το δεύτερο (23-30) ασχολείται με το κλίμα, τους σεισμούς και τις ασθένειες. Το τρίτο (31-40) παρουσιάζει τα προϊόντα. Το τέταρτο (41-50) μελετά τις μυθολογικές και ιστορικές παραδόσεις. Το πέμπτο (51-62) κάνει λόγο για την κτήση της Κωνσταντινούπολης. Το έκτο (63-96) καταπιάνεται με την πολιτική και διοικητική διαίρεση. Το έβδομο (97-135) παρουσιάζει δημόσια κτήρια. Το όγδοο (136-616) ασχολείται με τη γενική σχηματογραφία της Κωνσταντινούπολης, το Σαράι, τους ναούς της Αγίας Ευφημίας, των αγίων μαρτύρων Σεργίου και Βάκχου, κ.ά.

Ο δεύτερος τόμος εκδόθηκε στο ίδιο τυπογραφείο το 1862. Περιέχει «την επί του Κόλπου Περαιάν και τα εκατέρωθεν του Βοσπόρου» με 556 σελίδες.

Μετά τα προλεγόμενα (α'-ιγ') υπάρχουν οι περιοχές και τα προάστια της Κωνσταντινούπολης: Σούτλουτζε (5-10), Χάσκιοι (11-13), Κασίμ Πασά (23-26), Ταταύλα (29-31), Γαλατά (33-44), Αρναούτκιοι (114-119), Νεοχώρι, Θεραπεία (150-154) κ.ά.

Ακολουθούν τρία παραρτήματα. Το πρώτο (382-409) έχει γενεαλογικό και χρονολογικό πίνακα των αυτοκρατόρων της Κωνσταντινούπολης, από τον Μέγα Κωνσταντίνο έως τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο και από τον σουλτάνο Μεχμέτ (Χαν) Β' έως τον Αβδούλ Μετζίτ. Το δεύτερο (410-504) χρονολογικό κατάλογο των βεζήρηδων από τον Αλλάχ-εδ-νιν Αλή Πασά μέχρι τον Κιμ-πρισλή Μεχμέτ Πασά. Το τρίτο (505-549) κατάλογο επισκόπων και πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως από τον Απόστολο Ανδρέα έως τον Ιωακείμ Β'. Κλείνει με κατάλογο συνδρομητών (550-556), εικόνων και χάρτη του Βοσπόρου.

Ο τρίτος τόμος κυκλοφόρησε από το τυπογραφείο Χρήστου Νικολαΐδη Φιλαδέλφειας στην Αθήνα, το 1869. Περιέχει «τα πάλαι και νυν ήθη και έθη των της Κωνσταντινουπόλεως κατοίκων». Τις πρώτες σελίδες καταλαμβάνουν προλεγόμενα (α'-ιβ'), πίνακας περιεχομένων (ιγ'-ιε'), κατάλογος γενναίων συνδρομητών (ιστ'). Χωρίζεται σε τέσσερα τμήματα και έχει 656 σελίδες.

Το πρώτο τμήμα (1-293) τιτλοφορείται «Κυβέρνησις», αναφέρεται στη διοίκηση των αυτοκρατοριών και διαιρείται σε δώδεκα κεφάλαια.

Το πρώτο (1-10) παρουσιάζει τη διοικητική διαίρεση Ρωμαϊκού και Οθωμανικού κράτους. Το δεύτερο (11-19) τιτλοφορείται «Διοικητικός οργανισμός ή περί του είδους της Κυβερνήσεως». Το τρίτο (19-31) κάνει λόγο για τον ανώτατο δικαστή (Χαλίφ). Το τέταρτο (31-37) ασχολείται με τη διαδοχή του Οθωμανικού θρόνου. Το πέμπτο (37-57) εξετάζει την Αυλή, το σουλτανικό χαρέμι, τη βαλιδέ (βασιλομήτωρ) και τις σουλτάνες. Το έκτο (57-109) ασχολείται με την αυλή των βυζαντινών αυτοκρατόρων. Το έβδομο (110-126) αναφέρεται στην Υψηλή Πύλη. Το όγδοο (126-145) μελετά την εθιμοτυπία. Το ένατο (146-195) παρουσιάζει τις πολιτικές τελετές. Το δέκατο (195-231) ασχολείται με δικαστικά και την τουρκική δικονομία. Το ενδέκατο (231-269) καταπιάνεται με τα οικονομικά, το χρέος του δημοσίου και τη νομισματολογία. Το δωδέκατο (269-293) εξετάζει τα στρατιωτικά, τους γενίτσαρους, το νόμο Νιζάμι-τζεδίτ, το ναυτικό.

Ακολουθεί το δεύτερο τμήμα (295-348), που τιτλοφορείται «Κάτοικοι» και χωρίζεται σε τέσσερα κεφάλαια. Το πρώτο (295-302) αναφέρεται στον πληθυσμό της Οθωμανικής αυτοκρατορίας (1844). Το δεύτερο (302-317) στη διαίρεση των κατοίκων κατά γέννη, θρησκεία, γλώσσα, το τρίτο (317-343) στο σωματικό και ηθικό χαρακτήρα, το τέταρτο (343-348) στις γυναίκες.

Το τρίτο τμήμα (349-474) διαιρείται σε εννέα κεφάλαια. Το πρώτο (349-374) καταπιάνεται με τον οικιακό και καθημερινό βίο, το δεύτερο (375-385) με τις κοινωνικές σχέσεις, τον αστικό και πολιτικό βίο. Το τρίτο (385-398) πάλι για τις γυναίκες. Το τέταρτο (398-413) ασχολείται με τον ιματισμό, το πέμπτο (413-427) με τα επιτηδεύματα, το έκτο (427-438) με τους γάμους, το έβδομο (438-451) με τις κηδείες, το όγδοο (451-468) με τις διασκεδάσεις και το ένατο (468-474) με τα έθιμα.

Το τέταρτο τμήμα (475-634) τιτλοφορείται «Θρησκεία» και χωρίζεται σε ένδεκα κεφάλαια. Το πρώτο (475-488) ασχολείται με τη θρησκεία των Μωαμεθανών, το δεύτερο (488-496) με τον ιμάμη, τον ουλεμά, τον σείχ-ουλ-ισλάμ, τους δερβίσηδες. Το τρίτο (497-

506) παρουσιάζει την τουρκική νομοθεσία και ιδιοκτησία. Το τέταρτο (506-508) αναφέρεται στο Μωαμεθανικό έτος. Το πέμπτο (508-548) στον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως και τους Αρμένιους. Το έκτο (548-557) στη συναγωγή, το έβδομο (557-580) στις θρησκευτικές τελετές, το όγδοο (581-592) στις προλήψεις και δεισιδαιμονίες. Το ένατο (592-606) στην τουρκική γλώσσα, το δέκατο (606-

625) στην τουρκική φιλολογία, το ενδέκατο (625-634) στη δημόσια εκπαίδευση.

Ο τόμος κλείνει με το ευρετήριο των τριών τόμων (635-653), κατάλογο συνδρομητών (654-656) και εικόνων (656).

Το εντυπωσιακό και ποιοτικό έργο του Σκαρλάτου Βυζαντίου, το οποίο παρουσιάζουμε συνοπτικά αποτυπώνει άγνωστες πτυχές της ιστορίας και της καθημερινής ζωής της Κωνσταντινούπολης. Είναι καρπός πολυετούς, επιπόνου, ευσυνειδήτου εργασίας. Εντυπωσιάζει το υλικό που συγκέντρωσε, ο ωραίος τρόπος που περιγράφει τα γεγονότα με την καθαρεύουσα της εποχής. Μας ταξιθεύει σε παλαιές όμορφες εποχές, σε μία Κωνσταντινούπολη των αυτοκρατοριών. Αποτελεί σημαντική προσφορά στην ιστορία, το ακαδημαϊκό κοινό και την επιστήμη, καθώς είναι χρήσιμο και πολύτιμο, διότι καλύπτει σημαντικό μέρος της ιστορίας της Κωνσταντινούπολης. Ιδιαίτερη αξία έχουν οι ενδιαφέρουσες γκραβούρες, που παρατίθενται σε κάθε τόμο και οι χάρτες.

Η επανέκδοσή του αξίζει πραγματικά και για τον λόγο αυτό συγχαίρουμε και ευχαριστούμε θερμά τον αγαπητό φίλο Χαράλαμπο Μπαρμπουνάκη, για την πρωτοβουλία να επανεκδώσει σε συνεργασία μας το μνημειώδες έργο του Σκαρλάτου Βυζαντίου, που αφορά τη γενέτειρά μας, καθώς και για την τιμή που μας έκανε να γράψουμε τον πρόλογο και την εισαγωγή.

Η συνεργασία μας με τον εκδότη συνεχίζεται και ετοιμάζουμε να επανεκδώσουμε ένα σπάνιο πόνημα του λόγιου, ιστοριοδίφη και Μέγα Χαρτοφύλακα του Οικουμενικού Πατριαρχείου Μανουήλ Γεδεών, που αφορά τον τόπο καταγωγής μας.

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2023 η «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» διοργάνωσε με πολύ μεγάλη επιτυχία την επετειακή εκδήλωση μνήμης για τα 100 χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης και για τα 68 χρόνια από το πογκρόμ κατά του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης τον Σεπτέμβριο του 1955.

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο εξαίρετος καθηγητής Βαλκανικής και Ύστερης Οθωμανικής Ιστορίας στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας κ. Δημήτριος Σταματόπουλος, που ανέπτυξε και παρουσίασε το θέμα: «Η ελληνική μειονότητα στην Τουρκία στον 20ό αιώνα. Η Συνθήκη της Λωζάννης υπό το φως των Σεπτεμβριανών». Ο ζωντανός και άμεσος λόγος του καθήλωσε και εντυπωσίασε το ακροατήριο, το οποίο είχε γεμίσει το εντευκτήριο της Ένωσης. Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Δήμαρχος Καλαμαριάς κ. Γιάννης Δαρδαμανέλης.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης κ. Πολύβιος Στράντζαλης μετά τον χαιρετισμό και τη σύντομη εισαγωγή του, κάλεσε στο βήμα τον κ. Δημήτριο Σταματόπουλο, ο οποίος στην ομιλία του ανέλυσε τα άρθρα της Συνθήκης της Λωζάννης, που αφορούν τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου και κατέδειξε, πώς αυτά παραβιάστηκαν στις επόμενες δεκαετίες. Αναφέρθηκε στο 1932, που υπήρξε ο νόμος απαγόρευσης της άσκησης πολλών επαγγελματιών από Έλληνες υπηκόους, στο 1941 για τις «20 ηλικίες», στον νόμο περί εφάπαξ φορολογίας της περιουσίας, το αποκαλούμενο «Βαρλίκ» και τέλος στα γεγονότα της νύχτας της 6ης προς 7η Σεπτεμβρίου 1955 στην Κωνσταντινούπολη σε βάρος των Ελλήνων, τα οποία είχαν σαν αποτέλεσμα τον ξεριζωμό της ευημερούσας τότε ελληνικής μειονότητας στην Πόλη.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο εκπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνου ο Αιδεσιμολογιώτατος π. Κωνσταντίνος, ο Δήμαρχος Καλαμαριάς κ. Γιάννης Δαρδαμανέλης, πολλοί Δημοτικοί Σύμβουλοι, ο Γενικός Γραμματέας της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας-Θράκης κ. Γεώργιος Χριστοφορίδης, εκπρόσωποι Πολιτιστικών Συλλόγων Καλαμαριάς κ.ά.

ΕΝΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΚΕΝΤΡΙΚΙΑΔΩΝ

Στα μέσα του Σεπτεμβρη είχαμε την τύχη να «κατεβούμε» στη μεσσηνιακή Μάνη συμμετέχοντας στην 3μερη εκδρομή που διοργάνωσε με άψογο τρόπο ο Σύνδεσμος Κεντρικιάδων. Και ήταν πραγματικά τύχη για μας γιατί τούτο το 3μερο ταξίδι είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον τόσο για τις ομορφιές της μεσσηνιακής γης και τους εμβληματικούς ιστορικούς κι αρχαιολογικούς χώρους της όσο και για την ιστορική-αρχαιολογική ενημέρωση που συνόδευε την περιήγησή μας από τη φίλη κεντρικιάδα Πόπη Μαζοκόπου, η οποία φώτισε ιστορικά γεγονότα, αφηγήθηκε σχετικούς μύθους, αναφέρθηκε σε πρόσωπα που είχαν παίξει σημαντικό ρόλο στην πολιτική και κοινωνική ζωή του τόπου σε διάφορες περιόδους.

Είχαμε, λοιπόν, την ευκαιρία να διανύσουμε τη μαγευτική διαδρομή προς την ομηρική Καρδαμύλη όπου και είδαμε από κοντά το εμβληματικό μανιάτικο οχυρό συγκρότημα των Τρουπάκηδων-Μούρτζινων, να απολαύσουμε τα κρυστάλλινα νερά της φημισμένης Καλογριάς, να επισκεφθούμε το Νιόκαστρο της Πύλου με το Μουσείο που στεγάζεται στους στρατώνες του Μαιζώνος, να θαυμάσουμε τα εντυπωσιακά ενάλια αρχαιολογικά ευρήματα και πάνω από τις επάλξεις του κάστρου να παρακολουθήσουμε νοερά τη ναυμαχία του Ναυαρίνου χάρη στη ζωντανή αφήγηση της συμπολίτισσάς μας. Είχαμε ακόμη την ευκαιρία να περπατήσουμε στο βενετσιάνικο κάστρο της πολύπαθης Μεθώνης που στο διάβα των χρόνων διεκδίκησαν Ρωμαίοι, Φράγκοι, Βενετοί, Οθωμανοί, χαρήκαμε την απογευματινή γραφική Κορώνη απενίζοντας τους θρυλικούς προμαχώνες της. Στη διαδρομή προς την αρχαία Μεσσήνη «γνωρίσαμε» τις περιπέτειες και τα κατορθώματα εκείνου του τολμηρού παλληκαριού, του Αριστομένη, που χρόνια και χρόνια πάλευε για τη λευτεριά των Μεσσηνίων. Μας εντυπωσίασαν τα εκθέματα του μικρού πλην θαυματοργού Μουσείου και η πανοραμική άποψη του μοναδικού αυτού αρχαιολογικού χώρου. Περπατήσαμε, φυσικά, και στην ευρύχωρη κι ευχάριστη Καλαμάτα με τις ιστορικές γωνιές της.

Για όλα τα παραπάνω, εμείς, που ακολουθήσαμε το καλά επεξεργασμένο πρόγραμμα, αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε από καρδιάς την Πρόεδρο του Συνδέσμου Κεντρικιάδων Όλγα Χάρτμαν που φρόντισε ώστε να έχουμε ευχάριστο κατάλυμα, να απολαύσουμε τα γεύματά μας σε επιλεγμένα εστιατόρια, να χαρούμε την παρέα και τη φιλική συντροφιά σε όλη τη διάρκεια της εξόρμησής μας που με τόση προσοχή, φροντίδα κι επιμέλεια προετοιμάστηκε και πραγματοποιήθηκε. Το ίδιο «ευχαριστώ» απευθύνουμε και στην Πόπη Μαζοκόπου, η οποία μας ταξίδεψε από την αρχαιότητα μέχρι το σήμερα με τις αφηγήσεις και τις ιστορικές αναδρομές, τις σχετικές με τους τόπους, τους χώρους και τα μνημεία που επισκεφθήκαμε.

Ήταν όντως ένα οδοιπορικό γεμάτο φύση, ιστορία, ομορφιά, γοητεία. Θα το θυμόμαστε.

Φίλες του Κεντρικού

ΜΟΝΟΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε από την Αδελφότητα Μεγάλου Ρεύματος «Ο Ταξιάρχης» στις 24 Σεπτεμβρίου 2023 μονοήμερη εκδρομή με τελικό προορισμό την Παλαιά Επίδαυρο στον Νομό Αργολίδος.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Με ένα πούλμαν, σχεδόν πλήρες από Μεγαρευμιώτες και φίλους της Αδελφότητας, ξεκινήσαμε νωρίς το πρωί της Κυριακής από την Αθήνα με προορισμό το παραθαλάσσιο χωριό της Παλαιάς Επιδαύρου και ενδιάμεσους σταθμούς τον Ισθμό της Κορίνθου και τις Ι. Μονές Παναγίας Αγνοούντος και Ταξιάρχων που βρίσκονται στη διαδρομή.

Μετά από διαδρομή μιας ώρας περίπου στην Εθνική Οδό Αθηνών-Κορίνθου, σταματήσαμε στη θαλάσσια είσοδο της διώρυγας της Κορίνθου στα Ίσθμια-Καλαμάκι, μια περιοχή στην οποία πραγματοποιούνταν οι δεύτεροι σημαντικοί αγώνες της Αρχαίας Ελλάδας. Η περιοχή βρίσκεται στην πλευρά του Σαρωνικού, στο κομβικό σημείο που ενώνεται η Πελοπόννησος με τη Στερεά Ελλάδα, διαμέσου της διώρυγας Κορίνθου, το μεγαλύτερο τεχνικό έργο της χώρας τον 19ο αιώνα. Από αυτό το σημείο αρκετά άτομα επιβιβαστήκαμε σε ένα τουριστικό καραβάκι, το οποίο για μια ώρα μας έκανε τη θαλάσσια διαδρομή της διώρυγας, η οποία έχει μήκος 6.343 μ. Επειδή ο περίπλους της διώρυγας ήταν προαιρετικός, κάποιοι από τους εκδρομείς την ίδια ώρα απόλαυσαν στην παραλία, στα Ίσθμια, το καφεδάκι τους.

Στη συνέχεια κατευθυνθήκαμε από την Εθνική Οδό Κο-

ρίνθου-Επιδαύρου, πραγματοποιώντας μικρές παρακάμψεις προκειμένου να επισκεφθούμε και να προσκυνήσουμε στις Ι. Μονές Παναγίας Αγνοούντος και Ταξιάρχων, που ήταν κοντά στη διαδρομή μας. Στην Ι. Μονή Παναγίας Αγνοούντος μάλιστα, η Αδελφότητα Μεγάλου Ρεύματος «Ο Ταξιάρχης» τέλεσε με τον εκεί ιερέα την προβλεπόμενη αρτοκλασία, που είχε προγραμματίσει από καιρό. Στις ψαλμωδίες πρωτοστάτησε ο κ. Παύλος Μπασμάς.

Μετά την επίσκεψή μας στα δύο μοναστήρια ακολουθήσαμε τον ίδιο δρόμο με τελικό προορισμό μια παραλιακή ταβέρνα στην Παλαιά Επίδαυρο, όπου γευματίσαμε όλοι μαζί.

Δυστυχώς η παραλία και η θάλασσα στην περιοχή, από ότι μάθαμε από τους περίοικους, δεν είναι ιδιαίτερα καλή για το μπάνιο που ήθελαν να κάνουν κάποιοι.

Το απόγευμα όλοι ευχαριστημένοι και χαρούμενοι επιβιβαστήκαμε στο πούλμαν και πήραμε τον δρόμο της επιστροφής για την Αθήνα με μια ενδιάμεση στάση στα Μέγαρα.

Μια πολύ καλά οργανωμένη εκδρομή από την Αδελφότητα, τη γενική φροντίδα της οποίας είχαν η Πρόεδρος κ. Τούλα Μούζακα-Αναστασίου και ο Αντιπρόεδρος κ. Δημήτρης Οντατζής.

τέχνη του λόγου

Ντουντού

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ **ΖΩΗΣ ΤΑΤΑΚΗ-ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ**Από το βιβλίο της
Με την Πυξίδα του Χρόνου και της Καρδιάς

«Το σπαλέτο* μου Σοφία, που είναι το σπαλέτο μου;» Και ήξερε που θα το έβρισκε, αφού πάντα το τοποθετούσε προσεχτικά διπλωμένο πάνω στην καρυδένια κασέλα. Μια ανπεγνωσμένη ερώτηση που έκρυβε μέσα της τόση αγωνία. Νόμιζες πως αν δεν το έβρισκε στη θέση του, θα γκρεμίζονταν όλα γύρω της.

Το έριχνε πάνω στις πλάτες της και ζέσταινε το πρόωρα γερασμένο κορμί της. Το σπαλέτο, αιώνιο σύμβολο της κρυμμένης της αγωνίας. Κάθε πόνος κι ένας καημός, ένα βάσανο που το αράδιαζε πάνω στις βελόνες ώσπου να τους δώσει ένα σχήμα που θα αντιπροσώπευε το ρήμαγμα της ζωής της.

Το σπαλέο, από γκριζο σκούρο μαλλί, με μια πλέξη ανάγλυφη, περιέργο πώς, έδειχνε πάντα καινούργιο παρά τα χρόνια που κουβαλούσε πάνω του.

Πόσα φαρμακωμένα χρόνια να είχαν περάσει άραγε από τότε; Θα έπρεπε να μην τα μέτραγε πια. Μοναχά σε κάθε τραγική επέτειο, κοιμόταν και ξυπνούσε με επώδυνες ανάσες, καθώς ανέσυρε από την κατακερματισμένη της μνήμη τις αγάπες που σαν σύμβολα, την επισκέπτονταν για να της θυμίσουν το οδυνηρό παρελθόν. Ύστερα έφευγαν πάλι, αφού χάραζαν ξανά για ακόμη βαθιά ρυτίδα στην ψυχή και στο πρόσωπό της. Ήταν σαν να προσπαθούσε να δει μέσα από μια σκοτεινή τρύπα για να ξεχωρίσει πέρα στο βάθος της, τρεις μορφές να την κοιτάζουν για λίγο και πάλι να τρέχουν να φεύγουν και να την αφήνουν στην ερημιά του κόσμου.

Ήταν τότε το 1912-13 την εποχή των Βαλκανικών πολέμων, όταν ο Αλέκος ο σύντροφός της, είχε επιστρατευτεί από τους Τούρκους, για να πάρει μέρος στον πόλεμο εναντίον του Βουλγάρων.

Ταλαιπωρήθηκε, πείνασε, τραυματίστηκε και κάποτε επέστρεψε σπίτι του, κουβαλώντας μαζί του και την κατάρρα. Το μικρόβιο του εξανθηματικού τύφου. Την περίοδο εκείνη είχε θερίσει πολύ κόσμο, όπως και τον Αλέκο που δεν άντεξε. Δυστυχώς μέσα σε δεκαπέντε μέρες ακολούθησαν τον πατέρα τους τα δυο παιδιά τους, το Φροσί 8 χρόνων κι ο Γρηγοράκης στα 5 του.

Έφυγαν τρία αγαπημένα πρόσωπα μέσα από την αγκαλιά της και άφησαν πίσω τους ήχους θρήνων και μοιρολόγια. Έτσι η θεία μας η Θεοδώρα, που χαϊδευτικά τη φωνάζαμε Ντουντού, έμεινε μόνη, ένα δέντρο όρθιο. Χτυπημένο απ' το βάρβαρο βοριά, στεγνό και άχαρο. Από κει και πέρα στερήθηκε και τη χαρά του κόσμου. Έκλαψε, πόνεσε, ώσπου στέρεψαν πια τα μάτια της από δάκρυα.

Χωρίς να στερέψει όμως και η αγάπη από την ψυχή της. Γι' αυτό, δέχτηκε μια πόρτα ζωής, μιαπαρηγοριά και ένα όραμα, που της προσέφερε η οικογένεια της αδελφής της, της γιαγιάς Σοφίας. Τέσσερα παιδιά της ανέθρεψε, με όλη τη βελούδινη αβρότητα και τη μητρική στοργή που δεν είχε μπορέσει να δώσει στα δικά της παιδιά.

Έτσι κύλησε ο καιρός, μεγάλωσαν τα παιδιά και ήρθε η σειρά για τις δυο εγγονές της γιαγιάς Σοφίας. Μια απ' αυτές ήμουν κι εγώ, που τη μυθιστορηματική ζωή της Ντουντούς τη μάθαινα καθώς μεγάλωνα, απ' τα πονεμένα μυστικά που ψιθυρίζονταν γύρω μου, όταν εκείνη δεν ήταν μπροστά. Αφού ξέρανε ότι δεν ήθελε ποτέ να μοιράζεται τον πόνο της, με κανέναν. Τον βίωνε μοναχή της γιατί θεωρούσε ότι ο πόνος ήταν ολότελα δικός της.

Κατά τα λεγόμενα της γιαγιάς Σοφίας, πίστευε ότι τα παιδιά της θα είχαν γίνει αγγελοῦδια και κάπου απ' τον ουρανό θα την κοίταζαν και θα την έκριναν. Κι εκείνη δανειζόταν φως

από τα φωτοστέφανά τους για να τα μοιράσει σε όλους όσους ήταν γύρω της.

Φωτογραφημένη και κρυμμένη βαθιά στη μνήμη και στην καρδιά μου η Ντουντού.

Στρογγυλό πρόσωπο, έντονα σκαμμέναμάγουλα, με δυο προεξέχοντα ζυγωματικά, μαλλιά γκριζα, μαζεμένα σε έναν άχαρο κότσο, πάντα σκουροντυμένη, σε κοίταζε με ένα παράξενο ζεστό βλέμμα που έκρυβε μια ιδιαίτερη τρυφεράδα. Κι όμως πολύ σπάνια την έβλεπες να αχνογελά. Με την καλή της χωρίς φθόνο καρδιά, χαιρόταν με τη χαρά των άλλων, και με την έκφραση του προσώπου της ήταν σαν να μας έλεγε: «Εσείς μπορείτε να χαίρεστε, να γελάτε. Νιώθω ευτυχισμένη με τη χαρά τη δική σας, με το γέλιο σας. Όμως εγώ δεν έχω το δικαίωμα να γελάσω. Μην με παρεξηγείτε». Τότε ήταν που ένιωθες την ανάγκη να περάσεις τις παλάμες σου πάνω από τα μάγουλά, να θωπεύσεις τις ρυτίδες και να της δώσεις ένα φιλή, για να γλυκάνεις λίγο τον πόνο της. Να τυπώσεις ένα δικό σου χαμόγελο πάνω στο χέρι σου και να το ακουμπήσεις στα μαραμένα της χείλη.

Αυτή ήταν η «Ντουντού μου» που είχα την τύχη να με κανακέψει περισσότερο κι από τη γιαγιά κι από τη μητέρα μου ακόμη. Γιατί αν η αγάπη της για όλους ήταν δεδομένη, τότε εκείνη δεν με αγαπούσε, αλλά με λάτρευε.

Ήμουν αυτή που οι συγκυρίες το είχαν φέρει και είχα μείνει περισσότερα χρόνια κοντά της. Έτσι έζησα όλα τα παιδικά μου χρόνια κάτω απ' τη δική της υπερπροστασία σ' εκείνο το λατρεμένο σπίτι των παππούδων μου.

Ο άνεμος του χρόνου έτρεχε, οι μέρες περνούσαν και η Ντουντού ακούραστη διοχέτευε όλη την αγάπη της σε μένα. Ήμουν η παρηγοριά στη μοναξιά της ζωής της που προσπαθούσε να τη γεμίσει με την ατέρμονη προσφορά της. Και έριχνε πάνω απ' το χοντρό της παλτό το γκριζο της σπαλέτο κι έτρεχε, αψηφώντας το κρύο, τη βροχή, το χιόνι. Για να μου φέρει στο σχολειό μου το κολατσιό που είχα ξεχάσει, τον πλεχτό μου σκούφο ή τα γάντια. Κάποιες φορές, όταν έβρεχε, την έβλεπα να έρχεται στο σχόλασμα με εκείνη τη μαύρη ομπρέλα, για να με προστατέψει να μη βραχώ. Και αν δεν προλάβαινε και πήγαινα βρεγμένη, με περίμενε πίσω απ' το μεγάλο εκείνο, πέτρινο παράθυρο και μόλις πλησίαζα έτρεχε να με παραλάβει για να μου βγάλει τα βρεγμένα ρούχα να νιώσω τη θαλπωρή και την αγάπη της που ήταν κρυμμένη μέσα στις μικρές λέξεις που πρόσφερε γλυκά: «Πω, πω μούσκεμα έγινες παιδί μου, μη μου αρρωστήσεις». Για τότε προλάβαινε να ζεστάνει το νερό με τη δάφνη μέσα, για να με λούσει, να μου φορέσει, φρεσκοπλυμένα στεγνά ρούχα που μύριζαν λεβάντα. Και τα βράδια του χειμώνα, αχ εκείνα τα γλυκά βράδια! Όταν ακόμη πριν τελειώσει ο παππούς το παραμύθι του, εκείνη φρόντιζε να τοποθετήσει τη θερμοφόρα μέσα στο κρβάτι μου και να ακούσω πάλι να προσφέρει τις μικρές λεξούλες: «να είναι φούρνος το στρώμα χρυσό μου παιδάκι να ζεσταθείς».

Πεταλούδιζε το χιόνι έξω και κρυστάλλιαζαν τα τζάμια του υπνοδωματίου μου. Ο αγέρας μανιασμένα έδερνε τα πεύκα του νησιού και χτυπούσαν στο πρεβάζι και το τοπίο απέναντι με την Πίτα και το νησί της Χάλκης να χάνεται μέσα στη νυχτερινή πάχνη. Ο ύπνος γλυκός, με παράξενα νεραϊδένια όνειρα ώσπου το πρωί, ένα φιλή δικό της ήταν το ξύπνημά μου. Τότε νυσταγμένα και νωχελικά έβγαζα ένα-ένα τα πόδια μου, για να φορέσει τις κάλτσες και τα ζεσταμένα ρούχα. Εκεί στην τραπεζαρία εμπρός στην κορωμένη σόμπα με περίμενε το αχνιστό τσάι, κάθε λογής μαρμελάδες και τα διάφορα κέικ που είχαν μια άλλη νοστιμάδα. Γεύσεις πολλαπλές, αποχρώσεις μυστηριακές, με προοπτικές ονείρου, ιδανικών και στόχων.

«Θέλω να ελπίζω ότι τη συνταγή σου έχω καταφέρει να την κλέψω, αξέχαστή μου Ντουντού, κι εκείνη τη συμβολική χροιά της αγάπης σου να την έχω προσθέσει σε όλα όσα πρόσφερα στα παιδιά και τώρα στα εγγόνια μου. Όσο για την πολύχρονη πια απουσία σου, την προσπερνώ και σε φαντάζομαι πίσω από εκείνο το αγαπημένο πέτρινο παράθυρο να με περιμένεις να γυρίσω απ' το σχολειό της ζωής...».

Υστερόγραφο:

Η Ντουντού αναπαύεται σήμερα κάτω απ' το νωπό χώμα της Αντιγόνης. Κάθε φορά που πηγαίνω, ξεριζώνω τα αγριόχορτα, με πόντο στην καρδιά μήπως και ανακαλύψω τον τάφο της. Ύστερα φεύγω ευελπιστώντας πως η ψυχή της θα με έχει νιώσει.

ΤΗΣ **ΣΟΦΙΑΣ ΗΛΙΑΔΟΥ****Αξέχαστες παιδικές αναμνήσεις
από το νησί μου την Αντιγόνη!**

Από μικρή, πολύ μικρή, αγάπησα την θάλασσα, το πρώτο που αντίκρυζα σαν ξύπναγα πρωί! Ψηλά απ' το μπαλκόνι μου, στο αγαπημένο μου νησί! Στα εννιά μου, το δώρο του πατέρα μου, η βαρκούλα μου η «Πία».

Θεέ μου, τι χαρά και ευτυχία!

Έτσι την βάφπισα εγώ,

γιατί της μικρούλας μου αδελφούλας η γλωσσίσσα δεν μπόρεσε να πει «Σοφία».

Την έπαιρνα δειλά-δειλά καμαρωτή, μέχρι τον μώλο, στην πλευρά έως την πούντα την αριστερή!

Ένα πρωί και με θάρρος πολύ, πήγα μέχρι απέναντι, σης Πίτας το νησί!...

Ακατοίκητο ήταν τότε, πανέμορφο πολύ!

Ήταν λάθος η αποκοτιά μου, γιατί βγήκε βοριαδάκι

κι η λαχτάρα στο μπαλκόνι της μαμάς μεγάλη!

Έριξα άγκυρα, ξετύλιξα την πετονιά μου

κι έπιασα με την πρώτη την φοβερή ψαριά μου!!

Ζήτηω το δολωματάκι, το ψωμί και το τυράκι,

ζυμωμένα σε μπαλάκι!

Ήταν τόσο δα μικροί, δύο γύλοι μελαμψοί.

Στον γυρισμό δυσκολεύτηκα πολύ,

με τα λεπτά μου τα χεράκια που πόναγαν πολύ.

Δυνάμωσε το βοριαδάκι, γέμισε φουσκάλες το χεράκι!

Και τράβαγε το βοριαδάκι την βάρκα προς την Χάλκη...

Το είδε ο γίγας ο γείτονας, ο Αποστόλης, ο ψαράς,

Έτοιμος να 'ρθει να με πάρει, που μ' αγάπαγε πολύ!

Εγώ όμως εκεί, αγέρωχη κι ας πόναγα πολύ!!

Έφθασα!!! Τα χειροκροτήματα πολλά!!!

Το βραδάκι περίμενα με καμάρι ο πατέρας πώς θα πάρει το κατόρθωμά μου,

μάλλον την αποκοτιά μου!

Αυτός πάλι με αγάπη μού 'δειξε πώς με θάρρος και

με σύνεση μαζί

να βαδίζουμε πάντα στην Ζωή!!

Προσπάθησα να το τηρήσω.

Σ' ευγνωμονώ, πατέρα μου, πολύ!

* Σπαλέτο, από τη βενετσιάνικη λέξη *spaleto*=επιωμίδα (σάλι).

εκδηλώσεις

ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ: «ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ»

Παρά τον φόβο της βροχής που αναμενόταν στην Αθήνα εξαιτίας της κακοκαιρίας Elias, ο Δήμος Καλλιθέας προχώρησε με επιτυχία στην προβολή του πολυβραβευμένου ντοκιμαντέρ «Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή» στον καταπράσινο κήπο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καλλιθέας «Σοφία Λασκαρίδου».

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Με την παρουσία του Δήμαρχου Καλλιθέας κ. Δημήτρη Κάρναβου και τη συγκέντρωση αρκετών δημοτών της Καλλιθέας, αλλά και δημοτών όμορων δήμων, οι οποίοι λατρεύουν την Κωνσταντινούπολη, πραγματοποιήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2023 η προβολή του πολυβραβευμένου ντοκιμαντέρ του σκηνοθέτη και δημοσιογράφου της ΕΡΤ Θωμά Σίδερη, «Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή», παραγωγή του Εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών.

Στον καταπράσινο κήπο της Πινακοθήκης Καλλιθέας, όπου πραγματοποιήθηκε η προβολή του ντοκιμαντέρ, οι υπεύθυνοι του Δήμου Καλλιθέας από νωρίς είχαν τοποθετήσει τα καθίσματα, αλλά και μεγάλα πλαστικά πτυσσόμενα κιόσκια για την προστασία των θεατών στην περίπτωση της αναμενόμενης βροχής.

Την εκδήλωση άνοιξε καλωσορίζοντας τους προσκεκλημένους και παρουσιάζοντας τη μέχρι σήμερα προβολή του ντοκιμαντέρ, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών κ. Δημήτρης Δεβεντλής.

Στη συνέχεια ο Δήμαρχος Καλλιθέας κ. Δημήτρης Κάρναβος, αφού χαιρέτησε τους παρευρισκόμενους, χαριτολογώντας στη συνέχεια ανέφερε ότι οι υπεύθυνοι της εφημερίδας ο Πολίτης λένε ότι είναι εξ αγχιστείας Κωνσταντινουπολίτης, μιας και η σύζυγός του είναι από την

Πόλη. Μίλησε επίσης αρκετά για την Κωνσταντινούπολη όπως του την περιέγραφε όλα τα χρόνια ο πεθερός του, εξιστορώντας μάλιστα και τη βάπτιση του πρώτου παιδιού του στην Πρίγκηπο.

Ακολούθησε η κύρια ομιλία του Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Προέδρου του Συλλόγου Φίλων της Μεγάλης Σχολής κ. Σταύρου Αρβανιτόπουλου, ο οποίος εξιστόρησε την ίδρυση της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής, αλλά και τις προσωπικότητες που δίδαξαν σε αυτήν. Επίσης αναφέρθηκε στο ντοκιμαντέρ.

Σειρά, μετά τις σύντομες ομιλίες, είχε η προβολή του ντοκιμαντέρ-αφιερώματος, διάρκειας περίπου 1 ώρας και, για μια ακόμα φορά, χειροκροτήθηκε θερμά από όλους όσοι παραβρέθηκαν. Στο ντοκιμαντέρ, εκτός του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου και του Σχολάρχη κ. Δημήτρη Ζώτου, μιλούν αρκετοί νέοι και τώως καθηγητές αλλά και μαθητές της σχολής. Επίσης μιλούν για αυτήν ιστορικοί και άλλοι ειδικοί.

Μετά το τέλος της προβολής, κατά την αποχώρησή τους, οι παρευρισκόμενοι συγχάρηκαν τα μέλη του Εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών, τα οποία παρευρίσκονταν, για την πετυχημένη παραγωγή της ταινίας.

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Έκλεισαν οι εκδηλώσεις «Ηράκλεια» με την παρουσίαση και τη φροντίδα της Μαίρης Ιγγλέση, Αντιδημάρχου Πολιτιστικού και Δημοσίων Σχέσεων.

Τα δύο εξαιρετικά μονόπρακτα του Νικολάου Λάσκαρη ανέβασε η θεατρική ομάδα Κωνσταντινουπολιτών σε σκηνοθεσία Ανδρομάχης Μαρκοπούλου. Η ομάδα δημιουργήθηκε από τον Σύνδεσμο Κεντρικαδων, της οποίας επιμέλεια και συντονισμό ανέλαβε η πρόεδρος Όλγα Χάρτμαν.

Τα μέλη της ομάδας τρέφουν αγάπη και σεβασμό για το θέατρο και τον πολιτισμό. Η θεατρική ομάδα τελεί υπό την αιγίδα της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών.

Στα δύο μονόπρακτα «Η πώληση της Αθηνάς» και «Μαύρη παρηγοριά» έλαβαν μέρος: Δημήτρης Βεζάνης, Βέτα Αντωνιάδου, Όλγα Χάρτμαν, Χριστίνα Παύλου, Τασούλα Μάντικα, Στέλλα Καραπαύλου, Στέλλα Βρετού, Εύα Καρά, Έλλη Μέλη, Τούλα Μουζάκα Αναστασίου.

Η βραδιά ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του αγαπημένου φίλου Αντώνη Βαρελόπουλου, ο οποίος πρόσφερε πολλά στο ερασιτεχνικό θέατρο... Ο γιος του Δημήτρης Βαρελόπουλος καθώς και εκ μέρους του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών Καλλιθέας η Λευκή Τσούχλου, ευχαρίστησαν την πρόεδρο και ιδρύτρια του θεατρικού σχήματος.

Μια απολαυστική βραδιά γεμάτη γέλιο. Εξαιρετικές ερμηνείες από τους «ηθοποιούς» και τις τραγουδίστριες. Περιμένουμε την επόμενη παράσταση.

Ειρήνη Πρίντζη-Φράγκου

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ στις δύο πλευρές του Αιγαίου

Ηλιόλουστη και ζεστή ήταν η μεσημεριανή ώρα του Σάββατου, στις 14 Οκτωβρίου 2023, που πραγματοποιήθηκε στον γνώριμο χώρο του βιβλιοπωλείου «ο Πολίτης» στη Νεάπολη Εξαρχείων, η συζήτηση με θέμα «Η αστυνομική λογοτεχνία στις δύο πλευρές του Αιγαίου».

Στον άνετο χώρο του βιβλιοπωλείου είχαν συγκεντρωθεί και πάλι λάτρεις της αστυνομικής λογοτεχνίας, οι οποίοι ήρθαν να παρακολουθήσουν την ενδιαφέρουσα αυτή συζήτηση.

Τη συζήτηση συντόνισε η συγγραφέας αστυνομικών μυθιστορημάτων κ. Χρύσα Σπυροπούλου, η οποία είναι και κριτικός βιβλίων. Ομιλητές ήταν η Κωνσταντινουπολίτισσα κ. Ιώ Τσοκώνα, μεταφράστρια, συγγραφέας, αλλά και λάτρης αστυνομικών μυθιστορημάτων, και ο συγγραφέας κ. Φίλιππος Φιλίππου, ο οποίος έχει εκδόσει πολλά αστυνομικά μυθιστορήματα, όντας ένας εκ των ελαχίστων λογοτεχνών που υπηρετούν αυτό το είδος με συνέπεια και επιτυχία στην Ελλάδα.

Στις ενδιαφέρουσες ερωτήσεις για την αστυνομική λογοτεχνία απάντησαν με άνεση για μεν την ελληνική ο κ. Φίλιππος Φιλίππου, για δε την τουρκική η κ. Ιώ Τσοκώνα.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης και οι δύο παρουσίασαν αναλυτικά την ιστορία συγγραφής και μεταφράσεων των αστυνομικών μυθιστορημάτων σε Ελλάδα και Τουρκία από τον 19ο αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Αναφέρθηκαν στην αμερικανική αστυνομική λογοτεχνία, αλλά και την ευρωπαϊκή, χωρών όπως η Αγγλία, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ιταλία. Στη συζήτηση αναφέρθηκαν πολλοί παλαιοί και νέοι συγγραφείς της ελληνικής και τουρκικής αστυνομικής λογοτεχνίας.

Η ενδιαφέρουσα συνάντηση ολοκληρώθηκε με ερωτήσεις και απαντήσεις προς τους δύο συγγραφείς. **Στάθης Αρβανίτης**

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, <http://www.estiakon.org>, e-mail: estiakon@otenet.gr,

Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/9/2023 έως 15/10/2023

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:

Κυρία που επιθυμεί την ανωνυμία της **850 €**

Κυρία που επιθυμεί την ανωνυμία της **500 €**

150 €

Στη μνήμη Μαρίας και Μιχαήλ Νικολαΐδη οι οικογένειες Παπουτσόγλου και Μπούνταλη, Γεώργιος Τσαμπαρλίδης Ιωάννης Καραγιαννόπουλος στη μνήμη του αλησμόνητου αδελφού του Χάρη Καραγιαννόπουλου με την συμπλήρωση 75 ετών από την γέννηση του **100 €**

50 €

Ιωάννης Δονούπογλου στη μνήμη Παντελή Δονούπογλου, Ζωή Νόβα στη μνήμη των νεκρών της, κα Σιγούνη στη μνήμη του συζύγου της Κωνσταντίνου Σιγούνη

Χρυσούλα Θεοκτίστου **30 €**

Σύνολο Εισπράξεων: 1.750,00€

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Ο κος Αναστάσιος Ιορδανόπουλος, CRIST BED LINEN INDUSTRY, προσέφερε ποσότητα από πετσέτες προσώπου-μπάνιου.

Η Οικογ. Θεολόγου, ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, προσέφεραν ποσότητα φαρμάκων.

Η κα Νικολαΐδου προσέφερε κύλινδρο σιδερωτηρίου.

**Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά
Οι γέροντες ευγνωμονούν
Εκ του Γραφείου Διοίκησης**

Μεζεδοπωλείο ΤΟΥΝΕΛ, κα Νίκη Χρυσανθίδου, κα Άννα Μασούρη-Παππά, κα Χρυσούλα Θεοκτίστου, Χορηγοί μουσικής: Ανώνυμοι.

* * *

Θέλουμε να αναφέρουμε τη σημαντική προσφορά μελών του Δ.Σ της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως στην επιτυχία της εκδήλωσης. Το μενού της Βραδιάς, φρόντισαν και επιμελήθηκαν οι κα Λουκία Χρυσανθίδου και κος Στέλιος Χρυσανθίδης, ενώ για τον στολισμό τραπεζιών και χώρου, φρόντισαν οι κυρίες Αρετή Ιωαννίδου και Χρύσα Ζέτα. Την οργάνωση της μουσικής και το στήσιμο της μικροφωνικής φρόντισε και επιμελήθηκε ο κ. Αντώνης Βεντούρης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως ευχαριστεί θερμά όλους τους προαναφερόμενους χορηγούς, τους φροντιστές, όλους όσοι βοήθησαν για την κατά κοινή ομολογία επιτυχημένη εκδήλωση και βεβαίως όλους όσους παραβρέθηκαν στη «Βραδιά του Γηροκομείου». Είναι σίγουρο ότι με την παρουσία του κοινού, δίδεται μεγάλη χαρά, κουράγιο και ελπίδα σε όλους τους φιλοξενούμενους και εμάς, να συνεχίσουμε το φιλανθρωπικό έργο και να γιορτάζουμε κάθε χρόνο, με λαμπρότητα την πρόοδο, την ανάπτυξη και οικονομική αυτάρκεια του γηροκομείου μας.

ΒΡΑΔΙΑ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Την Παρασκευή 15 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε με την πρέπουσα λαμπρότητα, η προγραμματισμένη «Βραδιά Γηροκομείου», παρουσία πλήθους φίλων και υποστηρικτών του Ιδρύματος. Η βραδιά κύλησε με κέφι, σε καταλλήλως διακοσμημένο περιβάλλον, καλοκαιρινή ατμόσφαιρα, με το μενού πολύ πλούσιο και εντυπωσιακό, μουσική και τραγούδια που κατά περιόδους γέμιζαν την πίστα, τη δε συμμετοχή του κόσμου ιδιαίτερα υψηλή.

Την εκδήλωση τίμησαν:

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Προικονήσου κ. κ. ΙΩΣΗΦ ως Εκπρόσωπος της Α.Θ. Παναγιώτητος του ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Αρχιερατικός Επίτροπος Λαυρεωτικής της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσογαίας και Λαυρεωτικής

Ο Δήμαρχος Π. Φαλήρου κ. Γιάννης Φωστηρόπουλος

Ο τέως Δήμαρχος Σαρωνικού κ. Γιώργος Σοφρώνης

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Π. Φαλήρου κ. Νίκος Χρυσοβερίδης

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αλίμου κ. Στέφανος Διαμαντής ως εκπρόσωπος του Δημάρχου κ. Ανδρέα Κονδύλη

Από τον έντυπο τύπο κ.κ. Γρηγόρης Κεσισογλου, Στάθης Αρβανίτης, εκπρόσωποι πολλών Κωνσταντινουπολίτικων Σωματείων, κ.ά.

Χορηγοί της Βραδιάς ήταν οι: κ. Κώστας Δουχάνης από το

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901 (Δευτέρα-Παρασκευή 8.30-12.30)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ 1955 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε, στις 20 Σεπτεμβρίου 2023, εκδήλωση για τη συμπλήρωση 68 χρόνων από τα θλιβερά γεγονότα των Σεπτεμβριανών 1955, την οποία συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Παλ. Φαλήρου, η Εθελοντική Ομάδα «Ρωμικών Πράξεις» και συμμετείχε ο Σύλλογος Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη αίθουσα του Ιδρύματος Ευγένιου Ευγενίδη, με τίτλο «Ο ρόλος της Τέχνης στην ιστορική μνήμη. Η επόμενη ημέρα».

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Στους γύρω χώρους από την αίθουσα εκδηλώσεων είχαν εκτεθεί έργα-συμμετοχές διαγωνιζόμενων καλλιτεχνών, περίπου 70, του Παλαιού Φαλήρου και του Συλλόγου Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.

Την εκδήλωση, εκτός του κοινού, τίμησαν με την παρουσία τους ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος ως εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, η Υφυπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Σοφία Βούλτεψη, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αλίμου κ. Στέφανος Διαμαντής, ο Αντισημάρχης κ. Γεώργιος Κωνσταντής, τοπικοί Άρχοντες και υποψήφιοι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Πρόεδροι και μέλη της Ομοσπονδίας Προσφυγικών Σωματείων, μέλη της ΟΙ.Ομ.Κω., Πρόεδροι και μέλη καπαδοκικών και κωνσταντινουπολιτικών σωματείων, εκπρόσωποι του κωνσταντινουπολιτικού Τύπου.

Την εκδήλωση άνοιξε, καλωσορίζοντας τους επίσημους και το κοινό, η συντονίστρια κ. Ρεγγίνα Κατσιμάδου, η οποία κάλεσε τον Σεβ. Μητροπολίτη Λαοδικείας κ. Θεοδώρητο για σύντομο χαιρετισμό και τη μεταβίβαση της ευλογίας και της αγάπης του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου.

Στη συνέχεια ο Δήμαρχος Παλ. Φαλήρου κ. Γιάννης Φωστηρόπουλος αναφέρθηκε στις εκδηλώσεις της Εθελοντικής Ομάδας «Ρωμικών Πράξεις» και στη συνεργασία της με τον Δήμο. Σύντομο χαιρετισμό του Δημάρχου Αλίμου κ. Ανδρέα Κονδύλη μετέφερε ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Στέφανος Διαμαντής.

Ακολούθησε η προβολή ντοκιμαντέρ για τα Σεπτεμβριανά του 1955, το οποίο ετοιμάστηκε λίγα χρόνια πριν από τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνιών και περιλαμβάνει 600 φωτογραφίες από τη νύκτα εκείνη.

Σύντομο χαιρετισμό απήυθυνε η υπεύθυνη της Εθελοντικής Ομάδας «Ρωμικών Πράξεις» κ. Έλλη Χαριτωνίδου-Κόβη, η οποία μίλησε για την άσπογη συνεργασία εδώ και αρκετά χρόνια με τον Δήμαρχο Παλαιού Φαλήρου, τη σύνδεση της ομάδας με τα Σεπτεμβριανά, τις απελάσεις και για να απαντηθεί το ερώτημα «Γιατί συνέβησαν όλα αυτά».

Οι ομιλητές Δρ. Άγγελος Συρίγος, Αν. Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής, Βουλευτής Α' Αθηνών και Δρ. Αλέξης Αλεξανδρής, Πρέσβης ε.τ., μόνιμος αντιπρόσωπος στα Ηνωμένα Έθνη παρουσίασαν, για μισή ώρα περίπου, με λεπτομέρεια τα γεγονότα της θλιβεράς εκείνης βραδιάς 6-7 Σεπτεμβρίου 1955, τις καταστάσεις που βίωσαν οι ομογενείς μέχρι τις απελάσεις του 1964, τις επιδράσεις των γεγονότων μέχρι σήμερα και τις πολιτικές της Τουρκίας.

Τη συζήτηση συντόνισε ο κ. Γιάννης Μανδαλίδης, δημοσιογράφος, ανταποκριτής της ΕΡΤ1 στην Κωνσταντινούπολη, ο οποίος αναφέρθηκε στα βιογραφικά των δύο ομιλητών, ενώ έκανε ερωτήσεις και σχολιασμό σε όσα ειπώθηκαν.

Μετά το τέλος των ομιλιών κ. Νάντια Βέλτσιν, μέλος της Εθελοντικής Ομάδας «Ρωμικών Πράξεις», παρουσίασε μια βιντεοταινία, αφιερωμένη στον αείμνηστο Αρμένιο εικαστικό Γκακί Αλτουινιάν, ο οποίος συμμετείχε στους διαγωνισμούς της ομάδας. Έργο του μάλιστα επιλέχτηκε για το εξώφυλλο του βιβλίου *Ο ρόλος της τέχνης στην ιστορική μνήμη*.

Η κ. Μαρία Μπελδέκου-Παπαγελοπούλου μετέφερε τον χαιρετισμό του Προέδρου του Συλλόγου Φίλων της ΠΙΜΓΣ κ. Σταύρου Αρβανιτόπουλου, αναφέρθηκε στη δράση και το έργο που προσφέρουν για τη Μεγάλη Σχολή. Εξήγησε τη διαδικασία επιλογής των έργων και γνωστοποίησε την κριτική επιτροπή: Δήμαρχο Παλ. Φαλήρου κ. Γιάννη Φωστηρόπουλο, τ. Πρύτανη ΑΣΚΤ κ. Πάνο Χαλαλάμπους, επίκ. Καθηγητή ΑΣΚΤ κ. Γιάννη Σκαλτσά, ομότ. Καθηγητή ΩΡΛ του ΕΚΠΑ κ. Ελευθέριο Φερεκνύδη, Καλλιτεχνικό επιμελητή και δημοσιογράφο κ. Κυριάκο Πεταλίδη, Πολιτικό Μηχανικό κ. Νίκο Ζαχαριάδη, εικαστικό κ. Όλγα Σουβερμέζογλου.

Ο καλλιτεχνικός επιμελητής και δημοσιογράφος κ. Κυριάκος Πεταλίδης ανέφερε τους καλλιτέχνες που συμμετείχαν τιμής ένεκεν, εκτός συναγωνισμού: Αλτουινιάν Γκακί, Στάθη Βατανίδη, Θεοδόση Δαυλό, Χρήστο Παλάντζα, Νίκο-Γιώργο Παπουτσιδίδη, Κωστή Γεωργίου, Ανδρέα Finish.

Πριν το τέλος της εκδήλωσης έγινε η βράβευση του εικαστικού διαγωνισμού. Η κ. Έλλη Χαριτωνίδου-Κόβη, παραλαμβάνοντας τρεις φακέλους από την κριτική επιτροπή, ανακοίνωσε τα ονόματα των νικητών: 1ος Παύλος Μυλωνάς με το έργο «Διάλυση», 2ος Γιώργος Κερβεκίδης με το έργο «Λεωφόρος Ανεξαρτησίας», 3η Χαρίκλεια Πιτίκα με το έργο «Θρυμματισμένοι», οι οποίοι βραβεύτηκαν με αξιόλογα δώρα που είχε επιμεληθεί ο Δήμος Παλαιού Φαλήρου.

Η εκδήλωση έκλεισε με ευχαριστίες του Δημάρχου κ. Γιάννη Φωστηρόπουλου και της κ. Έλλης Χαριτωνίδου-Κόβης, σε όλους όσοι βοήθησαν στην εκδήλωση.

Ακολούθησε πλούσιος μπουφές με εδέσματα, γλυκά, αναψυκτικά και κρασί.

Η έκθεση των έργων διήρκεσε από 22-29 Σεπτεμβρίου στον Πολυχώρο του Δημαρχείου Παλαιού Φαλήρου, πλαισιωμένη από παράλληλες εκδηλώσεις.

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΩΡΑΪΤΙΔΗ

«Την είδον τόσαις φοραίς. Και την εκαμάρωσα. Νύμφη του κύματος και των αφρών, και νύμφη των κήπων και των λειμώνων. Αναδυομένη εκ των κυμάτων, την ώρα την γλυκειάν της αυγής, με ένα βαθύχρουν τεφρόν πέπλον σκεπασμένην, τον οποίον σιγά σιγά επανεγείρει η Ανατολή με τας ροδίους αβράς χείρας της, ίνα αναφανή εις τον κόσμον το υπερφυές θέαμα ναών και παλατίων... αναμμένην θαρρείς, εν θεατρική φωταγωγία εορτής, εις τα υαλώματα και τους χρυσούς ορόφους, επί των οποίων προσήναψε πυρσούς χαράς ο ήλιος. Και πλέουν τότε μέσα εις το πέλαγος φωτός, εξαισίως πανηγυρικού, συνοικισμοί απέραντοι, λόφοι κεκαλυμμένοι με κατοικίας, και ακαΐ με παλάτια βασιλικά και μέγαρα αρχόντων».

Αλέξανδρος Μωραϊτίδης

Γεννήθηκε στη Σκιάθο (15 Οκτωβρίου 1850). Ο πατέρας του καταγόταν από αρχοντική οικογένεια του Μυστρά, η μητέρα του από ιερατική οικογένεια της Σκιάθου. Στο νησί τελείωσε το δημοτικό και μετέβη στην Αθήνα, αποφοίτησε από το Βαρβάκειο. Συνέχισε στη Φιλοσοφική Σχολή.

Δίδαξε ως φιλόλογος στη μέση εκπαίδευση και εργάστηκε ως δημοσιογράφος σε έντυπα των Βλάση Γαβριηλίδη και Δημήτριου Κορομηλά. Το 1874 ανέλαβε τη δημοσίευση των πρακτικών της Ελληνικής Βουλής στην *Εφημερίδα*, διακωμωδώντας παράλληλα την πολιτική κίνηση στη σατιρική εφημερίδα *Αγορά*, την οποία εξέδιδε.

Το 1914 εγκατέλειψε λογοτεχνική και δημοσιογραφική δραστηριότητα και ασχολήθηκε με τη συγγραφή και μετάφραση θεολογικών κειμένων. Το 1919 τύπωσε τον πρώτο τόμο των διηγημάτων του. Την ίδια χρονιά τιμήθηκε με το Αριστείο Γραμμάτων και Τεχνών. Το 1928 αναγορεύτηκε πρόεδρος μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Έναν μήνα πριν από τον θάνατό του εκάρη μοναχός. Πέθανε στη Σκιάθο στις 25 Οκτωβρίου 1929.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ Μ. ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΕΤΣΗ

Από το διαδίκτυο με το σύστημα Zoom πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση του βιβλίου του Μ. Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Τσέτση, «Σταχυολογήματα περί Πόλης και Φαναρίου». Την παρουσίαση οργάνωσαν η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (Οι.Ομ.Κω.) και ο Σύλλογος Ελλήνων εκ Κωνσταντινουπόλεως Ελβετίας. Την τεχνική επιμέλεια της διαδικτυακής σύνδεσης, την οποία παρακολούθησαν 40 άτομα, είχε η κ. Διονυσία Χατζηαντωνίου από τους εθελοντές της Οι.Ομ.Κω. Ο συντονισμός της παρουσίασης πραγματοποιήθηκε από το βιβλιοπωλείο «ο Πολίτης» στην Αθήνα.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η παρουσίαση ξεκίνησε με χαιρετισμό του Προέδρου της Οι.Ομ.Κω. κ. Νίκου Ουζούνoglou, συντονιστή της εκδήλωσης, ο οποίος προλόγισε παρουσιάζοντας τους ομιλητές, που βρίσκονταν σε διάφορα γεωγραφικά σημεία. Σύντομο χαιρετισμό πριν την έναρξη των ομιλιών απηύθυνε και ο συγγραφέας του βιβλίου Μ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Τσέτσης, ο οποίος ευχαρίστησε τους οργανωτές για την πρωτοβουλία να συζητήσουν το τελευταίο του, ίσως, πόνημα με επίκεντρο την Πόλη και το Φανάρι, το οποίο είναι αφιερωμένο στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο. Επίσης χαιρέτησε και ευχαρίστησε έναν-έναν τους ομιλητές, καθώς και τον επιμελητή του βιβλίου κ. Γεώργιο Λαιμόπουλο, ο οποίος έγραψε και τον πρόλογο. Ο κ. Λαιμόπουλος ονομάζει το πόνημα αντίδωρο για την Πόλη και το Φανάρι.

Ακολούθησαν οι ομιλητές:

- Ο Πανοσιολογιότατος Μέγας Πρωτοσύγκελος του Οικουμενικού Πατριαρχείου κ. Θεόδωρος Μεϊμάρης, ο οποίος αρχικά διαβίβασε τις πατρικές ευχές και την ευλογία του Οικουμενικού Πατριάρχη. Στη συνέχεια είπε ότι ο π. Γεώργιος μας μιεί με το πόνημά του στο Φανάρι των 20ου και 21ου αιώνα, έχοντας ζήσει ιστορικά γεγονότα της σύγχρονης εκκλησιαστικής ιστορίας.

- Ο Δρ. Θεολογίας και Άρχων Ιερομνήμων της Μ.Χ.Ε. κ.

Αντώνης Χατζόπουλος μίλησε για τη γνωριμία του με τον π. Γεώργιο, λέγοντας μεταξύ άλλων ότι στο πόνημά του αντιμετωπίζει με επιχειρήματα τις επικριτικές, συκοφαντικές κακολογίες, τις κακόγουστες δημοσιεύσεις και τις επιστολές αρχιερέων του εξωτερικού. Επίσης ότι αναφέρεται και στην Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης.

- Ο Καθηγητής, Μουσικολόγος, Δημοσιογράφος, Δ/τής την ιστοσελίδα *Φως Φαναρίου* και Άρχων της Μ.Χ.Ε. κ. Παναγιώτης Ανδριόπουλος είπε ότι τα περισσότερα κείμενα του βιβλίου είναι δημοσιευμένα στο *Φως Φαναρίου*, γεγονός τιμητικό. Αναφέρθηκε αρκετά στην ψαλτική και τις ηχογραφήσεις τις οποίες δεν γνώριζε κανείς στην Ελλάδα για το πως ψάλλει ο π. Τσέτσης, άριστος γνώστης της Πατριαρχικής παράδοσης. Πρόσθεσε ότι ο π. Γεώργιος ασχολείται καθημερινά με θέματα της εκκλησίας και δεν επαναπαύεται, όπως άλλοι που αδιαφορούν. Ο κ. Ανδριόπουλος αναφέρθηκε ακόμα στα πολλά εκκλησιαστικά θέματα που περιέχονται στο πόνημα.

- Ο δημοσιογράφος και Άρχων της Μ.Χ.Ε. κ. Αριστείδης Βικέτος μίλησε για τις φιλικές σχέσεις του με τον π. Τσέτση και ανέφερε ότι το βιβλίο είναι μοναδικό, εξαιρετικό, με κείμενα γραμμένα αριστοτεχνικά. Ο κ. Βικέτος μίλησε για τις επισκέψεις και τις συναντήσεις τους στο Πικρίδιο, την Κύπρο, το Φανάρι, την Ελβετία. Επεσήμανε ότι ο π. Γεώργιος είναι ένας

άνθρωπος που δεν ασχολείται μόνο με τα της θρησκείας, τη λογοτεχνία, τη βυζαντινή μουσική, αλλά έχει και γνώσεις για το πολιτικό γίνεσθαι, με απόψεις και σωστές εκτιμήσεις.

- Η πρώτη εκδότρια κ. Πηνελόπη Τσουκάτου αναφέρθηκε στη γνωριμία της με τον π. Τσέτση λόγω της εφημερίδας *ο Πολίτης*. Είπε ότι η ενασχόλησή της στην εφημερίδα της έδωσε τη δυνατότητα να γνωρίσει σημαντικά άτομα που της πρόσφεραν πλούτο γνώσεων. Μίλησε και για την πολύ καλή συνεργασία τους στα κείμενα για την εφημερίδα και το συγκεκριμένο βιβλίο. Είπε ότι αισθάνθηκε μεγάλη τιμή όταν ο π. Γεώργιος πρότεινε την έκδοση του βιβλίου του στις Εκδόσεις Τσουκάτου, γιατί αποτελεί κόσμημα των εκδόσεων. Αναφέρθηκε στα κοσμήματα του βιβλίου που είναι από μωσαϊκά της Αγίας Σοφίας, στο οπισθόφυλλο που δημοσιεύονται κείμενα-προτροπές του Οικουμενικού Πατριάρχη, του Πριγκιποννήσων Δωρόθεου και του Πέργης Ευάγγελου και στην εξαιρετική δουλειά του κ. Λαιμόπουλου, ο οποίος ονομάζει τον π. Γεώργιο «πνευματικό πατέρα».

Ο κ. Ουζούνoglou, έκλεισε την πολύ καλή παρουσίαση ευχαριστώντας τους ομιλητές και το κοινό που την παρακολούθησε.

Μπορείτε να την παρακολουθήσετε στο

www.youtube.com/watch?v=JPnue5yCfDA&t=15s

► ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΕΖ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΩΝ 130 ΕΤΩΝ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ

Το απόγευμα της 19ης Σεπτεμβρίου 2023, «ο Πολίτης» παραβρέθηκε στη συγκέντρωση του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών (ΣΕΖ) που πραγματοποιήθηκε στον 6ο όροφο του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών. Στην ωραία αυτή συνάντηση, με την ευκαιρία της επετείου 130 ετών του Ζωγραφείου, παραβρέθηκαν περίπου 35 φίλοι του ΣΕΖ, οι οποίοι εδώ και πολλά χρόνια έχουν δεσμούς και στηρίζουν το σχολείο που αγωνίζεται για την εκπαίδευση, την ελληνομάθεια και τον πολιτισμό στην Κωνσταντινούπολη.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό του Προέδρου του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών (ΣΕΖ) κ. Νίκου Κόλμαν, ο οποίος πρόβαλε στην οθόνη φωτογραφίες από τη σχολική εορτή που πραγματοποιήθηκε το ίδιο πρωινό για τα 130 χρόνια του σχολείου στο Ζωγράφειο και στον ίδιο δρόμο του Πέρα, όπου όλοι οι μαθητές μαζί με τον Διευθυντή τους κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου, ελευθέρωσαν στον ουρανό αντίστοιχο αριθμό πολύχρωμων μπαλονιών με τα χρόνια λειτουργίας της σχολής τους.

Ο κ. Κόλμαν μίλησε για τους τρεις κύκλους της ζωής του και για το Ζωγράφειο, αναφέροντας ότι σκοπός της συγκέντρωσης είναι να δημιουργηθεί μια ομάδα προβληματισμού και σκέψης από τους καλεσμένους,

που θα αποτελέσει τον πυρήνα αυτής της ιδέας, στο αν υπάρχουν μεγαλύτερες προοπτικές ελληνομάθειας στην Κωνσταντινούπολη. Αν λοιπόν, είπε, υπάρχει αυτή η δυνατότητα και προοπτική, η υποστελεχωμένη μειονότητα βοηθούμενη και από Έλληνες μπορεί να έχει συνέχεια.

Αναφέρθηκε στο έργο και την προσφορά του Χρηστάκη Ζωγράφου, αλλά και στη δράση και τις προσπάθειες του Διευθυντή του Ζωγραφείου κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου.

Ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα και διάβασε την επιστολή του Διευθυντή του Ζωγραφείου Λυκείου κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου, ενώ ανέφερε τις δύο ακόμα επιστολές που έλαβε με χαιρετισμούς για την εκδήλωση

από την κ. Κατερίνα Βελισάρη και τον φωτογράφο κ. Γιάννη Μπίρο.

Αναφέρθηκε στο ότι έφυγε από τη ζωή η εγγονή του Χρηστάκη Ζωγράφου Ελένη Ζωγράφου-Λιβάνη, η οποία προγραμματιζόταν να χαιρετήσει την εκδήλωση.

Στη συνέχεια κάλεσε έναν-έναν τους

παρόντες για σύντομο χαιρετισμό και αναφορά στο δικό τους συναίσθημα για την Πόλη και το Ζωγράφειο. Σε όλους όσοι μίλησαν ο ΣΕΖ προσέφερε από ένα αναμνηστικό πιστοποιητικό με το όνομά τους, καθώς και ένα βιβλίο για το Ζωγράφειο, γραμμένο από τον τ. Τούρκο Υποδιευθυντή του σχολείου κ. Özcan Sabudak. Τα πιστοποιητικά και τα βιβλία παρέδωσαν στα επικουρικά μέλη οι κ.κ. Τάνια Δεμιρτζόγλου, Καλλιόπη Σέκερη και η Ιωάννα Καραγκούνη.

Από τα συνολικά 35 επικουρικά μέλη που παραβρέθηκαν στην αίθουσα σύντομο χαιρετισμό απευθύναν οι κ.κ.: Σίσυ Παυλοπούλου, Άρτεμις Παπαθεοδώρου, Βασίλης Μπαρμπούνης, Μάρω Θεοδωράκη, Ευάγγελος Γιαβασόπουλος, Κώστας Στοφόρος, Καλοδίκη Καραμανώλη, Σοφία Μελά, Στάθης Παπαλάμπρος, Ηλίας Μπαστούνης, Φαίη Θειακού, Φώντας Θειακός, Όλγα Οικονόμου, Ευαγγελία Κανταρτζή, Έρρικα Αθανασίου, Νάνσυ Τουμπακάρη, Ειρήνη Βανταράκη, Μαριλή Εφραϊμίδη, Κατερίνα Κοσκινά, Ερατώ Χατζησάββα, Σοφία Χηνιάδου-Καμπάνη, Γιώργος Μπαλτόπουλος, Βασίλης Βούδρης, Πάρις Κοσμίδης, Γιάννης Ευδοκίμης, Αλέξανδρος Λαγούσης, Πολυτίμη Λεονάρδου, Ilay Romain Örs, Μιχάλης Ορφανός, Νίκος Μεργέλης, Κώστας Βαλσάμης, Ιωακείμ Καλιβρούσης, Ελισάβετ Χαριτωνίδου-Κόβη.

Τα παραπάνω επίκουρα μέλη, μετά την παρουσίαση του βιογραφικού τους και τις αναφορές τους στη γνωριμία τους με τον κ. Νίκο Κόλμαν, ανέφεραν ότι πρέπει να συμβάλουν σαν επικουρικά μέλη του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών (ΣΕΖ) για τη μεταλαμπάδευση και προώθηση της γλώσσας του Ελληνισμού και τη διατήρηση της ιστορίας και του πολιτισμού μας. Οι περισσότεροι μίλησαν για τη σχέση τους με την Κωνσταντινούπολη και το Ζωγράφειο, μιλώντας με τα θερμότερα λόγια, για την άψογη φιλοξενία που είχαν από τον Διευθυντή κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου.

Πριν το τέλος της συγκινητικής αυτής εκδήλωσης απολαύσαμε στο πιάνο από την κ. Μάρω Θεοδωράκη το μουσικό κομμάτι «Όμορφη Πόλη».

Ακολούθησε άνοιγμα φιαλών με σαμπάνιες και κέρασμα σε όλους όσοι παρευρέθηκαν στην εκδήλωση.

Στάθης Αρβανίτης

ιστορία

Στη Σικελία, το μεγαλύτερο νησί της Μεσογείου, η παρουσία του ελληνικού στοιχείου ήταν κάποτε τόσο έντονη, ώστε οι πόλεις της, μαζί με εκείνες της νότιας Ιταλίας, ονομάστηκαν Μεγάλη Ελλάδα. Οι ελληνικές αποικίες, δυναμικές και δραστήριες, έθεσαν τις ψηφίδες τους στο πολύμορφο μωσαϊκό του ελληνικού πολιτισμού.

Πανάρχαιες Ελληνικές Κοινότητες - Σικελία

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ
Φιλολόγος - Συγγραφέας

Διάσημοι φιλοξενούμενοι ποιητές, από τους τυράννους στις αυλές τους, υπήρξαν τρεις κορυφαίοι λυρικοί ποιητές, ο Σιμωνίδης από την Κέα (περ. 556-467 π.Χ.), ο ανιψιός του Βακχυλίδης (περ. 522-443 π.Χ.) και ο Πίνδαρος από τη Θήβα (518-438 π.Χ.), οι οποίοι διέμεναν στον Ακράγαντα και τις Συρακούσες και ύμνησαν τις διακρίσεις των τυράννων στους πανελληνίους αγώνες (συνήθως ιππικά αγωνίσματα, τεθρίππου, αρματοδρομιών και παγκρατίου).

Όσον αφορά τη φιλοσοφία, εκπρόσωπος της στην περιοχή είναι ο Εμπεδοκλής (περ. 495-435 π.Χ.), γεννημένος στον Ακράγαντα. Επέλεξε να εκθέσει την κοσμοθεωρία του σε έμμετρο λόγο.

Αλλά και στο θέατρο και κυρίως στην κωμωδία διακρίθηκε ο ποιητής Επίχαμος που έζησε στις Συρακούσες (500 π.Χ.) και ο Ρίνθων επίσης στις Συρακούσες, ο οποίος διακρίθηκε στους φλύακες (αυτοσχέδια λαϊκά θεάματα) και διακωμώδησε συχνά έργα του Ευριπίδη. Την ίδια εποχή, φιλοξενούμενος βρίσκεται και ο Αισχύλος (525-456 π.Χ.), όπου το θέατρο των Συρακουσών ανακαινίζεται για να τον υποδεχθεί και για να διδαχθεί το θεατρικό έργο «Οι Πέρσες».

Στη ρητορική περίφημοι ρήτορες υπήρξαν ο Κόρακας και ο Τεισίας. Ωστόσο ο πιο ονομαστός ήταν ο Γοργίας από τους Λεοντίνους (περ. 483-388 π.Χ.).

Στις επιστήμες διακρίθηκε ο Αρχιμήδης, ο οποίος γεννήθηκε στις Συρακούσες (287 π.Χ.). Με το ευρηματικό του έργο διέπρεψε στα μαθηματικά, τη γεωμετρία, στην επινόηση μηχανικών κατασκευών, στην άνωση του νερού με το γνωστό επιφώνημά του «Εύρηκα», την ελικοειδή αντλία για αποξήρανση και άρδευση ποταμών, το πλανητάριο, το υδραυλικό ρολόι, το σύστημα οδοντωτών τροχών και μοχλών. Μηχανήματα που εκτόξευαν βέλη, καταπέλτες, γερανούς και κάτοπτρα που, σε συνδιασμό με τις ηλιακές ακτίνες, προκαλούσαν καταστροφές. Μία σειρά από τρομερές επινοήσεις του Αρχιμήδη.

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΝΑΟΙ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΑ
Ο αρχαιολογικός χώρος του Σελινούντα είναι ο πιο εκτεταμένος της Ευρώπης. Περιλαμβάνει την Ακρόπολη, την κυρίως πόλη, το ανατολικό συγκρότημα των ναών, τα δυτικά ιερά και τη νεκρόπολη. Μερικά χιλιόμετρα βόρεια βρίσκεται το λατομείο απ' όπου εξορυσσόταν ο πυρόλιθος για την οικοδόμηση

Κοινότητα είναι το οργανωμένο σύνολο ομοεθνών, με κοινούς σκοπούς που ζουν σε άλλη χώρα.

Κοιτίδα είναι ο τόπος στον οποίο εμφανίστηκε και αναπτύχθηκε κάτι για πρώτη φορά.

Παροικία είναι κοινότητα ομοεθνών που κατοικούν σε περιοχή ή συνοικία ξένης χώρας.

των κτηρίων. Η Ακρόπολη κατέλαβε έναν χαμηλό, επίπεδο λόφο και οχυρώθηκε με ισχυρά τείχη. Στο νότιο τμήμα της χτίστηκε μία σειρά από ναούς, παράλληλα ο ένας με τον άλλο. Όλοι οι ναοί του Σελινούντα είναι γνωστοί με γράμματα του λατινικού αλφαβήτου, καθώς δεν είναι βέβαιο σε ποιες θεότητες ήταν αφιερωμένοι.

Οι δύο ναοί (Ο) και (Α) ανάγονται στον 5ο αι. π.Χ. και παρουσιάζουν αρκετές ομοιότητες, ώστε να θεωρείται ότι ήταν αφιερωμένοι σε θεότητες οι οποίες είχαν σχέση μεταξύ τους, όπως η Άρτεμη και η μητέρα της Λητώ, ή οι Διόσκουροι, Κάστωρ και Πολυδεύκης.

Ανατολικά της πόλης στο ύψωμα υπήρχαν τρεις ακόμα ναοί. Ο ναός (F) ανήκει στον 6ο αι. π.Χ. Είναι ο πρώτος που χτίζεται στην περιοχή, αλλά έπεται των δύο μεγάλων ναών της ακρόπολης (C) και (D). Συνδέεται με τη λατρεία του Διονύσου, της Δήμητρας ή της Αθηνάς. Η κυριότερη ιδιομορφία του ναού είναι τα υψηλά θωράκια που απομονώνουν τον χώρο και ανατρέπουν τον «ανοικτό» χαρακτήρα της αρχαίας ελληνικής ναοδομίας.

Η ανέγερση του ναού (G) επίσης ξεκίνησε στον ύστερο 6ο αι. π.Χ., αλλά δεν ολοκληρώθηκε. Οι επικρατέστερες απόψεις για τη λατρευόμενη θεότητα κάνουν λόγο για τον Δία ή τον Απόλλωνα. Ο ναός υπερέρχει σε μέγεθος όλων των ναών του Σελινούντα και είναι ο μόνος, ο οποίος διαθέτει στο εσωτερικό διπλή κιονοστοιχία.

Ο νεότερος ανάμεσα στους ναούς του Σελινούντα ήταν ο ναός (E). Χάρη σε επιγραφή του 1ου αι., που βρέθηκε στο άδυτο, πληροφορούμαστε ότι εδώ λατρευόταν η Ήρα. Χρονολογείται στον πρώιμο 5ο αι. π.Χ. Ακολουθεί τα πρότυπα της κυρίως Ελλάδας και αξιόλογες είναι οι ανάγλυφες μετώπες του ναού.

Δυτικά ιερά ήταν αφιερωμένα στις χθόνιες θεότητες, Δήμητρα, Μαλοφόροι και Δία Μειλίχιο. Τα πολυάριθμα αναθήματα μαρτυρούν τη σημασία τους και τη σχέση με τον δρόμο που οδηγούσε στο νεκροταφείο της πόλης.

Η ακρόπολη του αρχαίου Ακράγαντα, στο νότιο άκρο της πόλης, όπου σώζεται μια σειρά από ναούς σχηματίζουν ένα μοναδικό για τον ελληνικό κόσμο, σύνολο λατρευτικών κτηρίων. Ακολουθούν την πορεία του τείχους και δεσπόζουν στη βραχύωδη κορυφογραμμή. Ομοίως, με τους ναούς του Σελινούντα, χαρακτηρίζονται είτε με γράμματα του λατινικού αλφαβήτου είτε με συμβατικές ονομασίες.

Ο πρώτος ναός, που κτίστηκε γύρω στο 500 π.Χ., ονομάζεται «ναός του Ηρακλή» (Α). Επιμήκης, ογκώδης ανταγωνίζεται εμφανώς τους αντίστοιχους ναούς του γειτονικού Σελινούντα. Ακολουθεί ο ναός (B) αφιερωμένος στον Ολύμπιο Δία. Πρόκειται για κτήριο κολλοσιαίο και ιδιόμορφο, με ροπή προς το υπέρμετρο μεγαλείο. Στα αετώματα απεικονίζονταν η Γιγαντομαχία και η Άλωση της Τροίας.

Στην κλασική εποχή, γύρω στα μέσα του 5ου αι., ανήκει ο «ναός της Ήρας Λακινίας» (D). Λίγα χρόνια αργότερα κτίστηκε ο «ναός της Ομόνοιας» (E) και παρουσιάζει μεγάλες ομοιότητες με τον προηγούμενο. Τον 6ο αι. μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία, γεγονός που τον έσωσε από την καταστροφή. Μαζί με το «Θησείο» της Αθήνας είναι οι καλύτερα διατηρημένοι αρχαίοι ελληνικοί ναοί.

Δύο ακόμα ναοί του δεύτερου μισού του 5ου αι. π.Χ. είναι ο «ναός των Διόσκουρων» (I) και ο «ναός του Ηφαίστου» (G) που ολοκληρώνουν την κοιλιάδα των ναών του Ακράγαντα.

Συνεχίζεται

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παντελάκη Νότα (κείμενα), *Μεγάλη Ελλάδα*, εκδ. Αδάμ, Αθήνα 1996.
Ταξιδιωτικός οδηγός EXPLORER, *Μεγάλη Ελλάδα*, Αθήνα 2004.

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ (XXVIII)

Τα 4 Α της καταστροφής της ανθρωπότητας: Αμάθεια, Αντιζηλία, Απληστία, Αλαζονεία.

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Επιλέγουν ως βασιλιά του Ανατολικού Βασιλείου των Φράγκων τον Γερμανό Δούκα της Φρανκονίας (Franconia),²²⁹ τον Conrad A' (911-918, Κορράδου Α'). Ο Conrad A' κατά τη βασιλεία του ουδέποτε χρησιμοποίησε τον τίτλο Βασιλεύς των Γερμανών ή/και του Αυτοκράτορα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, και στηρίζει τα γερμανόφωνα δουκάτα. Όμως ο σπόρος της γερμανικής μοναρχίας είχε φυτευτεί στην Κεντρική Ευρώπη και επιβάλλονταν να επιβιώσει...

Το Γερμανικό κράτος στα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του δεν διαθέτει τους ανάλογους πόρους επικράτησης και επειδή απέχει από τους εμπορικούς διαδρόμους (Δύσης-Ανατολής) δεν επρόκειτο να τους αποκτήσει. Η ενόχλητα των πολλαπλών γερμανικών φέουδων ήταν δύσκολο να διατηρηθεί, εφόσον ο ηγεμόνας του Ανατολικού Βασιλείου των Φράγκων είχε απολέσει τον τίτλο του Αυτοκράτορα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Η επιβίωση των Γερμανών διέπεται από:

- Την ένωση των Γοτθικών φυλών την Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης κάτω από το Ανατολικό Βασίλειο των Φράγκων που θα διοικείται από Γερμανό Αυτοκράτορα.
 - Τον έλεγχο των εμπορικών δρόμων Άπω Ανατολής-Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης.
- Αμφότεροι στρατηγικοί στόχοι απαιτούν την αμφισβήτηση της κυριαρχίας της Κωνσταντινούπολης και ότι πρεσβεύει...

Ο Σαξονικός καταγωγής Heinrich A' (918-936, Ερρίκος Α' ο Ορνιθοθήρας, λόγω αγάπης προς το κυνήγι) κερδίζει την εύνοια πολλών φεουδαρχών, όταν το 933 στο Riade κατατροπώνει και διώχνει τους Ούγγρους, που είχαν εισχωρήσει μέχρι το κέντρο του Γερμανικού Βασιλείου. Έτσι προτείνεται να αναλάβει τη βασιλεία των Γερμανών. Αρχίζει η περίοδο διακυβέρνηση της Σαξονικής Δυναστείας (933-1024). Όμως Σουηβία και Βαυαρία δεν αποδέχονται την κυριαρχία των Σαξόνων και σ' όλη τη διάρκεια της επικράτησής τους θα υπονομεύσουν τους έκαστους Σάξονες ηγέτες.

Μετά τον θάνατο του Heinrich A' το βασίλειο δεν διαιρείται στα παιδιά του, αλλά ο διάδοχος Otto A' (936-973, Όθων Α' ο Μέγας) ανακηρύσσεται βασιλιάς όλων των περιοχών που ομιλείται η thiot (δηλαδή η γερμανική γλώσσα της Θεοδοσιανής περιόδου, Teudisca). Ενώ ο Conrad A' προσπαθεί να επιβληθεί στα εθνικά δουκάτα, ο Heinrich A' προσπαθεί να ενοποιήσει τα δουκάτα με βία ή πειθώ. Επίσης οι Heinrich A' και Otto A' προσπαθούν να ενοποιήσουν τους Γερμανούς ως ένα κράτος στηρίζοντας και στηριζόμενοι στα «Φέουδα των Μονών». Ο απώτερος πολιτικός σκοπός ήταν ότι στις Μονές δεν υφίσταται η εξ αίματος διαδοχή και θα εξαλείφονταν η βεντέτα μεταξύ των δυνασθειών που προσδοκούν να ηγηθούν των γερμανικών φυλών. Έτσι οι μονές στη Δυτική Εκκλησία, ως φέ-

ουδα, αποκτούν στρατιωτική και διοικητική εξουσία. Εν ονόματι της «γερμανικής συνοχής» αρχίζει να εκτροχιάζεται και το πνευματικό έργο της Χριστιανικής Εκκλησίας. Επειδή ο φεουδάρχης ευγενής απονέμει δικαιοσύνη στα αδικήματα που διαπράττονται εντός της επικράτειάς του, για να ξεπεραστεί στα «Φέουδα των Μονών» το ασυμβίβαστο λαϊκή ποινή-χριστιανική πίστη, θεσπίζεται το αξίωμα του τοποτηρητή (Vögte). Οι τοποτηρητές προέρχονταν από την ανώτερη τάξη των αριστοκρατών και απένειμαν δικαιοσύνη σε σοβαρές υποθέσεις.

Το Ανατολικό Βασίλειο των Φράγκων, όπως είχε οριστεί με τη Συνθήκη Βερντέν, περιείχε 31 επισκοπές, από τις οποίες οι 29 ανήκαν σε 5 Γερμανικές αρχιεπισκοπές. Η σημαντικότερη αρχιεπισκοπή ήταν η Mainz, που από το 965 είχε τη δικαιοδοσία να στέφει βασιλιά ως Primas Germaniae.²³⁰

Με το πέρας του χρόνου διαπιστώνεται ότι οι περισσότεροι ανώτεροι κληρικοί είχαν προωθηθεί σ' αυτές τις θέσεις, όντας συγγενείς των ευγενών. Εκτός του ότι αρχίζει η πνευματική καθοδήγηση να έχει άμεση σχέση με την εξουσία, ξεκινούν και ατελείωτες αιψιμαχίες μεταξύ των Γερμανικών φέουδων, που θα λήξουν με τη Συνδιάσκεψη της Βιέννης αρχές του 19ου αι. με τους χαμένους ολοκληρωτικούς πολέμους του 20ου αι.

Η ΚΑΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΓΟΤΘΩΝ ΣΤΟ ΝΟΤΟ

Ο Otto A' το 955 πλησίον του Augsburg στο ποτάμι Licus κατατροπώνει τους Ούγγρους. Στις κατακτημένες περιοχές αντικαθιστά τους Μοραβούς Σλάβους με Γερμανούς εποίκους. Εκχριστιανίζοντας τους εναπομένοντες κατοίκους ιδρύει νέες Γερμανικές Επισκοπές. Λόγω της προσφοράς του, το 962 στη Ρώμη στέφεται με το Αυτοκρατορικό στέμμα από τον Πάπα Ιωάννη ΙΒ' (955-963, 963-964) και του απονέμεται ο τίτλος «Μέγας», όπως αυτός του Κωνσταντίνου Α'. Η Δύση επικυρώνει την «Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του Γερμανικού Έθνους». Ο Παπικός θεσμός πλέον τελεί «υπό την προστασία» του Γερμανικού Βασιλείου.

Όταν ο Νικηφόρος Β' (963-969) Φωκάς προσπαθεί να κρατήσει τη συνοχή στα Ανάκτορα της Κωνσταντινούπολης (νυμφεύεται τη σύζυγο του Ρωμανού Β' Θεοφανώ), ο Otto A', προσπαθεί να κατακτήσει όλη την Ιταλική χερσόνησο (εν γένει το Κεντρικό Βασίλειο των Φράγκων). Για πρώτη φορά έρχονται αντιμέτωπα τα στρατεύματα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (Βυζάντιο) με τα στρατεύματα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, όταν είναι πλέον Γερμανική...

Μέσα στη σύγχυση κατά πόσο θα μπορούσε να υπάρχουν δύο Αυτοκράτορες στα Χριστιανικά βασίλεια, εμφανίζεται μία επιπλέον σύγχυση περί ταυτότητας του Δυτικού Αυτοκράτορα, αλλά και κατά πόσο μπορούσε να εγείρει αξιώσεις κατά των υπολοίπων βα-

Χάρτης XXXIII Ιταλική Χερσόνησος αρχές 11ο αι.

σιλειών (πριγκιπάτων, δουκάτων κ.ά.) της Ευρώπης. Το γεγονός, εκτός του ότι προκαλεί διχασμούς κατά τη διάρκεια των σταυροφοριών, επιφέρει και αιψιμαχίες μέχρι τη Ναπολεόντεια περίοδο (π.χ. αξιώσεις των Γερμανών από την Ιταλία περί Βουργουνδίας το 1648).

Μετά τη Λούθηρ εποχή (855 και μετά) δεν υφίσταται Κεντρικό Βασίλειο των Καρλομάγων. Αντ' αυτού υπάρχουν: το Δουκάτο της Βουργουνδίας (Burgundy), το Δουκάτο της Λωρραίνης (Lorraine, που θα μετεξελιχθεί στα σημερινά κράτη Ολλανδία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο), τα Ιταλικά κρατίδια και το Παπικό Κράτος. Η κυριαρχία των οποίων αποτελεί και αίτιο του Α' ΠΠ.

Σύμφωνα με τις αρχές των Καρλομάγων η Λομβαρδία (Lombardy) θα ήταν ανεξάρτητο βασίλειο πρώτα και υπό την κηδεμονία του Κεντρικού Βασιλείου των Φράγκων έπειτα. Από την άλλη το Παπικό κράτος του Πεπίνου ήταν αδύνατο να αμυνθεί σ' οποιαδήποτε εξωτερική ή εσωτερική απειλή. Άρα η έδρα του Αυτοκράτορα της Δύσης, που είχε υπό την προστασία του το Παπικό Κράτος συνέφερε να γειτονεύει με αυτό. Έτσι με την πρώτη ευκαιρία οι Πάπες έστεφαν Αυτοκράτορα κάποιον βασιλιά από τα βασίλεια της Ιταλικής χερσονήσου [κοίτα χάρτη XXXIII]. Ανά περιόδους έχουμε Αυτοκράτορες τους: Wido από Spoleto (891-894), Lambert από Spoleto (894-896), Louis Γ' ο Τυφλός από Burgundy (901-905), Berengar A' από Friuli-Verona (915-922) ως εγγονός του Λουδοβίκου του Ευσεβή.

Ο Λουδοβίκος Γ' ο Τυφλός (βασιλιάς του Κεντρικού Βασιλείου των Φράγκων 888-928, Αυτοκράτορας 901-905), που είχε δεσμό αίματος με τη δυναστεία των Καρλομάγων, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει τους Ούγ-

γρους δέχεται την επίθεση του Berengar A', ο οποίος τον τυφλώνει και επαναφέρει το Αυτοκρατορικό στέμμα από τη Βουργουνδία στην Ιταλία. Ξεκινούν ακατάπαυστες μάχες μεταξύ Βουργουνδίας και Λογγοβαρδίας (δηλαδή Φράγκοι Βόρεια των Άλπεων, με βασίλεια Νότια των Άλπεων).

Στον 10ο και αρχές του 11ου αι. συμπίπτουν γεγονότα, που θα αλλάξουν την ιστορική διαδρομή στην Ανατολία, Συρία, Παλαιστίνη, Μεσοποταμία και εν γένει στον Μεσογειακό Πολιτισμό, όπως:

- Ο διαμελισμός του Ισλαμικού Χαλιφάτου των Αββασίδων.
- Η επικράτηση της Δυναστείας των Μακεδόνων στο Βυζάντιο (867-1081) και οι επανакατακτήσεις στην Ανατολή.
- Η εξαφάνιση του πρώτου Βουλγαρικού Βασιλείου (1018) μετά από μακροχρόνιες μάχες και η μετατροπή των εδαφών του σε Βυζαντινή επαρχία. Η Κωνσταντινούπολη επανεκτείνεται στην Αδριατική.
- Η εμφάνιση νέων τουρκικών φυλών, που ακολουθούν νέα πορεία νότια της Κασπίας θάλασσας και του Εύξεινου Πόντου. Ασπάζονται το Ισλάμ του Σημιτικού Πολιτισμού και είναι πλέον εχθροί του Μεσογειακού Πολιτισμού ως προστάτες και κυρίαρχοι του Σημιτικού Πολιτισμού.
- Η επέλαση των Νορμανδών από το Δυτικό Βασίλειο των Φράγκων σε ολόκληρο το Δυτικό κόσμο.
- Η εδραίωση του γερμανικού πολιτισμού μαζί με τον πολιτισμό των Φράγκων στη Δύση, αμφότεροι εχθροί του Μεσογειακού Πολιτισμού.

Συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

229. Σήμερα, ο όρος Franconia (γερμανικά Franken) αναφέρεται συνήθως στο ανατολικό τμήμα του ιστορικού Δουκάτου της Φρανκονίας στη Γερμανία, εκπροσωπούμενη κυρίως από τις Βαυαρικές διοικητικές περιφέρειες της Κάτω Φραγκονίας (Unterfranken, πρωτεύουσα: Würzburg), της Μέσης Φραγκονίας (Mittelfranken, πρωτεύουσα πόλη: Ansbach) και Upper Franconia (Oberfranken, πρωτεύουσα: Μπαϊρόιτ). Λόγω των αντίστοιχων τοπικών γερμανικών διαλέκτων, τα παρακείμενα βορειοανατολικά τμήματα της περιοχής Heilbronn-Franken στη Βάδη-Βυρτεμβέργη, τα μέρη της Θουριγγίας νότια της κορυφογραμμής Rennsteig και ένα μικρό μέρος της Έσσης (Gersfeld) θεωρούνται επίσης ως Φραγκονίας περιοχές. Οι δύο μεγαλύτερες πόλεις της Φραγκονίας είναι η Νυρεμβέργη και το Würzburg. Από <http://en.wikipedia.org/wiki/Franconia>.

230. Primas Germaniae είναι τίτλος τιμής για την πιο σημαντική Ρωμαιοκαθολική Αρχιεπισκοπή στη Γερμανία. Ο τίτλος και οι δικαιοδοσίες έχουν ισχύ τουλάχιστον από το 965 μέχρι το 1803, όπου εκκοσμικεύεται το Mainz. Ο Αρχιεπίσκοπος του Mainz ήταν legatus natus (υποκατάστατο) του Πάπα βόρεια των Άλπεων και πρώτος μεταξύ ίσων του Γερμανικού Συμβουλίου εκλεκτόρων της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Επίσης είχε το δικαίωμα να συγκαλεί και να προεδρεύει του Συμβουλίου των εκλεκτόρων για την εκλογή νέου αυτοκράτορα.

ελληνοτουρκικά

www.tsoukatou.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Δένδιας για Ερντογάν: «Θα ήθελε να δει τον εαυτό του στο ίδιο επίπεδο με τον Ατατούρκ ή και πιο ψηλά από αυτόν»

«Ο αναθεωρητισμός δεν είναι αποδεκτός στον 21ο αιώνα», τόνισε ο Νίκος Δένδιας κατά την ομιλία του στο συνέδριο του *Economist*, «Economist Third Thessaloniki Metropolitan Summit», που είχε ως θέμα «Οι προοπτικές για την Ευρώπη» (The Outlook for Europe). Όπως επισήμανε χαρακτηριστικά ο υπουργός Εθνικής Άμυνας, «συμπεριφορές που παραβιάζουν το Διεθνές Δίκαιο, απειλούν τη γεωπολιτική ισορροπία και σταθερότητα και διαταράσσουν τα συμφωνημένα σύνορα δεν μπορεί να γίνουν αποδεκτές».

Απαντώντας σε ερώτηση του συντονιστή της συζήτησης, δημοσιογράφου Alasdair Ross, σχετικά με την Τουρκία και τον Πρόεδρο Ερντογάν, ο κ. Δένδιας μεταξύ άλλων ανέφερε: «Θεωρούμε ότι η επανεκλογή του Προέδρου Ερντογάν δεν ήταν απαραίτητα κακή για την Ελλάδα, δεν ήταν απαραίτητα κακή για την Ευρώπη και για όλο τον κόσμο και αυτό αποδείχθηκε διότι μετά την επανεκλογή του άλλαξε πορεία».

Όμως τι αντιμετωπίζουμε; Αντιμετωπίζουμε την τελευταία θητεία του Προέδρου Ερντογάν και ξέρουμε ότι είναι ένας άνθρωπος με μεγάλες φιλοδοξίες. Θα ήθελε να δει τον εαυτό του στο ίδιο επίπεδο με τον Ατατούρκ ή, αν θέλετε, πιο ψηλά από αυτόν.

Και αυτή είναι η τελευταία του ευκαιρία να αφήσει τη σφραγίδα του στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Σε ποιο πλαίσιο; Αυτό είναι το θέμα. Αν ο Πρόεδρος Ερντογάν και το τουρκικό κατεστημένο συνειδητοποιήσουν ότι για να προχωρήσουμε προς τα εμπρός πρέπει να καταλάβουν ότι υπάρχουν κανόνες σε αυτό το παιχνίδι, όπως λένε και οι Αμερικανοί. Τι σημαίνει αυτό; Διεθνές δίκαιο, Δίκαιο της Θάλασσας κ.λπ. Και κάθε συζήτηση πρέπει να λάβει υπόψη της αυτό το πλαίσιο, εντός αυτού του πλαισίου πρέπει να εξελιχθεί και οι συμμετέχοντες πρέπει να σεβαστούν ότι η άλλη χώρα έχει διεθνώς αναγνωρισμένα σύνορα. Η κυριαρχία δεν είναι κάτι το οποίο συζητάμε στην Ευρώπη.

Τότε υπάρχει δρόμος προς τα εμπρός για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Υπάρχουν τεράστιες ευκαιρίες, τρομακτικές ευκαιρίες και για τους δύο, αν βεβαίως καταλήξουμε σε ένα σημείο κοινής κατανόησης με την Τουρκία.

Αυτή η κατανόηση περιλαμβάνει και την επίλυση του Κυπριακού. Αν αφήσουμε το Κυπριακό στην άκρη θα επιστρέψουμε και θα μολύνουμε τις ελληνοτουρκικές σχέσεις στο μέλλον».

«Όμως, αν από την άλλη πλευρά η Τουρκία έχει ακόμα το όνειρο να γίνει ο τοπικός ηγέμονας και απλά κερδίζει χρόνο λόγω των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζει, τότε λυπάμαι ότι αργά ή γρήγορα θα κάνουμε βήματα προς τα πίσω και θα αντιμετωπίσουμε μια κατάσταση όπως αυτή που αντιμετωπίσαμε στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο το 2020-21», συνέχισε ο κ. Δένδιας και συμπλήρωσε: «Αν έπρεπε να επιλέξω θα ήλπιζα ότι θα συμβεί το πρώτο και οφείλω να πω ότι η Ελλάδα είναι έτοιμη να κάνει αυτό που της αναλογεί για να επιλύσει τη διαφορά με την Τουρκία. Και όπως πάντα λέμε, χρειάζονται δύο για να χορέψουν ταγκό».

Handelsblatt: «Ελλάδα, ο ενεργειακός κόμβος της Ευρώπης»

Σε μία ασταθή γεωπολιτική συνθήκη, η Ελλάδα επιδιώκει να ισχυροποιήσει τη θέση της και να μετατραπεί σε ενεργειακό κόμβο της Ευρώπης. «Η χώρα δεν θέλει μόνο να εξαγάγει ηλεκτρική ενέργεια από τους ελληνικούς ηλιακούς και αιολικούς σταθμούς, αλλά επιθυμεί μακροπρόθεσμα να παρέχει πράσινη ηλεκτρική ενέργεια, η οποία θα παράγεται στην Αίγυπτο και θα φτάνει ως τη Γερμανία», αναφέρεται σε δημοσίευμα της οικονομικής επιθεώρησης *Handelsblatt*.

«Τώρα το σχέδιο παίρνει σάρκα και οστά. Ο ΑΔΜΗΕ (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) βρίσκεται σε συνομιλίες με τέσσερις γερμανικούς διαχειριστές σχετικά με την κατασκευή γραμμής συνεχούς ρεύματος 500 κιλοβόλτ (kV), η οποία θα είναι μέρος ενός μεγαλύτερου δικτύου. Παράλληλα, βρίσκονται σε εξέλιξη δύο έργα για παροχή πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας μέσω υποθαλάσσιων καλωδίων από την Αίγυπτο στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη, μέσω της Ελλάδας. Λόγω της μεγάλης προόδου που έχει σημειωθεί στην επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η Ελλάδα θα μπορούσε να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας».

Δεδομένου ότι «ορισμένες ημέρες η Ελλάδα παράγει περισσότερη πράσινη ηλεκτρική ενέργεια απ' όση καταναλώνει, δημιουργείται ενεργειακό πλεόνασμα 3-7 Gigawatt. Αναζητώντας πιθανούς αγοραστές της πλεονάζουσας πράσινης ενέργειας, η Ελλάδα έχει εστιάσει στη Γερμανία, τον μεγαλύτερο καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη».

Ένα από τα βασικά ερωτήματα παραμένει

ποια διαδρομή θα πρέπει να ακολουθήσει η ενεργειακή σύνδεση από την Ελλάδα προς τη Γερμανία. Ως επικρατέστερο σενάριο προκρίνεται «μια γραμμή μήκους περίπου 1.300 χλμ., που θα εκτείνεται από την Ελλάδα, μέσω των δυτικών Βαλκανίων, έως τη νότια Γερμανία». Ωστόσο, υπάρχει πρόταση και για άλλη οδό: μία διαδρομή μέσω των Ανατολικών Βαλκανίων, δηλαδή Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ουγγαρίας, με προορισμό τις Αυστρίας και Γερμανία. Η περιοχή είναι γεωπολιτικά πιο σταθερή από τα Δυτικά Βαλκάνια, ενώ θα επέτρεπε και στη Βουλγαρία να εξαγάγει το πλεόνασμα πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας στην Κεντρική και Δυτική Ευρώπη. Η ικανότητα μεταφοράς της γραμμής θα είναι 3 GW σε πρώτο στάδιο και θα επεκταθεί σταδιακά σε 6 και 9 GW: μία ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που αντιστοιχεί στις ανάγκες περίπου 36 εκατομμυρίων νοικοκυριών».

Η οικονομική εφημερίδα καταλήγει πως σίγουρα «θα περάσει πολύς καιρός μέχρι η πράσινη ηλεκτρική ενέργεια να ρέει από τη Βόρεια Αφρική στη Γερμανία. Οι ειδικοί υπολογίζουν ότι ένα τέτοιο έργο απαιτεί δέκα χρόνια από τον σχεδιασμό έως την ολοκλήρωσή του, που σημαίνει ότι ο αγωγός δεν θα τεθεί σε λειτουργία πριν το 2033».

Τουρκία: Δεσμεύεται να δημιουργήσει συναλλαγματικά αποθεματικά

Ο Τούρκος υπουργός Οικονομικών Μεχμέτ Σιμσέκ (φωτό) δεσμεύτηκε να δημιουργήσει συναλλαγματικά αποθέματα, ως «απάντηση» στο ΔΝΤ, που προβλέπει βραδύτερη ανάπτυξη και μικρότερο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών για το 2024.

Καθώς η Τουρκία συσφίγγει τη νομισματική της πολιτική, ο Σιμσέκ δήλωσε: «Θα συνεχίσουμε να συσσωρεύουμε συναλλαγματικά αποθέματα όσο το επιτρέπουν οι συνθήκες της αγοράς».

Ο υπουργός προσπάθησε να ενισχύσει την εμπιστοσύνη στην οικονομία της Τουρκίας και να προσελκύσει ξένα κεφάλαια μέσω σειράς συναντήσεων με παγκόσμιους επενδυτές, ενώ το ΔΝΤ χαίρεται την αλλαγή πολιτικής της Τουρκίας.

Καθώς η νομισματική πολιτική αλλάζει και η γενική πολιτική καθίσταται λιγότερο διευκολυντική, η ανάπτυξη της Τουρκίας προβλέπεται να επιβραδυνθεί στο 3,25% το 2024 από 4% το 2023.

Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών της Τουρκίας αναμένεται να μειωθεί στο 3% περίπου του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 2024, ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται να πέσει στο 46% μέχρι τον Δεκέμβριο του 2024 από 69% στο τέλος του 2023, ανέφερε το

ΔΝΤ. «Οι αρχές θα πρέπει να βασιστούν στην τρέχουσα δυναμική. Αυτό απαιτεί να δοθεί προτεραιότητα στον αποπληθωρισμό, συνεχίζοντας την απελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών ρυθμίσεων για βελτίωση της λειτουργίας των αγορών χρήματος και πιστώσεων και τον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος».

Ο Σιμσέκ, πρώην στέλεχος της Merrill Lynch, διορίστηκε από τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν μετά τις εκλογές του Μαΐου για να ηγηθεί της οικονομίας των 900 δισ. δολαρίων.

Ο Σιμσέκ οδήγησε έκτοτε την Τουρκία προς μία πιο ορθόδοξη οικονομική πολιτική, ξεφεύγοντας από τα *erdoganomics*, που συνέβαλαν σε κρίση πληθωρισμού και προκάλεσαν την έξοδο ξένων επενδυτών από την Τουρκία.

«Οι πρόσφατες ενέργειες για αύξηση επιτοκίων, αύξηση φόρων και απελευθέρωση ορισμένων μέτρων του χρηματοπιστωτικού τομέα μείωσαν τους κινδύνους και αύξησαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών, συμπιέζοντας τα *spreads* και βελτιώνοντας τη θέση των αποθεματικών της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας», κατέληξε το ΔΝΤ.

Η Τουρκία επέστρεψε στην αγορά χρυσού τον Ιούνιο και πρόσθεσε άλλους 14,7 τόνους τον Αύγουστο και μαζί με τις Κίνα, Πολωνία, Ουζμπεκιστάν ήταν οι μεγαλύτεροι αγοραστές του μήνα.

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Χρυσού, η τουρκική κυβέρνηση επανέφερε τις ποσοστώςεις εισαγωγής χρυσού στις αρχές Αυγούστου. Υπήρχαν εικασίες ότι οι εγχώριες ελλείψεις θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε πωλήσεις χρυσού από την Κεντρική Τράπεζα για να καλύψουν τη ζήτηση, αλλά αυτό δεν συνέβη.

Εγκαίνια στην Πόλη της πρώτης ορθόδοξης εκκλησίας από ίδρύσεως της Τουρκικής Δημοκρατίας

Η πρώτη νεόκτιστη εκκλησία από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, η Συριακή Ορθόδοξη εκκλησία του Αγίου Εφραίμ (Mor Efrem) είναι γεγονός.

Η εκκλησία θα φιλοξενεί περίπου 750 πιστούς και αποτελεί μεγάλο γεγονός για τους περίπου 17.000 πιστούς της Ασσυριακής χριστιανικής κοινότητας της Πόλης. Βρίσκεται στον Άγιο Στέφανο (Γεσίλκιοϊ), στον χώρο που υπάρχει το Καθολικό νεκροταφείο.

Στα εγκαίνια παραβρέθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Κάτι που αξιολογείται ως σημαντική πολιτιστική και πολιτική κίνηση από τον Τούρκο πρόεδρο, ο οποίος είχε ξεκινήσει τη διαδικασία ανέγερσής της το 2019.

τα σωματεία μας

Σύνδεσμος Κωνσταντινιάδων

Αγαπητά μας Μέλη, Φίλες και Φίλοι μας,

Μετά τις ωραίες εκδηλώσεις μας που προηγήθηκαν και ήταν οι παραστάσεις της Θεατρικής Ομάδας Κωνσταντινουπολιτών που δημιουργήσαμε και έχουμε παρουσιάσει ήδη για δεύτερη χρονιά στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών αλλά και τις τιμητικές προσκλήσεις που λάβαμε από τον Δήμο Ηρακλείου Αττικής όπου και παρουσιάσαμε τα έργα μας στα Φεστιβάλ 2022 και 2023, συνεχίζουμε με νέα σχέδια. Συγχρόνως πραγματοποιήσαμε κρουαζιέρα στο Νησιά Ύδρα, Πόρο, Αίγινα όπου περάσαμε υπέροχα. **Η δε τριήμερη εκδρομή μας στη Μεσσηνιακή Μάνη** και στα υπέροχα Κάστρα της Πελοποννήσου με επισκέψεις σε Καρδαμύλη, Καλογριά, Πύλο, Μεθώνη, Κορώνη και την όμορφη Καλαμάτα ήταν φανταστική και ενθουσίασε όλους όσοι συμμετείχαν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Κυριακή 19 Νοεμβρίου 2023: Θα παρακολουθήσουμε την παράσταση «Γέρμα» του Λόρκα σε διασκευή του Σάιμον Στόουν και σκηνοθεσία του Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου. Στο ρόλο της Γέρμα η ηθοποιός **Μαρία Κίτσου** σε συνεργασία με γνωστούς ηθοποιούς. Στο **Θέατρο ΠΟΡΤΑ** (Μεσογείων 58, Αμπελόκηποι) ώρα έναρξης 7:00 μ.μ.

Δευτέρα 11 Δεκεμβρίου 2023: Ώρα προσέλευσης 6:30 μ.μ. Σας περιμένουμε στην ετήσια **προ-Χριστουγεννιάτικη Γιορτή του Συνδέσμου** μας και ανταλλαγή ευχών που θα γίνει στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών (Δημ. Σούτσου 46, Αμπελόκηποι).

Δευτέρα 11, Τρίτη 12, Τετάρτη 13 Δεκεμβρίου 2023: Σας προσκαλούμε στην **Ομαδική Έκθεση Ζωγραφικής Καλλιτεχνών με καταγωγή από την Κωνσταντινούπολη** που διοργανώνουμε στον 5ο όροφο του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών. Ώρες επισκέψεων: **Δευτέρα 6:30-9:00 μ.μ., Τρίτη και Τετάρτη 12:00-1:30 μ.μ. & 5:30-8:00 μ.μ.** Πληροφορίες και συμμετοχές στα τηλέφωνα: 6932652458 και 6976360880. Προγραμματίζονται και άλλες εκθέσεις, παρουσιάσεις και εκδηλώσεις με περιεχόμενο όλες τις ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ και τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ.

Με θερμούς χαιρετισμούς και αναμονή της συμμετοχής σας,

Η Πρόεδρος

Όλγα Χάρτμαν

Η Γεν. Γραμματέας

Μαρία Πετλορέντζου

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Ο.Ε.

ΑΝΔΡΙΚΑ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ

**ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ**

ΛΕΚΚΑ 10 - 10562 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. ΚΑΤ. 210.32.30.850

ΟΙΚ. 210.98.45.991

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο

Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891

Κιν.: 6944 143133, 6944 242570

www.poimenidi.gr

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

**Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
ΣΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ
(Warsaw Human Dimension Conference) του ΟΑΣΕ
Βαρσοβία, 2 Οκτωβρίου-13 Οκτωβρίου 2023**

Η Προεδρία της Βόρειας Μακεδονίας για το έτος 2023 του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), με την υποστήριξη του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΟΔΙΗΡ), οργάνωσε τη Συνδιάσκεψη Ανθρώπινης Διάστασης (Warsaw Human Dimension Conference), στη Βαρσοβία, από τις 2 Οκτωβρίου έως 13 Οκτωβρίου 2023.

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών, συνεχίζοντας την αδιάλειπτη επί πολλές δεκαετίες ενεργό παρουσία του σε Διεθνείς Οργανισμούς, συμμετείχε στη Συνδιάσκεψη Ανθρώπινης Διάστασης (Warsaw Human Dimension Conference), η οποία διεξήχθη στη Βαρσοβία, από τις 2 Οκτωβρίου έως 13 Οκτωβρίου 2023. Στη Συνδιάσκεψη συμμετείχαν διπλωματικές αντιπροσωπείες των 57 χωρών-μελών του ΟΑΣΕ, Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, Εταίροι Συνεργασίας, Θεσμικά Όργανα και άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θρησκευτικών ελευθεριών των μειονοτήτων.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίας της 5ης Οκτωβρίου 2023, ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, πρώην πρόεδρος αυτού **κ. Λεωνίδας Κουμάκης,** ανέπτυξε προφορικά και κατέθεσε γραπτώς τις πρακτικές διακρίσεων και μισαλλοδοξίας τις οποίες συνεχίζει να εφαρμόζει η τουρκική κυβέρνηση απέναντι στην ελληνική μειονότητα στην Τουρκία. Ειδικότερα:

Η εξόντωση της ελληνικής μειονότητας στην Τουρκία απο-

τελεί τη συνέχιση της γενοκτονίας του ελληνικού πληθυσμού της Μικράς Ασίας, Ανατολικής Θράκης, Ίμβρου, Τενέδου και Κωνσταντινούπολης μέσω σφαγών, θηριωδιών κατά τα έτη 1914-1922, οι οποίες οδήγησαν στη βίαιη εκδίωξη 1.300.000 Ελλήνων από τη γενέτειρά τους. Το πογκρόμ της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955 και οι απελάσεις Ελλήνων πολιτών το 1964 που κατέληξαν στη μείωση του ελληνικού πληθυσμού της Τουρκίας από 130.000 άτομα μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης σε λιγότερα από 2.000 σήμερα, αποτελούν ιστορική απόδειξη ότι **ο διαχρονικός στόχος όλων των τουρκικών καθεστώτων είναι ο αφανισμός της ελληνικής μειονότητας στην Τουρκία.** Αντίθετα, η ακμάζουσα μουσουλμανική μειονότητα στην Ελληνική Θράκη αριθμεί σήμερα περίπου 120.000 μέλη, ενώ οι δύο μειονότητες ήταν ίσες περίπου σε αριθμό κατά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης. Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους.

Εν συνεχεία, αναφέρθηκαν τρέχοντα ζητήματα υπαρξαγής κοινοτικής περιουσίας εκ μέρους των τουρκικών αρχών, σκόπιμες παρεμβάσεις του τουρκικού Υπουργείου Παιδείας στη μειονοτική εκπαίδευση, πρακτικές διακρίσεων και άρνησης κληρονομικών επί της περιουσίας δικαιωμάτων.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίας της 6ης Οκτωβρίου 2023, εξετέθησαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην Κωνσταντινούπολη. Ειδικότερα μεταξύ άλλων, τονίστηκε η πεισματική άρνηση της αναγνώρισης της νομικής προσωπικότητας του Οικουμενικού Πατριαρχείου με όλα τα συνεπακόλουθά της, καθώς επίσης και η συνεχιζόμενη άρνηση της Τουρκίας να επιτρέψει την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στο ζήτημα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη από μουσείο σε μουσουλμανικό τέμενος, καθώς και στους βανδαλισμούς που λαμβάνουν χώρα σε αυτήν.

Συμπερασματικά, η ανελλιπής και ενεργός συμμετοχή του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών στις Ετήσιες Συνδιασκέψεις του ΟΑΣΕ συμβάλλει σημαντικά στην ανάδειξη και προβολή σε διεθνές επίπεδο των ζωτικής σημασίας θεμάτων που αφορούν στην αποκατάσταση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ελληνικής Μειονότητας και των Θρησκευτικών Ελευθεριών του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη.

Τα πλήρη κείμενα των Εισηγήσεων/Συστάσεων (Statements/Recommendations) του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, με αριθμούς πρωτοκόλλου του ΟΑΣΕ, έχουν αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του Συλλόγου www.cpolitan.gr.

**ΑΓΟΡΑΖΩ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ**

**Καμπούρης Χρήστος
Τηλ. 6983510450**

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Εν Αθήναις Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών σας προσκαλεί στην παρουσία και την προβολή της βιντεοταινίας με τίτλο

«Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή»

υπό την αιγίδα του Δήμου Παλαιού Φαλήρου

Ομιλητής: Αλέξης Αλεξανδρής, Πρόεδρος επί τιμή

Σύντομος χαιρετισμός από

τον Πρόεδρο Μεγαλοσχολιτών Δημήτρη Δερβεντλή

Θα ακολουθήσει κέρασμα

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Πολυχώρος Δημαρχείου Παλαιού Φαλήρου

Τερψιχόρης 51 & Αρτέμιδος

Τετάρτη 29 Νοεμβρίου 2023 Ώρα 18:30

Σύνδεσμος Ιωακειμιάδων

Αγαπητά Μέλη, Φίλες και Φίλοι,

Καλό Φθινόπωρο, Καλό Χειμώνα με Υγεία και Χαρά.

Έχουμε την ευχαρίστηση να σας ανακοινώσουμε τις πρώτες χειμερινές δραστηριότητες του Συνδέσμου μας που σίγουρα θα σας ενδιαφέρουν και ελπίζουμε πως θα ανταποκριθείτε.

15 Νοεμβρίου Τετάρτη: Ημερήσια εκδρομή στη ΣΑΛΑΜΙΝΑ.

26 Νοεμβρίου Κυριακή, ώρα 19.00: Στο Παλλάς θα παρακολουθήσουμε το μουσικοθεατρικό υπερθέαμα «Η Εκατομυριούχος» του Μπέναντ Σω.

2η εβδομάδα του Δεκεμβρίου: Διοργανώνουμε εκδρομή στη Θεσσαλονίκη και τη γύρω περιοχή.

Μπαίνουμε στον καινούργιο χρόνο με μια επίσκεψη στη Βουλή, **4 Ιανουαρίου 2024 Πέμπτη**, και θα ακολουθήσει το Κόψιμο της Πίτας τον Ιανουάριο.

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Τηλ. Επικοινωνίας: κ. Γρατσία 2109819484, κ. Γρεβενίτη 2109818534.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Εις μνήμη Μαρίας και Μιχαήλ Νικολαΐδη: οι οικογ. Παπουτσόγλου και Μπούταλη **150 €**.

Εις μνήμη Β. Ματσόγκου: Κ. Μπέκο, Γ. Χατζόπουλος, Ν. Στεφανόπουλος, Α. Βουτσινά από **50 €**, Ν. Δήμα, Μ. Παυλοπούλου, Δ. Ζυγούρα, Δ. Παπουτσόγλου από **30 €**, Μ. Γρατσία, Κ. Πέσκου, Ι. Δόκου από **25 €**, Δ.Τσακμάζ **20 €**.

Εις μνήμην Χρυσάνθης (Γαλανής) Σούμπα: Κ. Ντερέντζωφ **200 €**, Β. Τίλλιου **100 €**, Γ. Χατζόπουλος, Ν. Δήμα, Τ. Μοσχάλη, Δ. Κυριαζή, Μ. Ντερέντζωφ, Ε. Αλτιπαρμάκ από **50 €**, Α. Βουτσινά, Κ. Πέσκου, Α. Τζίντζου, Α. Κελαϊδίτου, Π. Κουκουλά, Δ. και Ε. Σμιτσόγλου, Δ. Παπουτσόγλου από **30 €**, Π. Μιχαηλίδης, Δ. Κωστίδου, Λ. Καλφοπούλου, Ι. Δόκου, Ε. Πέσκου από **25 €**, Α. Μαρούλη, Ε. Κενάνογλου, Κ. Τριανταφυλλίδου και Δ.Τζακμάζ από **20 €**, Δ. Προδρομίδου **10 €**.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το **ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΦΗΜΙΑΣ Κ. ΚΑΤΣΟΛΕΔΑΚΗ** ανακοινώνει ότι θα χορηγήσει, σύμφωνα με τον σκοπό του, χρηματικές ενισχύσεις σε οικονομικά αδύνατους Κωνσταντινουπολίτες, κατά προτίμηση καταγόμενους από τα Ταταύλα, και καλεί τους ενδιαφερόμενους μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2023 να υποβάλουν αιτήσεις για να τύχουν οικονομικής ενίσχυσης. Μαζί με την αίτηση πρέπει να υποβληθούν: α) βεβαίωση Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών που να αποδεικνύει την καταγωγή τους και β) βεβαίωση αρχής ή συλλόγου, που να αποδεικνύει ότι είναι άποροι. Οι αιτήσεις θα παραδίδονται στον Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών, Δημοσθένους 117, Καλλιθέα, τηλ. 2109517072 ή στον Νέο Κύκλο Κωνσταντινουπολιτών, Δημ. Σούτσου 46, Αμπελόκηποι, τηλ. 2106464270.

Καλλιθέα, 12 Οκτωβρίου 2023

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος
Μανώλης Γιαννουσάκης

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ (4/9/2023)

Σας απευθύνουμε την επιστολή αυτή ως πολίτες της Τουρκίας που έχουμε εξαναγκαστεί σε εκπατρισμό την περίοδο 1955-2003. Η Ομοσπονδία μας εκπροσωπεί όλους τους εκπατρισμένους Ρωμιούς της Πόλης οι οποίοι, μηδενός εξαιρέμένου, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη γενέτειρα πόλη παρά τη θέλησή τους.

Ξεκινήσαμε την προσπάθεια επικοινωνίας με τις επίσημες αρχές της Τουρκίας αρχίζοντας με την επιστολή που σας είχαμε στείλει το... 2008 και ακολούθησε η συνάντησή μας τον Μάιο του 2010.

Την περίοδο 2010-2018 έγιναν πολλές προσπάθειες προς τα Υπουργεία Παιδείας, Εσωτερικών, Εξωτερικών από πλευράς μας για επίλυση των προβλημάτων που έχουν προέλθει από πράξεις κυβερνήσεων πριν από τη δική σας.

Υπήρξε ο πρώτος ηγέτης της Τουρκίας που αρκετές φορές δημόσια αναγνώρισε τις αδικίες που έχουμε υποστεί όλη την περίοδο 1923-2003 με αποτέλεσμα ενώ με την ίδρυση της Ρεπουμπλικανικής Τουρκίας ο πληθυσμός μας στην Πόλη ήταν 130.000 σήμερα είναι μόλις 2.000 και ίσως λιγότερο, που ζει στην Πόλη.¹

Το 98% της Κοινοότητάς μας είναι εκπατρισμένο σε πολλές χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής. Έχουμε δημόσια δηλώσει την αναγνώρισή μας ότι έχετε προβεί σε θετικά μέτρα προς την Κοινότητα μας όπως:

- Καταργήσατε το 2004 την Επιτροπή Μειονοτήτων (Azınlıklar Taali Komisyonu), που από το 1962 όταν ιδρύθηκε από τον τότε πρωθυπουργό Ισμέτ Ίνονου, έχοντας υπερεξουσίες, οργάνωσε και σχεδίασε σκληρά μέτρα κατά της Κοινοότητάς μας.

- Για πρώτη φορά άρθηκαν οι εντολές προς τους δικαστές να μην δικάζουν κατά τον νόμο και τη συνειδησή τους, ενώ μέχρι τότε με εντολές της παραπάνω Επιτροπής οι δικαστές αναγκάζονταν να μην εφαρμόσουν τον νόμο με την επίκληση του «εθνικού συμφέροντος».

- Για πρώτη φορά δείξατε τον πρέποντα σεβασμό προς τον Οικουμενικό μας Πατριάρχη και το Πατριαρχείο, ενώ συνέβαινε το αντίθετο μέχρι τότε.

- Προσπαθήσατε να λύσετε τις μεγάλες αδικίες που υπέστησαν τα Βακούφια μας ιδίως με τη μαζική κατάσχεση των περιουσιών τους το 1974 με την επίκληση ότι τα μέλη των μειονοτήτων αν και είναι πολίτες της Τουρκίας όμως είναι και ξένοι. Βέβαια μόνο το 25% των κατασχεθέντων επιστράφηκε και στο θέμα αυτό υπάρχουν σοβαρές εκκρεμότητες, όπως τα 24 μαζμπούτ βακούφια μας, αλλά και η κατάσχεση από μια οικογένεια απογόνων του Ευθύμ Ερένερνολ στη συνοικία Καρακίοι 3 εκκλησιών μας.

- Για πρώτη φορά από το 1923 στην εκπατρισμένη Κοινοότητά μας δόθηκε ανθρωπιστική βοήθεια στο Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης την περίοδο 2018-2021, που μας βοήθησε σημαντικά να περιθάλψουμε συμπολίτες που είναι σε ένδεια, η οποία οφείλεται εν πολλοίς στις συνέπειες του βίαιου εκπατρισμού που έχουμε υποστεί.

- Την περίοδο 2014-16 υποστηρίχθηκαν προγράμματά μας για να επισκεφθούν τη χώρα των προγόνων τους οι νέοι μας.

Όμως είμαστε υποχρεωμένοι να τονίσουμε ότι στο πιο σοβαρό πρόβλημα, που είναι η επιβίωση της Κοινοότητας, δηλαδή το να έχει παρουσία στην Πόλη, δεν έχει υπάρξει καμιά ουσιαστική πρόοδος.

Σήμερα στην Κοινοότητά μας στην Πόλη ο αριθμός των θανάτων κάθε χρόνο είναι περίπου 50, ενώ οι γεννήσεις είναι 5-10 το περισσότερο. Είναι προφανές ότι με τα δεδομένα αυτά σε μια δεκαετία η Κοινοότητά μας θα αριθμεί μερικές εκατοντάδες. Επειδή κατά περιόδους θέτουμε ανοικτά το ερώτημα προς τους ιθύνοντες συνομιλητές μας στην Τουρκία: «Θέλετε να επιβιώσει η Κοινοότητά μας στην Πόλη;» και λαμβάνουμε θετική απάντηση, θεωρούμε υποχρέωσή μας να τονίσουμε ότι η μόνη, η μοναδική λύση για να μην συμβεί η πλήρης εξαφάνιση της Κοινοότητάς μας είναι να υπάρξουν ουσιαστικά κίνητρα για επαναπατρισμό νέων κάτω από προϋποθέσεις όπως:

- Λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει ένα χάσμα 2 γενεών από τον αναγκαστικό εκπατρισμό μας και επειδή την περίοδο 1960-2003 υπήρξε συστηματική αφαίρεση υπηκοοτήτων των μελών, είναι ελάχιστες οι πε-

ριπτώσεις νέων μας που μπορούν να αποκτήσουν την υπηκοότητα με το παρόν νομικό πλαίσιο, το να είναι ένας από τους γονείς με τουρκική υπηκοότητα κατά τη γέννηση του παιδιού.

- Μην έχοντας υπηκοότητα οι νέοι μας και με τις δυσκολίες απόκτησης άδειας παραμονής και εργασίας απογοητεύονται εύκολα και εγκαταλείπουν την προσπάθεια.

- Οι προτάσεις μας να δημιουργηθεί ένα ερευνητικό κέντρο σε τεχνολογικά θέματα ώστε οι επαναπατρισμένοι νέοι μαζί με γηγενείς να βρίσκουν εργασία δεν απαντήθηκε ποτέ.

- Ενώ έχουμε το δικαίωμα, ως πολίτες της χώρας, να ψηφίζουμε για τον Πρόεδρο της χώρας και τη Βουλή, μας απαγορεύεται να ψηφίσουμε στα Βακούφια μας που είναι δημιουργήματα των προγόνων μας και πολλοί από εμάς τα υποστηρίζουμε σε συνεχή βάση.

- Το μεγαλύτερο Βακούφι μας, το Βαλουκλή, έχοντας για 32 χρόνια μια μη εκλεγμένη διοίκηση, κατά παράβαση των νόμων του Κράτους, έχει κρατήσει αρνητική στάση προς όλους συμπολίτες μας που αιτήθηκαν να εργασθούν στο Ίδρυμα αυτό. Έχουμε πολλά παραδείγματα αιτήσεων από ιατρούς που το πτυχίο τους αναγνωρίστηκε από την Τουρκία, αλλά ποτέ δεν απαντήθηκαν οι αιτήσεις τους από το Βακούφι Βαλουκλή.

- Οι προτάσεις μας για πρόσληψη σε δημόσιες υπηρεσίες μελών της Κοινοότητάς μας δεν εξετάστηκε ποτέ, που δείχνει ακόμα (εκτός πανεπιστημίων) ότι ο διορισμός ενός χριστιανού σε δημόσια θέση παραμένει ζήτημα ταμπού σε αντιλήψεις ορισμένων ιθυνόντων ότι αντίθετο συνέβη επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας την περίοδο 1860-1908.

- Ο πρόσφατος Κανονισμός εκλογών. Στα Βακούφια μας υπήρξε ιδιαίτερα σκληρός προς την Κοινοότητά μας, αφού μόνο στην περίπτωση μας ίσχυσε η αδυναμία ψήφου σε όλα τα Βακούφια.

Είναι σε όλους γνωστό ότι τραύματα, όπως των γεγονότων της 6-7/9/1955 που τις μέρες αυτές συμπληρώνονται 68 χρόνια, η αφαίρεση κάθε αστικού δικαιώματος με μυστικά διατάγματα και ο αναγκαστικός εκπα-

τρισμός σε μια κοινότητα, όσα χρόνια και να περάσουν, όχι μόνο δεν ξεχνιέται αλλά μεταδίδεται στις επόμενες γενιές.

Για τον λόγο το ζητούμενο από τις αρχές του Κράτους είναι οι πρωτοβουλίες που θα εξασφαλίσουν την αναζωογόνηση μια κοινότητας όπως η δική μας.

Συγκεκριμένα ζητάμε

1. Να αντιμετωπιστεί το θέμα της απόκτησης υπηκοότητας σε απογόνους γεννηθέντων στην Τουρκία, πέρα από τους περιορισμούς που σήμερα υφίστανται για την απόκτηση τουρκικής υπηκοότητας. Ως ενδιάμεση λύση θα μπορούσε γίνει ειδική ρύθμιση με διατάξεις που αφορά τις άδειες παραμονής και εργασίας.

2. Διαμόρφωση προγράμματος επιστροφής της νέας γενιάς με ειδικά μέτρα όπως:
 - α. Διαμόρφωση και χρηματοδότηση από την Τουρκία ειδικού Προγράμματος Επαναπατρισμού νέων, των οποίων οι γονείς πρόγονοι κατάγονται από Πόλη/Ίμβρο/Τένεδο. Οι διαδικασίες του παλαιότερου Προγράμματος «Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı» του Υπουργείου Βιομηχανίας και Τεχνολογίας προσαρμοσμένο στην περίπτωσή μας μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο οδηγό.

- β. Διαμόρφωση ειδικού Προγράμματος για Χορήγηση υποτροφιών σε νέους να σπουδάσουν σε τουρκικό Πανεπιστήμιο.

- γ. Συνεργασία με κρατικό Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο της ίδρυσης ενός νέου ερευνητικού-αναπτυξιακού κέντρου, όπου θα απασχολούνται ορισμένοι από τους επιστρέφοντες νέους...

3. Για όσα μέλη της εκπατρισμένης κοινότητας που διατηρούν τους δεσμούς τους με την Κοινοότητα της Πόλης η συμμετοχή τους στο Βακούφια στις εκλογές.

4. Ορισμό αρμόδιας αρχής που θα επιλύει προβλήματα επαναπατρισμού, ανεξάρτητα ηλικίας και στην οποία θα δοθεί η δυνατότητα, με απόφασή σας, να λύνει τα αντιμετωπιζόμενα προβλήματα.

ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

1. Θα Δοθούν Συγκεκριμένες δηλώσεις 2009 και 2018.

α-Πολίτης

Ζωγράφειον Κωνσταντινουπόλεως (1893-2023)

> Συνέχεια από το προηγούμενο

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ

«Μ' άνθη κοσμείτε και με στεφάνου / δάφνης παγκάρπου αφθίτου κάλλους
παιάνες δόξης υμνείτε πάντες / του Ζωγραφείου το ιερόν».

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

Καθοριστικά γεγονότα για τους Έλληνες της Πόλης υπήρξαν η Μικρασιατική Καταστροφή το 1922, η Συνθήκη της Λοζάνης και η Ανταλλαγή το 1942, η επιβολή Φόρου Περιουσίας (Varlik Vergisi), οι Εγκληματικές Βιαιοπραγίες (σπασιμάτα, βιασμοί, φόνοι) το 1955, οι Απελάσεις το 1964 και τέλος η Εισβολή στην Κύπρο το 1974.

Το διάστημα 1870-1908 ο αριθμός των Ελλήνων μαθητών εμφανίζει μεγάλη αύξηση. Το 1906 στο Ζωγράφειο φοιτούν 252 μαθητές και διδάσκουν 18 καθηγητές. Αντίστοιχα στη Θεολογική Σχολή 81, στην Εμπορική Σχολή Χάλκης 121, στο Ζάππειο 302, στο Ιωακείμειο 310, στο Κεντρικό 123... Συνολικά οι διδάσκοντες ήταν 157 και οι μαθητές 2.612.¹¹ Το διάστημα 1920-1921 ο αριθμός των μαθητών στα ελληνικά σχολεία έφτανε τις 24 χιλιάδες και μειώθηκε στις 6 χιλιάδες το 1928-1929.¹² Χαρακτηριστικό αρνητικό γεγονός συνέβη το 1936-1937, όταν επιβλήθηκε η διδασκαλία ελληνικών μόνο στο μάθημα της γλώσσας, ενώ ταυτόχρονα θεσπίζεται και ο Τούρκος υποδιευθυντής στα σχολεία.

Στο αναλυτικό πρόγραμμα του Ζωγραφείου το 1896 μόνο το 15% των μαθημάτων γινόταν στα τουρκικά. Το 1902 καθιερώθηκε το μάθημα της οργανικής μουσικής αντιγράφοντας τις εκπαιδευτικές τάσεις της Ευρώπης και οργανώθηκε ορχήστρα μαθητών με πνευστά και έγχορδα. Στο πρώτο *Λεύκωμα*¹³ του Ζωγραφείου υπάρχει χαρακτηριστική φωτογραφία με τους μαθητές-μουσικούς με τον υπότιτλο «La Fanfare». Η φωτογραφία αυτή μεγενθυμένη κοσμεί την αίθουσα Μαζαράκη του ΠΚΚ. Το 1904 καθιερώθηκαν μαθήματα λογιστικής στη γαλλική γλώσσα. Και το 1910 λειτουργεί ανεξάρτητη Σχολή Γλωσσών και Εμπορίου, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες της εποχής.

Πάντως η εμφάνιση ξεχωριστών προσωπικοτήτων στο Ζωγράφειο το 1935, μεταβάλλει άρδην το κλίμα και απογειώνει την εκπαιδευτική διαδικασία. Αναφέρομαι στον φιλόλογο Δημήτρη Μάνο και τον μαθηματικό Βασίλη Μούτσογλου. Όταν δε αναλαμβάνει Διευθυντής ο Β. Μούτσογλου ενισχύεται το έργο της ανανέωσης με τους Αιμίλιο Καρούσο και Νικόλαο Καλαμαρτζή. Οι προσωπικότητες αυτές εμπνέουν ένα νέο όραμα στη διδασκαλία εισάγοντας αλληλεπίδραση δασκάλων και μαθητών καταργώντας ουσιαστικά τα όρια έδρας-θρανίου. Το Ζωγράφειο αναζωογονείται από το πνεύμα δημοκρατικής παιδείας. Οργανώνονται τμήματα φιλολογίας, σκακιού, βιβλιοθήκης,

αθλητισμού... Ιδρύονται «Εμπορικό Τμήμα» και «Νυχτερινή Σχολή». Το 1962 λόγω αυξημένης ζήτησης προστίθενται δύο όροφοι. Το 1956 ο Δ. Μάνος μεταναστεύει στην Αθήνα για να συμμετάσχει στην Επιτροπή Μεταρρυθμίσεων του Παπανούτσου και το 1958 πεθαίνει πρόωρα ο Β. Μούτσογλου. Δύο σημαντικά πλήγματα που, ευτυχώς, σταδιακά με τη διεύθυνση του Δ. Φραγκόπουλου αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Το 1991 ιδρύεται «Μαθηματικό Τμήμα» με προσανατολισμό την εκμάθηση των υπολογιστών.

Ο νυν Διευθυντής του Ζωγραφείου Γιάννης Δεμιρτζόγλου συνεχίζει απарέγκλιτα την πορεία του ιστορικού εκπαιδευτηρίου της ρωμιουσίνης με σύνεση, δυναμισμό και εξωστρέφεια. Έχει πλήρη επίγνωση του καθήκοντος να εξασφαλίσει τη συνέχεια της ελληνομάθειας και του πολιτισμού χωρίς υποχωρήσεις και συμβιβασμούς. Το απαιτούμενο έργο δυσανάλογα μεγάλο για τις εναπομείναντες δυνάμεις της Πόλης. Κι όμως ο Δεμιρτζόγλου εργάζεται ασταμάτητα και διευρύνει τους ορίζοντες των μαθητών του.

«Το Ζωγράφειο αναμφισβήτητα ξεχωρίζει για την ποιότητα και κυρίως για τον μεγάλο αριθμό των εκδηλώσεων... κατά το ΣΓΕ η εκδήλωση που ξεχωρίζει μακράν είναι το ετήσιο Μαθητικό Συνέδριο που διοργανώνει σε συνεργασία με τα Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδης».¹⁴ Έχουν πραγματοποιηθεί αφιερώματα σε κορυφαίες μορφές της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Το 2012 Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, το 2013 Κωνσταντίνος Καβάφης, το 2014 Γιώργος Σεφέρης, το 2015 Γεώργιος Βιζυηνός, το 2016 Οδυσσέας Ελύτης,

το 2018 Γιώργος Θεοτοκάς, το 2019 Αντώνης Σαμαράκης. Σχεδιάζεται το αναβληθέν Συνέδριο για τον Γιάννη Ρίτσο να πραγματοποιηθεί το 2024. Τα Συνέδρια αυτά πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου και συμμετέχουν 20-25 σχολεία με 100-120 μαθητές και 50 καθηγητές.

Η εξωστρέφεια που χαρακτηρίζει την στρατηγική του Γιάννη Δεμιρτζόγλου συνδυάζεται με την προσπάθεια ώσμωσης των, ούτως ή άλλως, περιορισμένων ελληνικών ερεθισμάτων σημερινών μαθητών, αφενός λόγω περιβάλλοντος, αφετέρου λόγω καταγωγής τους (Συριανοί) με προσωπικότητες των ελληνικών γραμμάτων και των τεχνών, όπως Γ. Βαλτινός, Μ. Δούκα, Ζ. Ζατέλλη, Ε. Ρεμπούτσικα, Μ. Κορομηλά, Α. Πρωτοψάλτη, Χ. Χωμενίδης, Δ. Σαββόπουλος, Μ. Θεοδωράκη, Θ. Γκόννη, Ε. Τριβιζάς...

Από το Ζωγράφειο αποφοίτησαν πάνω από 2.500 μαθητές από το 1898-1899 μέχρι φέτος 2022-2023. Το 1899 το Ζωγράφειο έδωσε τους πρώτους 8 άρρενες αποφοίτους του. Φέτος αποφοιτήσανε 4 κορίτσια. Από το 1998-1999 το Ζωγράφειο μετατράπηκε σε μικτό σχολείο. Το 2001 αποφοιτούν πρώτη φορά και κορίτσια. Επίσης από το 2000 το Ζωγράφειο προσαρμόζεται στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, κατά την οποία δημοτικό και γυμνάσιο (9 χρόνια σπουδών) αποτελούν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Από το 1957-1958 μέχρι το 1981-1982 από το Ζωγράφειο αποφοιτούν από τρία τμήματα, Επιστημονικό, Φιλολογικό και Εμπορικό. Το διάστημα από 1982-1983 μέχρι 1999-2000 παραμένουν το Επιστημονικό και το Εμπορικό. Με την έλευση του 21ου αιώνα πλέον έχουμε ενιαίο

τμήμα, όπως ακριβώς την πρώτη περίοδο του σχολείου.

Το ταξίδι του Ζωγραφείου είναι συνυφασμένο με την πορεία του ελληνισμού της Πόλης. Το ταξίδι συνεχίζεται. Από τους 125.000 Έλληνες του 1935 έχουμε απομείνει 2.000. Παρά αυτά τα αριθμητικά δεδομένα, οι ελάχιστοι Ρωμιοί που παραμένουν στα πατρία υπό τη σκεπή του Οικουμενικού Πατριαρχείου και παρα τις δυσοίωνες προβλέψεις, αντέχουν. Κρατάνε γερά και υπομονετικά. Ο ποιητής λέει τη Ρωμιουσίνη μην την κλαις...

Ο Δημήτρης Φραγκόπουλος σε ομιλία του το 1995 μας είπε: «...επιβάλλεται να δραστηριοποιηθούμε οι απανταχού της Γης Πολίτες, παραμερίζοντας τις όποιες διαφωνίες και διαφορές μας, να μελετήσουμε εμπειριστικά τις δυνατότητες που κατατείνουν στη διάσωση και διαφύλαξη του συρρικνωμένου έστω ομογενειακού στοιχείου που απομένει... οφείλουμε να μην παραδοθούμε στη μοίρα, αν θέλουμε να μην θρηνήσουμε κι άλλες εκκλησίες με σβησμένες τις καντήλες τους κι άλλα σχολεία βουβά και έρημα... θεωρώ εγκληματικό να ναρκώνονται οι μνήμες, αλλά φρονώ ότι είναι απαράδεκτο να εξαντλούμαστε αποκλειστικά σε θρήνους και αναθεματισμούς, σε ιερεμιάδες και Φιλιππικούς, αδιαφορούντες για τις απαιτήσεις του παρόντος και τις αξιώσεις του μέλλοντος... Το Πυθαγόρειο χρυσό ερώτημα ας μας φωτίζει στην αναζήτηση της αλήθειας οσον αφορά τις ευθύνες μας: Τι παρέβην, τι δ' έρρεξα, τι μοι δέον ουκ εκτελέσθη...».

Είναι συγκλονιστική η επικαιρότητα του Λόγου και της Εγρήγορσης που σχεδόν «κραυγάζει» είκοσι οκτώ χρόνια μετά. Υπάρχουν άραγε ακόμη περιθώρια; Η Αναλαμπή δεν θα 'ρθει με λόγια αλλά με έργα: Συν Αθηνά και χείρα κίνει...

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

11. Yuzyl Baslarinda Anadolu ve Trakya'daki Rum Yerlesimleri, Άρη Τσοκώνα, εκδ. Literatur, Istanbul 2016.

12. The Greek Minority of Istanbul and Greek-Turkish Relations 1918-1974, Αλέξανδρος Αλεξανδρίδης, ΚΜΑΣ 1983.

13. Έχουν εκδοθεί 33 Λεύκωμα. 1907 το πρώτο μέχρι το 1962 το τελευταίο, στα οποία καταγράφονται οι απόψεις, οι εκδηλώσεις, οι δραστηριότητες, οι εργασίες των μαθητών και των καθηγητών τους απεικονίζοντας την εποχή τους. Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης 1893-2011, εκδ. του ΣΕΖ, Σεπτ. 2011.

14. Ομογενειακή Παιδεία σε Κωνσταντινούπολη και Ίμβρο, Σταύρος Γιωλιτζόγλου, εκδ. Καλειδοσκόπιο 2023.

ΕΝΑ ΗΘΙΚΟ ΘΕΜΑ

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ως υπεύθυνος πολίτης θεωρώ καθήκον να παρακολουθώ την επικαιρότητα. Και έχω την υποχρέωση και το δικαίωμα να εκφέρω ευθαρσώς τις απόψεις μου.

Οι οποίες δεν επηρεάζονται από την προχωρημένη ηλικία, αλλά από τις σπουδές μου στη βιολογία, την οποία διδάξα επί 25 συνεχή χρόνια και στα δύο φύλα. Και ευτύχησα να έχω αμέτρητους μαθητάς και μαθήτριες. Αγαπώ την επιστήμη μου, της οποίας τις βάσεις δεν μπορώ να αρνηθώ.

Δεν θα αναφερθώ, δεν θα κάνω κριτική στους γκέι. Ας τους αφήσουμε ήσυχους με τις δικές τους επιλογές. Τα κανάλια όμως ας σταματήσουν να αναφέρονται συνεχώς σ' αυτούς.

Προσωπικά τους χαρακτηρίζω εγωιστές στον υπέρτατο βαθμό. Επιθυμούν να γίνουν γονείς. Να αποκτήσουν τέκνα με τη βοήθεια της επιστήμης ή να υιοθετήσουν. Και φυσικά επικαλούνται το δικαίωμά τους, καταθέτοντας την ικανότητα της εκπλήρωσης των καθηκόντων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη μητρότητα και την πατρότητα.

Όλοι οι άνθρωποι έχουμε επιθυμίες, δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις. Τα παιδιά που θα φέρουμε στον κόσμο, δεν θα έχουν δικαιώματα; Τα ρωτούμε ή καλύτερα μπορούμε να τα ρωτήσουμε πριν τα φέρουμε στη ζωή; Θα θέλουν να ζήσουν σε μια οικογένεια με δύο άνδρες ή δύο γυναίκες ως γονείς; Πώς θα αισθάνονται όταν η μητέρα είναι ένας κύριος ή ο πατέρας μια κυρία; Νομίζω ότι τα ίδια συναισθήματα πρέπει να έχουν και τα υιοθετημένα παιδιά. Μεγαλώνοντας δεν θα θελήσουν να μάθουν, να γνωρίσουν τη βιολογική τους μητέρα, τον βιολογικό τους πατέρα; Και αν υπάρχει περίπτωση να το καταφέρουν, πώς θα νιώσουν; Ας αναλογιστούν οι ομοφυλόφιλοι αν θα ήθελαν οι ίδιοι να μεγαλώσουν, να ζήσουν και να αντιμετωπίσουν τη διαφορετικότητα και σε αυτόν τον τομέα.

ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΨΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΟΚΟΥ

Πόσες φορές δεν ακούσαμε από τα παιδιά μας να μας λένε: «Γιατί με γέννησες; Με ρώτησες αν ήθελα να έρθω σε αυτόν τον κόσμο;» Πόσες φορές δεν αναρωτηθήκαμε αν, στις παρούσες συνθήκες, πρέπει να φέρουμε ανθρώπους στη ζωή; Φυσικά και πρέπει οι άνθρωποι να τεκνοποιούν.

Αυτό απαιτεί η συνέχιση του είδους και το δημογραφικό. Όμως, το να φέρουμε στον κόσμο παιδιά με δανεισμένα γεννητικά κύτταρα από άγνωστους/ες ή έστω από γνωστούς/ες με τη βοήθεια παρένθετων μητέρων δεν νομίζω ότι είναι το καλύτερο.

Η εξέλιξη της επιστήμης, η προσφυγή σε ξένα γεννητικά κύτταρα για την αναπαραγωγή, η εξωτερική γονιμοποίηση η οποία γίνεται συνήθως με κύτταρα των συζύγων, ακόμα και η προσφυγή σε παρένθετη μητέρα είναι επιτεύγματα της ιατρικής που αποσκοπούν στη βοήθεια ζευγαριών που δεν μπορούν να αποκτήσουν απογόνους.

Μεγάλη μερίδα της πολιτείας και της κοινωνίας έχει αποδεχθεί τη συμβίωση των ομοφυλοφίλων. Το κράτος μπορεί για λόγους τους οποίους θα θεωρήσει σωστούς να εγκρίνει, να νομιμοποιήσει διά νόμου, όπως στο θέμα της συμβίωσης, τον γάμο αυτών των ανθρώπων. Όμως, στο θέμα της απόκτησης παιδιών και της υιοθεσίας πρέπει να σκεφθεί πολύ, να είναι πολύ προσεκτικό, γιατί έχει ηθική διάσταση και μεγάλη βαρύτητα.

Γνωρίζω πως με το σημερινό μου κείμενο θα θεωρηθώ ρατσίστρια, παλαιών αρχών και πεπαλαιωμένων αντιλήψεων. Αλλά, σας βεβαιώ, δεν με ενδιαφέρει. Οι αξίες της ζωής ισχυαν στο χτες, ισχύουν σήμερα και θα ισχύουν στο μέλλον. Δεν είναι πεπερασμένες.

Αγαπώ το ΠΑΙΔΙ, επιθυμώ να μεγαλώνει καλά, να αποκτήσει γνώσεις, παιδεία, προσωπικότητα, να είναι γερό, χαρούμενο, ικανοποιημένο σε όλα τα στάδια της ζωής, να μην έχει ερωτηματικά, αμφιβολίες και ψυχικά τραύματα.

Μην κρίνεις τους ανθρώπους από το «εξώφυλλο»

Σήμερα, ενώ συνέχιζα το έργο στο πλημμυρισμένο υπόγειο έσκυψε στο παράθυρο ένα παιδί, κάπου 17 χρονών, με ξυρισμένο κεφάλι και σκουλαρίκια και στα δύο αυτιά. «Είμαστε εθελοντές, χρειάζεστε βοήθεια με τα πράγματα;» Τόσες μέρες έψαχνα να βρω ανθρώπους και να πληρώσω όσα θέλουν για μεροκάματο, προκειμένου να πετάξω τα βαριά πράγματα που, με το λασπόνερο, έγιναν ασήκωτα και μόνος μου ήταν αδύνατο να το κάνω. «Δεν την κάνουμε αυτή τη δουλειά όσα και να μας δώσεις». Αυτό μου έλεγαν.

Βγήκα έξω και είδα και τους άλλους δύο. Ο δεύτερος, είμαι σίγουρος πως αν έριχνε σφύρα μπορεί να έπαιρνε κανένα πανελλήνιο για πλάκα κι ο τρίτος ήταν ο πιο καχεκτικός της παρέας. Τρία παιδιά με σκουλαρίκια, τσιγάρα και πειραγμένα μηχανάκια. 100% με χάλια βαθμούς στο σχολείο.

Ήρθαν με γαλότσες, γάντια και τα σχετικά και φαινόταν ότι είχαν κιόλας εμπειρία σε αυτό. Με βοήθησαν με πολύ κόπο να βγάλω από το υπόγειο πολυθρόνα, διθέσιο, τριθέσιο καναπέ, ψυγείο, κουζίνα, τρία στρώματα, καμιά δεκαριά χαλιά, σπασμένες βιβλιοθήκες και ντουλάπες, μια ραπτομηχανή singer σε ξύλινο έπιπλο και άλλα πράγματα, όλα βουτηγμένα στη λάσπη.

Όλη την ώρα έκαναν πλάκα μεταξύ τους και στην άναυδα άναψαν τσιγάρο και το μόνο που μου ζήτησαν ήταν αν έχω κανένα μπουκάλι με νερό που να πίνεται. Τους πήγα τρία μπουκάλια του 1.5L με νερό από το ψυγείο και μου είπαν κρατήστε τα, βολευόμαστε με το ένα.

«Εσείς πρέπει να είστε δάσκαλος. Πολλά βιβλία μέσα στη λάσπη».

«Είμαι, να».

«Και τι μάθημα κάνετε;»

«Φυσική στο λύκειο».

«Ω ρε φίλεεε».

Σαν να έλεγε: Πού μπλέξαμε...

Κι έπειτα, την ώρα που πλένονταν, έφυγε μια βρισιά από τον πιο αδύναμο κι ο γιγαντόσωμος λέει: «Σταμάτα ρε, είναι και δάσκαλος ο άνθρωπος».

Όταν τελείωσαν τους ζήτσα να πάρουν κάποια χρήματα για την πολύ κουραστική δουλειά που έκαναν. Ως κέρασμα κι όχι ως αμοιβή. «Αν το ξαναπαίτε αυτό θα ξαναβάλουμε τα πράγματα πίσω στο υπόγειο! Δεν το κάνουμε για χρήματα, το κάνουμε για μας δάσκαλε».

simeiakairwn.wordpress.com
 Αναδημοσίευση στο kimentenia 9/10/2023

ΤΟΥ ΜΗΝΑ
 ΙΩΑΚΕΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Τσίκο & Λάρα

– Χρόνια πολλά Λάρα...
 – Χρόνια πολλά Τσίκο...
 – Μεγαλώσαμε, γίναμε δέκατέσσερα...
 – Ευτυχώς που έχουμε τον κυρ-θανάση και την κυρά Ζωή και μας προσέχουν.
 – Να είναι καλά. Κι αυτοί μεγάλοι άνθρωποι είναι.
 – Ξέρεις κάτι; Έχουν περάσει δώδεκα χρόνια από τότε που αρχίσαμε να «γαβγίζουμε» για τα διάφορα στραβά που γίνονται στον κόσμο. Στα πρώτα χρόνια ήταν κάπως διαφορετικά. Είχαμε να πούμε και κάτι όμορφο, κάτι με το οποίο μπορούσαμε να γελάσουμε. Τώρα τελευταία όλο πολέμους, πλημμύρες, σεισμούς, φωτιές, δολοφονίες, κλοπές, βιασμούς και τίποτα άλλο. Η παραπληροφόρηση πάει σύννεφο. Ξέρεις κάτι; Δεν θέλω πια να μιλάω για τέτοιου είδους θέματα. Κουράστηκα...
 – Συμφωνώ μαζί σου, Τσίκο μου. Θέλω κι εγώ να βλέπω τις ιστορίες της Λάσου, του Ασηροδόνη, του Χάτσικο, του Σνούπυ, ακόμη και του χαζο-Ραντανιλάν...
 – Μην ξεχνάς τον Μιλού και τον Πλούτο...
 – Να, όλα αυτά μας έλειψαν. Αα, θυμήθηκα κι έναν ακόμη... Τον Ιντεφίξ...
 – Πάμε λοιπόν να αποχαιρετήσουμε τις φίλες και τους φίλους που μας ακολούθησαν αυτά τα δώδεκα και κάτι χρόνια, να τους ευχαριστήσουμε και να τους ευχηθούμε Καλή Υπομονή και Καλό «Ξημέρωμα».

Σας αγαπάμε
 Τσίκο και Λάρα

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΑΣΚΟΥΜΕΝΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Με σχετική εμπειρία στα κοινωνικο-ασφαλιστικά

ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

στον ΑΛΙΜΟ ΑΤΤΙΚΗΣ

Κάτοικος γύρω περιοχών

ΘΑ ΣΥΝΕΚΤΙΜΗΘΕΙ Η ΓΝΩΣΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ωράριο εργασίας 9:00-17:00

Πληροφορίες: 210-98.20.762 & 210-98.34.519
 Αποστολή Βιογραφικού: eglithan@gmail.com

Θάνος Ζαράγκαλης

Μικρές παράξενες ιστορίες

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΟΥΚΑΡΟΥ

ΤΡΙΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΠΟΥ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΑΝ την Ομογένεια το 1939

ΤΟΥ ΟΡΧΑΝ ΤΟΥΡΚΕΡ

1 Όλες οι τουρκικές εφημερίδες, που κυκλοφόρησαν το πρωί της Κυριακής 26 Μαρτίου 1939, είχαν ως πρώτη είδηση το τραγικό συμβάν που διαδραματίστηκε στο Παπάς Κιοπρού, στους Πρόποδες Ταταούλων. Στις 25 Μαρτίου, ημέρα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, το μεσημέρι κατέρρευσε η πενταόροφη πολυκατοικία «Ατλάς», η οποία ανήκε στους αδελφούς μακαρονοποιούς Γιάννη και Αλέκο Ράκα.

Αναφέρονται πολλοί νεκροί και τραυματίες. Κατά την κατάρρευσή της η εν λόγω πολυκατοικία προξένησε ζημιές και σε δύο παρακείμενα σπίτια Ρωμίων. Στην πενταόροφη πολυκατοικία κατοικούσαν συνολικά 25 άτομα. Λόγω της εορτής του Ευαγγελισμού όμως, στα διαμερίσματα υπήρχαν και επισκέπτες. Κάτω από τα συντρίμια ανασύρθηκαν 8 νεκροί και 13 τραυματίες. Ο 13χρονος Θόδωρος, γιος του μαραγκού Παύλου, η επισκέπτρια Μαρκέλλα και ο θυρωρός Νίκος ήταν μεταξύ των θανόντων Ρωμίων. Ο μαραγκός Παύλος, η σύζυγός του Κατίνα, οι κόρες τους Αναστασία και Ανδρονίκη, οι επισκέπτες τους Ελένη και Γρηγόρης, η σύζυγος του θυρωρού Νίκου Δόμνα με την κόρη τους Φρόσω ανασύρθηκαν κάτω από τα συντρίμια τραυματισμένοι. 13 ώρες μετά το συμβάν ανασύρθηκε ζωντανή η 5χρονη Φικριέ, κόρη της θανούσας Μακμπουλέ Χανούμ.

Οι ένοικοι της παρακείμενης οικίας, Φρόσω με την κόρη της Σεβαστή, ο Νίκος με τη σύζυγό του Όλγα κατόρθωσαν να διαφύγουν τον κίνδυνο, βγαίνοντας στον δρόμο την τελευταία στιγμή. Εικάζεται ότι η ήδη παλαιά πολυκατοικία κατέρρευσε λόγω της σφοδρής βροχόπτωσης των τελευταίων ημερών.

2 Πάλι όλες οι τουρκικές εφημερίδες, που κυκλοφόρησαν στις 19 και 20 Μαΐου, είχαν ως πρώτη είδηση τον φόνο που διαπράχθηκε λόγω απελπισμένου έρωτα.

Η ιστορία έχει ως εξής: Πριν τέσσερα περίπου χρόνια ο κάτοικος Θεραπειών, μουσικός Άγγελος Στεφανίδης, ερωτεύεται την κατά 30 χρόνια νεότερη γειτόνισσά του Ευαγγελία Χαλεπλή. Ενώ τη ζήτησε επανειλημμένως σε γάμο, από την οικογένειά της έπαιρνε αρνητική απάντηση, λόγω του επαγγέλματός του και της μεγάλης διαφοράς ηλικίας που υπήρχε. Τελικά, η οικογένεια αποφάσισε να μετακομίσει στο Πέρα, για να απομακρυνθεί από τον ενοχλητικό Άγγελο.

Η 19χρονη όμορφη Ευαγγελία αρχίζει να εργάζεται στη σοκολατοποιία Ρουαγιάλ, στον Γαλατά. Ένα απόγευμα, που η Ευαγγελία μαζί με τη φίλη της Μαρίκα επέστρεφαν από τη δουλειά, παρουσιάζεται ο Άγγελος και επαναλαμβάνει την πρότασή του. Η απάντηση της Ευαγγελίας ήταν πάλι αρνητική. Μόλις τα δύο κορίτσια έκαναν λίγα βήματα, ο Άγγελος έβγαλε ένα περιστρεφόμενο πυροβόλο και πυροβόλησε τέσσερις φορές. Οι δύο πρώτες σφαίρες αστόχησαν, οι δύο επόμενες όμως βρήκαν την Ευαγγελία στους πνεύμονες. Με τις φωνές που έβαλε η Μαρίκα, οι περαστικοί που συγκεντρώθηκαν στον τόπο του συμβάντος, ακινητοποίησαν τον Άγγελο και τον παρέδωσαν στους αστυνομικούς, οι οποίοι κατέφθασαν σε λίγη ώρα. Η δε Ευαγγελία, που μεταφέρθηκε στο παρακείμενο αυστριακό νοσοκομείο Sankt Georg στον Γαλατά, υπέκυψε στα τραύματά της την επόμενη μέρα.

Στη δίκη που έγινε στο 1ο Κακουργοδικείο Σταμπούλ, με εισαγγελικό βούλευμα προτάθηκε επιβολή ποινής θανάτου. Η τελική απόφαση του δικαστηρίου υπάρχει ως είδηση στις εφημερίδες της 28ης Νοεμβρίου 1939. Το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη την ψυχολογική διαταραχή που προκάλεσε ο παράφορος έρωτάς του, καταδίκασε τον τότε 49χρονο Άγγελο σε 30 χρόνια φυλάκιση και αποζημίωση 1.000 λιρών στην οικογένεια της Ευαγγελίας.

3 Σε όλες τις τουρκικές εφημερίδες της Πόλης, στις 10 και 11 Οκτωβρίου 1939, διαβάζουμε άλλη μία είδηση για βαρύ τραυματισμό λόγω ανεκπλήρωτου έρωτα.

Η είδηση έχει ως εξής: Ο βοηθός του μπακάλη Πανόπουλου στο Πέρα είναι παράφορα ερωτευμένος με τη γειτόνισσά του, στο Φιρούζαγα του Τζιχαγκίρ, την Όλγα.

Η πανέμορφη 25χρονη Όλγα είναι παντρεμένη, είναι πιστή σύζυγος του Αλέκου, ο οποίος εργάζεται ως σερβιτόρος στο εστιατόριο Αλτίντεπε στο Ταξίμ. Το ζευγάρι έχει δύο παιδιά.

Ο βοηθός του μπακάλη Λάμπος ζητάει από την Όλγα να εγκαταλείψει τον Αλέκο και να τον παντρευτεί, ενώ η Όλγα αρνείται συνεχώς. Το προηγούμενο βράδυ, γύρω στις 10 μ.μ., ο Λάμπος συναντάει τυχαία την Όλγα στο Αγαχαμάμ σοκάκι και επαναλαμβάνει την πρότασή του. Η Όλγα αρνείται για άλλη μια φορά και θέλει να συνεχίσει τον δρόμο της, όταν ο Λάμπος βγάζει ένα μαχαίρι και της ρίχνει 5, 6 μαχαίριες.

Οι περαστικοί, που άκουσαν τις κραυγές της πεσμένης κάτω αιμόφυρτης Όλγας, άρχισαν να κυνηγούν τον Λάμπο. Με το μαχαίρι στο χέρι ο Λάμπος, τρέχοντας στον σκοτεινό δρόμο, σκοντάφτει σε μία μεγάλη πέτρα και πέφτει κάτω. Το μαχαίρι, που κρατάει στο χέρι του, μπήγεται στην καρδιά του και καταλήγει επιτόπου! Ενώ η βαριά τραυματισμένη Όλγα μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο του Πέρα.

ΜΕΓΑΣ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΨΑΧΟΣ

Από τον Ταξιάρχη Μεγάλου Ρεύματος στη Μητρόπολη Αθηνών

Το 1904, σε ηλικία 35 ετών, ο Κωνσταντίνος Α. Ψάχος επιβιβάζεται στο πλοίο που εστάλη τιμής ένεκεν στην Πόλη από την Ελλάδα για να τον μεταφέρει στον Πειραιά.

Ο Κ. Α. Ψάχος, αναγνωρισμένος και καταξιωμένος μουσικολόγος, μουσικοδιδάσκαλος, συνθέτης, ερευνητής, θεωρητικός και πρωτοφάλης έμελλε στα 45 χρόνια έντονης δράσης στην Αθήνα, με τη μόρφωση, την πολυπραγμοσύνη, την ευρύτητα πνεύματος και την ενεργητικότητά του να συμβάλει και να επηρεάσει καθοριστικά την έρευνα, την εξέλιξη και την πορεία της Εκκλησιαστικής, Βυζαντινής, αρχαίας Ελληνικής και δημώδους μουσικής.

Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΝΤΑΛΛΑ

Ήταν Τετάρτη βράδυ τον Μάιο του 2004. Το συμβούλιο της εν Αθήναις Αδελφότητας Κωνσταντινοπολιτών Μεγάλου Ρεύματος «Ο Ταξιάρχης» συνεδρίαζε, όπως κάθε Τετάρτη, όταν μας επισκέφθηκε η βαπτιστική και κληρονόμος του Κωνσταντίνου Α. Ψάχου, κ. Ελένη Ντάλλα, δικηγόρος. Η κ. Ντάλλα, εκτός των άλλων, μας ενημέρωσε για το «Παναρμόνιο» το οποίο ευρίσκετο στη Γερμανία στο εργοστάσιο κατασκευής μουσικών οργάνων STEINMAYER και είχε κατασκευαστεί με σχέδια και καθοδήγηση του Κ. Α. Ψάχου, ο οποίος για τον σκοπό αυτό, από το 1922 έως το 1924, έμεινε στη Γερμανία, στην πόλη Eutingen, για να κατευθύνει την κατασκευή τριών αρμονίων δικής του επινοήσεως, τα οποία παράγουν ήχους Βυζαντινής μουσικής.

Το συγκεκριμένο παναρμόνιο, ύψους 6 μέτρων, λόγω Β' Παγκοσμίου Πολέμου, παρέμεινε στα αζήτητα και η κατασκευάστρια εταιρία δήλωσε ότι δεν μπορεί πλέον να το συντηρεί και να το αποθηκεύει. Η Αδελφότητα προσπάθησε να προσεγγίσει άτομα και οργανισμούς που είχαν την οικονομική δυνατότητα να ανταποκριθούν στο ποσό των 40.000.000 δραχμών που ζητούσε η γερμανική εταιρία.

Ο επιχειρηματίας Αρμάνδος Κασσάμπ, γιος της Μεγαρευμώτισας Ελένης Γεωργιάδη, ο οποίος για μεγάλο χρονικό διάστημα ενίσχυε τον σύλλογό μας οικονομικά, ενδια-

φέρθηκε να αναλάβει το κόστος, όμως ο όγκος, το πολύ μεγάλο μέγεθος και κυρίως το ύψος του παναρμονίου δημιουργούσε πρόβλημα αποθήκευσης. Αργότερα με λύπη πληροφορηθήκαμε ότι η μεγάλης αξίας κληρονομιά μας, πωλήθηκε σε ιδιώτη στις ΗΠΑ.

Το γεγονός αυτό και τα στοιχεία που προσκόμισε η κ. Ε. Ντάλλα, έγιναν αιτία να ασχοληθούμε σε βάθος και να ερευνήσουμε τη ζωή και το έργο του Κ. Α. Ψ. διαπιστώνοντας ότι το καθοριστικό και πλούσιο έργο του ήταν γνωστό κυρίως στους εκκλησιαστικούς κύκλους, σε ερευνητές, καθηγητές, ακαδημαϊκούς, ειδικούς μουσικολόγους. Δυστυχώς η καθοριστική του συμβολή και προσφορά του δεν είναι αρκούτως γνωστή στο ευρύτερο κοινό.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑ ΡΕΥΜΑ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

Ο Κ.Α.Ψ., γιος της Εριφύλης και του Αλεξάνδρου, γεννήθηκε το 1869 στο Μέγα Ρεύμα, όπου έμαθε τα πρώτα γράμματα στο δημοτικό σχολείο του Μεγάλου Ρεύματος. Εν συνεχεία σπούδασε στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και Βυζαντινή μουσική στην Κεντρική Ιερατική Σχολή της Πόλης. Σημειωτέον ότι στα κατάστιχα του Μεγάλου Ρεύματος το επίθετό του αναφέρεται ως «Αλεξάνδρου».

Ξεκινώντας σαν δομέστιχος στον Ιερό Ναό Ταξιαρχών στο Μέγα Ρεύμα, υπηρέτησε σε πολλές εκκλησίες, όπως στην Παναγία στο Πέρα και στον Άγιο Γεώργιο Φαναρίου, Μετόχι του Παναγίου Τάφου όπου είχε την ευκαιρία να μελετήσει τα μεγάλης αξίας έγγραφα που υπήρχαν στους πολύ σημαντικούς αυτούς ναούς της Πόλης.

Το 1903 ο Μητροπολίτης Αθηνών Θεόκλητος, αντιλαμβανόμενος τον κίνδυνο επιρροής κύκλων των ανακτόρων, οι οποίοι προωθούσαν τη βαυαρική τετραφωνία, αποφάσισε να ζητήσει από το Οικουμενικό Πατριαρχείο την αποστολή διδασκάλου για να αναλάβει τη διεύθυνση της Σχολής Βυζαντινής και Εκκλησιαστικής Μουσικής. Με απόφαση του Οικουμενικού Πατριάρχη Ιωακείμ του Γ' ο Κωνσταντίνος Α. Ψάχος μετέβη στην Αθήνα και ανέλαβε τη διεύθυνση της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής του Ωδείου Αθηνών, όπου δίδαξε από το 1904 έως και το 1919. Στο διάστημα των δεκαπέντε χρόνων ανέδειξε πολλούς, αξιόλογους μαθητές, μεταξύ αυτών και τον επί 48 χρόνια πρωτοφάλη της Μητρόπολης Αθηνών, Σπύρο Περιστέρη. Ο Κ. Α. Ψ. το 1919, μαζί με τον Μανώλη Καλομοίρη, ίδρυσε το Ωδείο Ελληνικής Μουσικής.

Ο Κ. Α.Ψάχος νυμφεύθηκε την εκ Σμύρνης Ευανθία Αμερικάνου με κουμπάρο τον Δημήτριο Περιστέρη, πατέρα του Σπύρου Περιστέρη. Το μυστήριο τέλεσε ο Διευθυντής της Ριζαρείου Σχολής, Μητροπολίτης Πενταπόλεως Νεκτάριος (ο μετέπειτα αγιο-

ποιηθείς Άγιος Νεκτάριος). Το 1922 απεβίωσε η σύζυγός του Ευανθία και, μετά από παρέλευση δέκα ετών, νυμφεύθηκε στους Δελφούς, την Αμαλία Αρμάο.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΥΣΗ...

Το Δ.Σ. της εν Αθήναις Αδελφότητας Κωνσταντινοπολιτών Μεγάλου Ρεύματος «Ο Ταξιάρχης», την 29.1.2004 αποφάσισε να τιμήσει με ειδική εκδήλωση τη μνήμη του «συγχωριανού και συμπολίτου» μας Κωνσταντίνου Α. Ψάχου και να βραβεύσει την κληρονόμο και βαπτιστική του κ. Ελένη Ντάλλα για την προσπάθεια να διασώσει το ευρύτατο έργο και τη μνήμη του μεγάλου δασκάλου. Κατά την εκδήλωση, στην Εστία Νέας Σμύρνης, παρουσία εκπροσώπων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, του Μητροπολίτη Νέας Σμύρνης, εκπροσώπων τοπικών αρχών, παραγόντων και πολιτικών σωματείων, καθώς και τη συμμετοχή μεγάλου πλήθους Κωνσταντινοπολιτών, ακούσθηκαν ομιλίες σχετικά με τον βίο και το έργο του Κ. Α. Ψ. Μετά το πέρας της εκδήλωσης η κ. Ελένη Ντάλλα συγκινημένη παρέλαβε τιμητική πλακέτα, την οποία παρέδωσε στον γράφοντα με την ιδιότητα του προέδρου της Αδελφότητας.

Αργότερα, το 2007, το Κέντρο Ερευνών της Ελληνικής Λαογραφίας διοργάνωσε ημερίδα με τη συμμετοχή 16 Ακαδημαϊκών, καθηγητών και ερευνητών, οι οποίοι αναφέρθηκαν διεξοδικά στο πολύπλευρο και εξαιρετι-

κής βαρύτητας έργο του.

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο της Ακαδημίας Αθηνών.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ 75 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ

Το 2024 συμπληρώνονται 75 χρόνια από τον θάνατο του Κ. Α. Ψάχου. Θεωρούμε ότι η επέτειος αυτή θα ήταν μία ευκαιρία για την Κοινότητα Μεγάλου Ρεύματος στην Πόλη, να αναλάβει την οργάνωση εκδηλώσεων προς τιμήν του και να προβάλλει το έργο και την καθοριστική συμβολή του κυρίως στην επικράτηση του «Πατριαρχικού ύφους» στους απανταχού Ελληνορθόδοξους Ναούς. Είναι γνωστό ότι μεγάλο μέρος του έργου του Κ. Α. Ψ. έχει διασκορπισθεί και συληθεί.

Μέσα από την υποχρεωτικά σύντομη και περιληπτική αυτή αναφορά, ευχόμαστε να συμβάλουμε στην ανάσωση από τη λήθη, τη μελέτη και επαναπροσέγγιση στο έργο του, την αναγνώριση της προσφοράς του, με σκοπό κυρίως να γίνει γνωστό στο ευρύτερο κοινό και στις νεότερες γενεές.

Ίσως η ανάρτηση μίας αναμνηστικής μαρμαρίνης επιγραφής σε κάποιο σημείο του Ιερού Ναού των Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Μέγα Ρεύμα, θα δικαίωνε και θα τιμούσε τον Δάσκαλο, υπενθυμίζοντας στον επισκέπτη ότι εδώ γεννήθηκε, ανδρώθηκε και από εδώ ξεκίνησε ο Κωνσταντίνος Αλεξάνδρου Ψάχος.

Δημήτριος Πραξιτέλους Ιωαννίδης

NΟΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ & ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΩΝ

GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE BV.

Με επαγγελματική πείρα μισού αιώνα, αναλαμβάνουμε από τα κεντρικά γραφεία μας σε Κωνσταντινούπολη και όλη τη Τουρκία, Ρότερνταμ, Άμστερνταμ, Ξάνθη, Γερμανία, Γαλλία και Καναδά κάθε είδος νομικής συμβουλής και παρακολούθησης νομικής υποθέσεως από έμπειρους συνεργάτες μας.

Αγγλικά και Τουρκικά: Av. Mustafa Demir (0090 5552229489)

Ελληνικά και Τουρκικά: Av. Nalian Hasanoğlu Kutlu (0090 5325748275)

Αγγλικά με όλους τους υπολοίπους συνεργάτες μας 0090 2122744764, 2727468, 2756356

GUMUŞKAPI *

Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, mstfdmr.gumuskapi@gmail.com, nhasanoglu74@gmail.com

Ortaklar Cad. No: 12/10 Mecidiyeköy/Istanbul/Turkey

πρόσωπα και άνθρωποι

Α' ΜΕΡΟΣ

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Σαράντα Εκκλησιών, Υπέρτιμος και Έξαρχος πάσης Θράκης, κ. Ανδρέας (Σοφιανόπουλος)

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας ανήκει στην ομάδα της πολλά υποσχόμενης «Νέας γενεάς» των Ιεραρχών του Οικουμενικού Θρόνου. Έπειτα από ανώτατες σπουδές στις Θεολογικές Σχολές των Πανεπιστημίων Αθηνών και Στρασβούργου, το 1999 εγκαταστάθηκε στην Πόλη και στη συνέχεια έγινε δεκτός στην Πατριαρχική Αυλή, όπου παρέσχε τα διακονήματά του από διάφορες θέσεις, μέχρι το καίριο αξίωμα του Μεγάλου Πρωτοσύγκελλου. Μετά την εκλογή ως Μητροπολίτου Σαράντα Εκκλησιών, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος του ανάθεσε την Αρχιερατική Προϊσταμενία της Μεγαλυνύμου Κοινότητας Σταυροδρομίου.

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

■ **Σεβασμιώτατε, καθώς είναι γνωστό κατάγεστε από την Πάτρα, την πόλη του Αγίου Ανδρέα, και μαθητεύσατε στο Εκκλησιαστικό Λύκειό της. Τι ήταν αυτό που σας ώθησε να ακολουθήσετε σπουδές στον Τομέα της Θεολογίας;**

Όπως είπατε, κατάγομαι από την Πάτρα. Η καταγωγή μου βέβαια είναι από τον Νομό Ηλείας, αλλά από τεσσάρων ετών έζησα και μεγάλωσα στην Πάτρα, όπου έμαθα τα πρώτα γράμματα, στο δημοτικό, στο γυμνάσιο κι εν συνεχεία στο Εκκλησιαστικό Λύκειο Πατρών. Η φοίτησή μου εδώ και κατόπιν στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, συγκεκριμένα στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, ήταν αποτέλεσμα της επιθυμίας μου να ιερωθώ από τη μικρή μου ηλικία. Μια επιθυμία, η οποία ξεκίνησε όταν ήμουν στο δημοτικό σχολείο. Μου δίνετε την ευκαιρία αυτήν τη στιγμή να ανακαλέσω στη μνήμη μου πρόσωπα και κληρικούς που, χωρίς να το επιδιώξουν, με ενέπνευσαν την επιθυμία, τον ιερό πόθο για ιεροσύνη, με τη ζωή τους, το παράδειγμά τους, τη στάση τους την καθημερινή, την ιεροπρέπειά τους, την αγάπη τους για την εκκλησία, την ένθερμη συμμετοχή τους στη λατρευτική ζωή της εκκλησίας. Μετά το εκκλησιαστικό λύκειο σπούδασα στην Εκκλησιαστική Ακαδημία, όπως λέγεται σήμερα, Ανωτέρα Εκκλησιαστική Αθηνών, κι εν συνεχεία στη Θεολογική Σχολή Αθηνών.

■ **Συνεχίσατε τις σπουδές σας στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και κατόπιν στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Στρασβούργου. Τι αποκομίσατε από την εμπειρία των σπουδών σας στις σχολές αυτές, στην Ελλάδα και το εξωτερικό;**

Μπορώ να πω ότι οι σπουδές μου στη Θεολογική Σχολή Αθηνών ήταν περισσότερο θε-

ωρητικού επιπέδου. Ήταν φυσικά μια σημαντική κατάρτιση. Αλλά στην Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών, στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Ακαδημία όπως λέγεται σήμερα, όπου η φοίτηση ήταν υποχρεωτική με καθημερινές παρουσίες, μπορέσαμε όλοι οι φοιτητές να βιώσουμε και στην πράξη τη Θεολογία της Εκκλησίας. Στη Θεολογική Σχολή το επίπεδο ήτανε περισσότερο ακαδημαϊκό.

■ **Τι στάθηκε κίνητρο για την εγκατάστασή σας στην Κωνσταντινούπολη, που και αυτή, όπως η Πάτρα, έχει ως πολιούχο τον Απόστολο Ανδρέα; Ποια ήταν τα αίτια που σας οδήγησαν εδώ, στη Βασιλεύουσα; Από πότε βρίσκεστε στην Πόλη;**

Στην Πόλη εγκαταστάθηκα τον Νοέμβριο του 1999 αισίως με τη χάρη του Θεού. Αφιερώνω τη μισή μου ζωή φέτος στην Πόλη. Ήταν μια εσωτερική κίνηση, μια παρόρμηση, μια έντονη επιθυμία. Άλλωστε ήθελα να ιερωθώ από μικρή ηλικία. Από τα μαθητικά μου χρόνια είχα ένα ενδιαφέρον για την ιστορία του Πατριαρχείου, για τη σύγχρονη ζωή του Πατριαρχείου, για τις επαρχίες του Θρόνου στο εξωτερικό. Σιγά-σιγά καλλιεργήθηκε αυτός ο πόθος, η επιθυμία μέσα μου. Αλλά μπορώ να πω ότι στάθηκε αιτία να μας εμπνεύσει όλους τους νέους κληρικούς που υπηρετούν στην Πατριαρχική αυλή και υπηρετούσαν τα χρόνια τα δικά μου, η παρουσία του Παναγιωτάτου Πατριάρχου μας. Όταν ο Πατριάρχης μας ανήλθε στον Οικουμενικό Θρόνο τον Οκτώβριο του 1991, ήμουν μαθητής της Α' Λυκείου στο Εκκλησιαστικό Λύκειο Πατρών. Μου άρεσε να μελετώ εκκλησιαστική ιστορία, βιογραφικά σύγχρονων αρχιερέων και παλαιών εκκλησιαστικών προσωπικοτήτων. Μπορώ να πω ότι σχετικά με την προσωπικότητα του Πατριάρχου και τη ζωή του Πατριαρχείου μπορούσαμε να αντλήσουμε πληροφόρηση όλοι οι νέοι στις Εκκλησιαστικές

Σχολές και στο λύκειο, μέσα από τα φτωχά μέσα της εποχής τότε, γιατί ακόμα δεν είχαν αναπτυχθεί τα σύγχρονα μέσα, τα σόσιαλ μίντια. Μπορεί μια χαρισματική προσωπικότητα να γοητεύσει και να εμπνεύσει νέους ανθρώπους και μέσα από τα πενιχρά μέσα της εποχής.

■ **Ποιες εντυπώσεις αποκομίσατε από τον συγχρωτισμό σας με τους Ρωμιούς πολίτες όλα αυτά τα χρόνια;**

Η πρώτη περίοδος, τα πρώτα χρόνια, ήταν περίοδος προσαρμογής. Γιατί βρέθηκα σε ένα περιβάλλον με τελείως διαφορετικές συνθήκες ζωής, άλλη νοοτροπία, άλλες συνήθειες, άλλες αντιλήψεις ως προς τα σύγχρονα ζητήματα. Αλλά προσαρμόστηκα εύκολα, είχα την ικανότητα να αντιλαμβάνομαι την περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Γι' αυτό μπορώ να πω ότι δεν την αλλάζω πλέον την Πόλη με τίποτα, αν θέλει ο Θεός. Θα αφήσω και την τελευταία μου πνοή όταν με καλέσει ο Θεός. Κατά τα έτη που υπηρετούσα στην Πατριαρχική Αυλή δυστυχώς δεν είχα την ευχέρεια να συναναστραφώ πολύ κόσμο, πολλά στελέχη της ομογένειάς μας. Γιατί οι υποχρεώσεις ήταν πάρα πολλές, ο ελεύθερος χρόνος λίγος και δεν είχα τη δυνατότητα επικοινωνίας με πολλούς ομογενείς μας. Αυτό κατέστη δυνατό τα τελευταία χρόνια, όπου δεν βρίσκομαι στην Πατριαρχική Αυλή κι έχω περισσότερο χρόνο, περισσότερη άνεση να συναναστραφώ, να γνωρίσω ανθρώπους, να ανταλλάξουμε απόψεις, να συζητήσουμε τα προβλήματά τους και ει δυνατόν να τους βοηθήσω όσο μπορώ εδώ στην Κοινότητα. Κι αν δεν μπορώ να βοηθήσω, τουλάχιστον να ακούσω τα προβλήματά τους.

■ **Εκτός από τους εκκλησιαστικούς και ομογενειακούς κύκλους, είχατε ως «νεο-Πολί-**

της» ευκαιρίες επαφών με την ευρύτερη κοινωνία της μεγαλούπολης στην οποία ζούμε; Φυσικά ναι. Μπορώ να πω ότι προσαρμόστηκα εύκολα στην ευρύτερη τουρκική κοινωνία και αισθάνομαι ότι είμαι μέλος αυτής της κοινωνίας. Ειδικά τα τελευταία χρόνια έχω γνωρίσει πολλούς ανθρώπους. Προσωπικότητες σημαντικές από τον χώρο της εκπαίδευσης, της τέχνης, αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας. Έχω πολλούς φίλους εντοπίους και μπόρεσα να καταλάβω τη νοοτροπία τους. Ανταλλάξαμε απόψεις για σύγχρονα ζητήματα, είδα ομοιότητες και διαφορές της ευρύτερης κοινωνίας με την ομογένειά μας, τη ρωμιοσύνη. Και μπορώ να πω ότι οι σύγχρονοι άνθρωποι αντιμετωπίζουν την ομογένειά μας με πολλή συμπάθεια. Όχι σαν κάτι το ξεχωριστό, αλλά σαν μέρος της κοινωνίας.

■ **Σε ποια γλώσσα επικοινωνείτε με τους εντόπιους γνώριμούς σας;**

Στην Τουρκική. Παρόλο που οι γνώσεις μου είναι πενιχρές, δόξα τω Θεώ μπορώ και συνεννοούμαι.

■ **Το 2021, ο Σεπτός μας Προκαθήμενος σας ανέθεσε την Αρχιερατική Προϊσταμενία της Μεγαλυνύμου Κοινότητας Σταυροδρομίου. Μιας λαμπρής Κοινότητας, η οποία σφράγισε με το έργο της την ιστορία της Ομογένειας μέσα στην πολυπολιτισμική κουλτούρα του τόπου. Τι έχετε να μας πείτε γι' αυτό; Πώς βιώνετε την πραγματικότητα αυτή;**

Επειδή έχω μάθει στη ζωή μου να μην εξιδανικεύω ούτε καταστάσεις ούτε πρόσωπα, αλλά προσπαθώ να είμαι αντικειμενικός και ρεαλιστής όσο γίνεται, έλαβα αυτήν τη διακονία από την Εκκλησία μας, από τον Πατριάρχη μας, με πολλή χαρά, ενθουσιασμό και όρεξη, γνωρίζοντας ταυτόχρονα την έλλειψη δυναμικού. Δυστυχώς η κοινότητά μας δεν είναι πολυάριθμη, εν αντιθέσει με τις άλλ-

λες κοινότητες της Αρχιεπισκοπής Κων/πόλεως, αλλά αυτό δεν μας εμποδίζει στο να εργαζόμαστε με χαρά και ενθουσιασμό καθημερινά, να επικοινωνούμε όλοι οι αδερφοί κληρικοί με τον κόσμο και να προσπαθούμε να αναδείξουμε και την κοινότητα, η οποία έχει μακρά και λαμπρή ιστορία.

Οι ενορίτες του Σταυροδρομίου είναι λίγοι. Παρ' όλα αυτά βρισκόμαστε στο κέντρο της Πόλης που είναι πολύ ζωντανό. Έχουμε το Ελληνικό Προξενείο στην κοινότητά μας, τα ομογενειακά σχολεία, τις διπλωματικές αρχές. Είναι ένα μέρος πολυσύχναστο. Θα δείτε ότι καθημερινά, ιδίως ο Ναός της Αγίας Τριάδος, δέχεται πάρα πολλούς επισκέπτες, εντοπίους και μη. Ανθρώπους που θέλουν να προσευχηθούν, να ανάψουν ένα κερί, ή απλά να περιεργαστούν τον χώρο, να δουν τον ναό, να τον θαυμάσουν. Έχουμε και τα πολλά παιδιά που, πριν πάνε στο σχολείο, περνούν να προσκυνήσουν, να ανάψουν ένα κερί. Έχουμε το συσσίτιο, το οποίο δίνει ζωντάνια στον χώρο μας καθημερινά. Οι παιδικές φωνές μας ενθουσιάζουν κάθε μέρα. Ιδίως το Δημιουργικό Εργαστήρι. Όταν βλέπω τα μεσημέρια τα μικρά παιδιά να προσέρχονται για το γεύμα τα χαίρομαι πάρα πολύ, γιατί δίνουν έναν ευχάριστο τόνο. Μπορώ να πω ότι μας κάνουν κι εμάς παιδιά, κατά κάποιον τρόπο, διότι επικοινωνούμε μαζί τους. Μας λένε μια ζεστή καλημέρα, ευχαριστούν για το γεύμα και ανταλλάσσουμε δυο κουβέντες μαζί.

■ Διαδεχθήκατε στη θέση αυτή μια σεβάσμια εκκλησιαστική φυσιογνωμία, τον φιλόκληρο και ευγενή στους τρόπους αεί-

μνηστο Μητροπολίτη Τρανουπόλεως Γερμανό, ο οποίος επί δεκαετίες ολόκληρες ποίμανε το Σταυροδρόμι με στοργή και αγάπη. Τι έχετε να μας πείτε για την προσωπικότητα του σπάνιου αυτού Ιεράρχη;

Ο αείμνηστος Τρανουπόλεως Γερμανός, μπορώ να πω ότι σημάδεψε όχι μόνο τη Μεγάλη Εκκλησία, αλλά και την Κοινότητα Σταυροδρομίου, όπου διηκόνισε ευόρκως και θυσιαστικώς επί σειρά δεκαετιών. Κάθε σημείο των ναών, του περιβόλου, μας τον θυμίζει. Η σφραγίδα του είναι ανεξίτηλη. Πιστεύω ότι πνευματικά είναι ανάμεσά μας. Ότι μας παρακολουθεί και χαίρεται. Ήταν ένας άνθρωπος πιστός, εργατικός, με νεανικό φρόνημα. Αυτό θαύμαζα πιο πολύ. Ήταν άνθρωπος με ενσυναίσθηση, επικοινωνούσε μαζί σου χωρίς να το καταλαβαίνεις και μπορούσε να βρεθεί στη θέση σου. Ακόμη και να καταλάβει τι σκέπτεσαι κάποια στιγμή. Το λέω εξ ιδίας πείρας. Ήταν βαθιά επικοινωνιακός, ταυτόχρονα και καλογετικός. Δεν ήταν άνθρωπος που δαπανούσε τον χρόνο του σε πολλές κοινωνικές συναναστροφές. Ήταν επιλεκτικός. Κάτι που μου άρεσε και νομίζω πως διακρίνει κι εμένα. Όταν λειτουργούσε δεν προσποιούνταν, είχε αυθεντικό ύφος. Βίωνε τη Θεία Λειτουργία και όλες τις Ακολουθίες. Τα τελευταία χρόνια που οι δυνάμεις του είχαν λιγοστέψει, όσο δεν λειτουργούσε, έψαλλε συνεχώς από τα ψαλτήρια των ναών της Κοινοτήτός μας. Όταν ερχόμουν τα πρωινά, περνούσα από το γραφείο του να τον καλημερίσω. Σηκωνόταν στο πόδι. Του έλεγα «μα γίνετε γέροντα να σηκώνεστε, δεν επιτρέπετε!» Πίναμε τον καφέ στο γραφείο του και

σηκωνόταν από τη θέση του να καθίσει απέναντί μου, όπως είστε εσείς τώρα. Συζητούσαμε πολλά θέματα, εκκλησιαστικά και μη. Αυτό το νεανικό του φρόνημα με ενέπνεε, με εμπνέει ακόμα και σήμερα που δεν είναι ανάμεσά μας. Μπορώ να πω ότι μας λείπει, αλλά ταυτόχρονα είναι και κοντά μας. Τον αισθανόμαστε ψυχικά, νοερά κοντά μας.

■ Θα μπορούσατε να κάνετε μια σύγκριση του ρόλου σας ως Αυλικού του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της θέσης που κατέχετε σήμερα, ως Αρχιερατικός Προϊστάμενος της Κοινότητας Σταυροδρομίου;

Πολύ ωραία ερώτηση. Κάποτε με είχε απασχολήσει. Σχεδόν είκοσι έτη διακόνησα με τη χάρη του Θεού στην Πατριαρχική Αυλή. Ο ρόλος μου εκεί ήταν τελείως διαφορετικός. Πέρασα από διάφορα στάδια, από διάφορες θέσεις διοικητικές, αποκόμισα μεγάλη πείρα χρήσιμη για την περαιτέρω διακονία μου στην Εκκλησία. Έκανα γνωριμίες από τη θέση Πρωτοσύγκελου με πολλούς ομογενείς μας. Κληρικούς, λαϊκούς, εκπαιδευτικούς, στελέχη των επιτροπών των κοινοτήτων. Μετά την προαγωγή μου ως αρχιερέως, είχα τον χρόνο και τη δυνατότητα να γνωρίσω πολλούς ομογενείς. Η υπηρεσία μου στην Πατριαρχική Αυλή ήταν μπορώ να πω σαν ένα είδος μοναστικού βίου, όπου είχαμε το καθημερινό λειτουργικό πρόγραμμα, αλλά και την εργασία μας στα γραφεία των υπηρεσιών του Πατριαρχείου. Ήταν κάτι που με απασχολούσε. Πολλές φορές αναρωτιόμουν γιατί δεν έχουμε επαφή με την ποιμαντική. Δεν γνωρί-

ζουμε τον κόσμο, δεν μας απασχολούν τα προβλήματά τους. Αλλά μετά σκέφτηκα και καθυσάχασα τον εαυτό μου ότι ο Θεός θα μας κρίνει μια μέρα εάν υπηρετήσαμε στην Πατριαρχική Αυλή εκτελώντας τα καθήκοντά μας με συνέπεια, πιστότητα και κέφι. Γιατί αυτός ήταν ο ρόλος μας. Να διακονούμε τη Μεγάλη Εκκλησία και τον Πατριάρχη μας. Ενώ τώρα η διακονία μου είναι τελείως διαφορετική. Ως αρχιερέας και προϊστάμενος της Κοινότητας Σταυροδρομίου έχω την ευκαιρία να συναναστραφώ με τους ανθρώπους, να μιλήσω για τα προβλήματά τους, να μιλήσουμε για πνευματικά θέματα που τους απασχολούν, να τους βοηθήσουμε οι αδερφοί κληρικοί κι εγώ όσο μπορούμε, να τους καθοδηγήσουμε επίσης.

Κι έτσι άλλαξε η ζωή μου ως κληρικού και καλούμαι τώρα να αναλάβω τελείως διαφορετικό έργο. Την καθημερινή εφαρμογή της ποιμαντικής ή, όπως μ' αρέσει να λέω, της εξατομικευμένης ποιμαντικής. Να αναλάβεις δυο, τρεις ανθρώπους, ν' ασχοληθείς μαζί τους. Να μην ξεγελιόμαστε και έχουμε αυτοπάτες ότι οι κληρικοί μπορούμε να κάνουμε θαύματα. Πολλές φορές νομίζουμε ότι μπορούμε να κάνουμε σπουδαία πράγματα, να βοηθήσουμε όλους τους ανθρώπους και να στενοχωριόμαστε αν δεν πετύχουμε κάποιους στόχους. Πρέπει με πνεύμα να αφιερώνασθε στο έργο μας. Και με τη βοήθεια του Θεού, ίσως μπορέσουμε να καθοδηγήσουμε έστω δύο, τρεις ανθρώπους. Έτσι εκλαμβάνω την εξατομικευμένη ποιμαντική και προσπαθώ να την εφαρμόσω στην καθημερινότητά μου.

Αθλητικά Νέα

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ

Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

Σ το ΟΓΔΟΟ Πρωτάθλημα Ευρώπης (1986-1988) του οποίου η τελική φάσις έγινε στην Δ. Γερμανία (1988), η Εθνική Ελλάδος στα προκριματικά εκληρώθη στον πέμπτο από τους επτά προκριματικούς ομίλους, με αντιπάλους την Ολλανδία, την Πολωνία, την Ουγγαρία και την Κύπρο. Όσον αφορά στο θέμα της προκρίσεως, οι ποδοσφαιριστάι της χώρας μας προσεπάθησαν, είχαν ικανοποιητική εμφάνισιν αλλά τελικά δεν τα κατάφεραν συγκεντρώνοντας πέντε βαθμούς ολιγωτέρους από την Ολλανδία που ήτο η ισχυρότερη ομάς του ομίλου αλλά και από τα φαβορί της διοργανώσεως. Έφερε κάποια καλά αποτελέσματα με Ουγγαρία και Πολωνία και πολύ καλά με την Κύπρο, η οποία θεωρητικά αποτελούσε την πλέον αδύνατη ομάδα του ομίλου, αλλά με τον βαθμό που απέσπασε από την Πολωνία έδωσε την δευτέραν θέσιν στην Ελλάδα η οποία είχε τα εξής αποτελέσματα: Πολωνία-Ελλάς 2-1 και 0-1, Ελλάς-Ουγγαρία 2-1 και 0-3, Ολλανδία-Ελλάς 1-1 και 0-3, Κύπρος-Ελλάς 2-4 και 1-3.

Οι δε υπόλοιποι αγώνες του ομίλου ήταν οι εξής: Ουγγαρία-Ολλανδία 0-1 και 0-2, Ολλανδία-Πολωνία 0-0 και 2-0, Κύπρος-Ολλανδία 0-2 και 0-4, Κύπρος-Ουγγαρία 0-1 και 0-1, Πολωνία-Κύπρος 0-0 και 1-0, Ουγγαρία-Πολωνία 5-3 και 2-3.

Η τελική βαθμολογία του ομίλου διεμορφώθη ως εξής: Ολλανδία 14 βαθμοί, Ελλάς 9, Ουγγαρία 8, Πολωνία 8 και Κύπρος 1. Ο Ν. Αναστόπουλος ήτο με 5 τέρματα ο πρώτος σκόρερ του ομίλου.

Οι ομάδες οι οποίες προεκρίθησαν στους προημιτελικούς αγώνες της τελικής φάσεως από 10 έως 25 Ιουνίου 1988 στην Δ. Γερμανία, μαζί με αυτήν δηλ. την οικοδέσποινα ήταν: Ιταλία, Ισπανία, Δανία, Σοβιετική Ένωση (ΕΣΣΔ), Ολλανδία, Ιρλανδία, Αγγλία, Δ. Γερμανία. Οι οκτώ ομάδες εχωρίσθησαν σε δύο ομίλους.

Τα αποτελέσματα αυτής της φάσεως ήταν ως εξής: Α' όμιλος: Ισπανία-Δανία 3-2, Δ. Γερμανία-Ιταλία 1-1, Δ. Γερμανία-Δανία 2-0, Ιταλία-Ισπανία 1-0, Δ. Γερμανία-Ισπανία 2-0, Ιταλία-Δανία 2-0. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο: Δ. Γερμανία 5 βαθμοί, Ιταλία 5, Ισπανία 2, Δανία 0, και έτσι να προκρίνονται στα ημιτελικά Δ. Γερμανία και Ιταλία. Β' όμιλος: Ιρλανδία-Αγγλία 1-0, ΕΣΣΔ-Ολλανδία 1-0, Ολλανδία-Αγγλία 3-1, Ιρλανδία-ΕΣΣΔ 1-1, ΕΣΣΔ-Αγγλία 3-1, Ολλανδία-Ιρλανδία 3-0. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο: ΕΣΣΔ 5 βαθμοί, Ολλανδία 4, Ιρλανδία 3, Αγγλία 0, και έτσι να προκρίνονται στα ημιτελικά ΕΣΣΔ και Ολλανδία, με την Αγγλία να αποτελεί την απογοήτευσιν αυτής της φάσεως.

Στον πρώτο ημιτελικό στο Αμβούργο, η

Ολλανδία ενίκησε την Δ. Γερμανία 2-1 με τέρματα των R. Koeman στο 74' με πέναλτυ και του Van Basten στο 89', ενώ η αντίπαλος της προηγήθη στο 54' με πέναλτυ του Matheus. Στον δεύτερο ημιτελικό στην Στουτγκάρδη, η Σοβιετική Ένωση ενίκησε την Ιταλία 2-0 με τέρματα των Litovchenko στο 60' και Protasov στο 64'.

Ο μεγάλος τελικός διεξήχθη στις 25 Ιουνίου 1988 στο Ολυμπιακό Στάδιο του Μονάχου με την παρουσία 72.500 θεατών και διαιτητή έναν από τους καλύτερους εκείνης της εποχής, τον M. Votreau από την Γαλλία, μεταξύ Ολλανδίας και Ε.Σ.Σ.Δ. Οι δύο ομάδες είχαν ως τερματοφύλακες δύο από τους καλύτερους της εποχής, τους Van Broekelen και Dasaen αντίστοιχως. Η Ολλανδία ήτο καλύτερη, περισσότερον επιθετική και με σαφώς περισσότερες δυνάμεις από την αντίπαλο της και ενίκησε 2-0 με τέρματα των R. Gullit στο 32' και Van Basten στο 54', το οποίο θεωρείται ένα από τα δυσκολώτερα και ως εκ τούτου από τα καλύτερα που επετεύχθησαν σε διεθνή Πρωταθλήματα/Κύπελλα Εθνικών Ομάδων. Έτσι, η Ολλανδία κατέκτησε το Κύπελλο Ευρώπης, αλλά και διεθνή τίτλο, διά πρώτη φορά αφού ως γνωστόν ηττήθη δύο φορές στους τελικούς των Παγκ. Κυπέλλων 1974 και 1978 από τις οικοδέσποινες Δ. Γερμανία και Αργεντινή αντίστοιχως. Ειδικά, η

απώλεια τού Κυπέλλου το 1974 θεωρείται από τις μεγαλύτερες ποδοσφαιρικές «αδικίες», όπως είχαμε αναφέρει σε παλαιότερο φύλλο της εφημερίδος μας. Τέλος, μία λεπτομέρεια είναι ότι ενώ η Ε.Σ.Σ.Δ. είχε νικήσει στον αγώνα του Β' ομίλου την Ολλανδία, στον τελικό συνέβη το αντίθετο. Κάτι αντίστοιχο είχε γίνει και στο Παγκ. Κύπελλο του 1954, όταν η μεγάλη Ουγγαρία είχε νικήσει την Δ. Γερμανία 8-3 στον αγώνα του ομίλου, ενώ ηττήθη στον τελικό 3-2 από την αντίπαλό της, γεγονός που απετέλεσε την άλλη, ίσως μεγαλύτερη «αδικία», την οποία είχαμε αναφέρει σε φύλλο του Πολίτη.

Οι πρώτοι σκόρερ αυτού του Κυπέλλου ήταν οι: Van Basten [Ολλανδία], Altobelli [Ιταλία], Claessen [Βέλγιο] με 7 τέρματα.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,
πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει

Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ

Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212
e-mail: k.zisiadis@gmail.com

Dr ΛΥΔΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ-ΜΟΥΖΑΚΑ

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών
Χειρουργός-Γυναικολόγος, Χειρουργός-Μαστολόγος

- Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας
- Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην European Commission Initiative for Breast Cancer
- Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού
- Δ/της Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας
- Πρόεδρος του 21st SIS World Congress on Breast Cancer & Breast Healthcare

Α. Βασ. Σοφίας 124B, 115 26 Αθήνα • Τηλ.: 210 77 71 246
Φαξ: 210 77 16 834 • E-mail: lydiamouzaka@yahoo.gr
www.mastologos.gr

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Χ. ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ **ΙΑΤΡΟΣ** **ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ**

Δημ. Σούτσου 7, Πλατ. Μαβίλη, Αθήνα
Πλησίον Σταθμού Μετρό Μέγαρο Μουσικής
Δέχεται με ραντεβού
Τηλ.: 210 64 27 956 Κινητό: 694 49 42 103

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ

Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,
Ρευματοαρθρικών παθήσεων
και Αθλητικών κακώσεων

Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου

Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο
Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504
www.kairis.gr

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών
& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7 Τηλ. 6937 191322
haciargiro.ac@gmail.com 211 4134859

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα
Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

Κωνσταντίνος Π. Ασματζής

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ

Πτυχιούχος Φ. Σ. Μονάχου, Πανεπιστήμιο Άμστερνταμ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ:

- MANUELLE THERAPIE (Μυοσκελετικά - Αθλητικές κακώσεις)
- BOBATH N.D.T. (Εγκεφαλικά, Νευρολογικές παθήσεις)

ΛΕΜΦΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΜΦΟΙΔΗΜΑΤΟΣ
(ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ - ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΣ)

"ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΠΟΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ MLD/CDT"

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΔΙΣΗΣ ΠΕΛΜΑΤΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΗΒΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ 30 Α & ΤΡΙΤΩΝΟΣ, Τ.Κ. 175 62 Π. ΦΑΛΗΡΟ
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΟΔΟ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ)

Τηλ. 210 9848793, Κιν. 6944 798314, E-mail: physioasma@otenet.gr
www.physioasma.gr

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ **ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413
ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδερ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-

ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU

Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής

Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ METROPOLITAN

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61 Τηλ./Fax: 210-98 28 894
(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο) Κινητό: 697-2201044
Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα Τηλ.: 22910 55019

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΙΩΛΗ

ΛΕΜΒΟΣ

HENRIK PONTOPPIDAN

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

ΛΕΜΒΟΣ

"ΧΑΡΗ... ΤΟΛΟΥΩΝΤΑΣ"

Αυτός μας αξίζει

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

Αυτός μας αξίζει, αγαπημένε μου αναγνώστη. Αυτός και οι όμοιοί του. Ο Μπέος και ο κάθε Μπέος είναι καθρέφτης της κοινωνίας μας. Γελάσαμε με τις δηλώσεις του. Τον χειροκροτήσαμε. Τον αποθεώσαμε και τον ψηφίσαμε ξανά. Γιατί του μοιάζουμε. Γιατί κάτι δικό μας βλέπουμε στο πρόσωπό του, τη δική μας φωνή ακούμε στη φωνή του. Και δεν μπορώ πια να μας βρω κανένα ελαφρυντικό. Ίσως κάποιους τους θυμώσουν αυτά που γράφω, μα είναι όσα αισθάνθηκα όταν άκουσα τον δήμαρχο Βόλου να κάνει λόγο για που@τ@δες και μάλιστα σε απευθείας σύνδεση. Και δεν είναι αυτό που με σόκαρε. Άλλωστε τον συγκεκριμένο άνθρωπο τον ξέρουμε. Λίγες ημέρες πριν είχε χαστουκίσει πλημμυροπαθή, κάποια άλλη στιγμή κατέβρεξε πολίτη με μάνικα, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που έχει μιλήσει με ειρωνικό τρόπο για τον νέο πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και για τον σύντροφό του. «Μέχρι τότε και αφού δείχνει τόση ευαισθησία για την πόλη μας τον έχω καλέσει δημόσια να πάρει τον Τάιλερ (ράφτη) και να έρθουν να βοηθήσουν. Τουλάχιστον να φανούν χρήσιμοι...», είχε γράψει μετά τις πλημμύρες με απαξιωτικό τρόπο στα social media ο Μπέος. Αυτήν τη φορά όμως νιώθω ότι ξεπεράστηκαν τα όρια. Όχι από τον Μπέο αλλά από εμάς, αγαπημένε μου αναγνώστη.

Βράδυ Κυριακής και μόλις έχουν ανακοινωθεί τα αποτελέσματα των εκλογών και ο δήμαρχος Βόλου βγήκε να γιορτάσει την επανεκλογή του παρέα με τους ψηφοφόρους του. Εκεί σύσσωμα και τα κανάλια για να μεταδώσουν την πρώτη ομιλία του δημάρχου. Πήρε, λοιπόν, ο Μπέος το μικρόφωνο και άρχισε το πανηγύρι. Στην αρχή μας είπε ότι μιλά μόνο τη γλώσσα της αλήθειας και μας κοιτάζει στα μάτια. Στη συνέχεια μας έκανε γνωστό ότι δεν έχει κάποιο πτυχίο κορνιζαρισμένο και ότι οι πτυχιούχοι γιατροί και δι-

κηγόροι μας κατέστρεψαν. Μέχρι εδώ καλά. Όχι, αν με ρωτάς, αγαπημένε μου αναγνώστη, αλλά έχει και χειρότερο. «...Και έχεις κάποιες εκπομπές που αντί να σταθούν στην ουσία κάθονται και ασχολούνται με τον Κασσελάκη, ο οποίος είπε ότι "επειδή δεν ξέρω πως να συμπεριφερθώ στα κορίτσια, θα ήθελα να υιοθετήσω δύο αγόρια". Δηλαδή τι θες να πεις ρε συ με τα κανάλια που σε προβάλλουν; Ότι εμείς οι υπόλοιποι Έλληνες θα υιοθετούμε παιδιά για να παράγουμε που@τ@δες».

Σοκ! Το λέω ξανά: όχι οι δηλώσεις, όλα τα περιμένεις από τον Μπέο. Άλλωστε η παρουσιάστρια του Mega Ράνια Τζίμα το είπε με τον καλύτερο τρόπο: «Είναι αδιανόητο! Είναι ο κ. Μπέος που όλοι ξέρουμε. Και είναι και ο μόλις νεοεκλεγείς δήμαρχος του Βόλου». Αλλά τα χειροκροτήματα, τα γέλια, τα συρίγματα. Φυσικά και ο δήμαρχος Βόλου δεν πτοήθηκε από τις αντιδράσεις που προκάλεσε το ομοφοβικό του παραλήρημα. Αργά το βράδυ της ίδιας ημέρας βγήκε στην εκπομπή του Νίκου Χατζηνικολάου και συνέχισε ακάθεκτος: «Να σας πω κάτι; Εγώ είμαι ένας άνθρωπος λαϊκός. Απλός, μιλάω τη γλώσσα της αλήθειας. Εκφράζομαι ελεύθερα. Αυτός είμαι. Ούτε υποκριτής είμαι ούτε πολιτικός απατεώνας. Και δεν με ενδιαφέρει το κόστος. Αυτήν τη θέση για τρεις συνεχόμενες εκλογικές αναμετρήσεις μου την έχει δώσει ο κόσμος, και ο κόσμος θα την πάρει».

Ο κόσμος είναι η δύναμή του. Ο κόσμος είμαστε εμείς. Ο κόσμος γελά και τον χειροκροτεί. Κάτι δεν πάει καλά με τον κόσμο. Το μόνο σίγουρο. Ντροπή και περαστικά μας.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε, την Παρασκευή 29 Σεπτεμβρίου 2023, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ι. Ν. Αγίου Νικολάου Νεοχωρίου η παρουσίαση του βιβλίου της Muteber Yilmazcan Simonetti, AZ, Türkiye Otokton Azınlık Topluluklarıyla Söyleşiler. Το βιβλίο, που βασίζεται σε συνεντεύξεις μελών των αυτόχthonων μειονοτικών κοινοτήτων της Τουρκίας, παρουσίασε ο κ. Can Ustabaşı, εκπρόσωπος των μειονοτήτων στη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων. Την εκδήλωση χαιρέτησαν οι πρώην εκπρόσωποι κ.κ. Moris Levi, Καθ. Δρ Toros Alcan και Λάκης Βίγκας, η κ. Ρέα Καλφάογλου, πρόεδρος της φιλοξενούσας τη βιβλιοπαρουσίαση κοινότητας και ο κ. Νίκος Καλαμάρης, πρόεδρος της εφοροεπιτροπής Ι.Ν. Παναγίας Κουμαριώτισσας.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο για την εκπροσώπηση από τον Αιδεσμον. Πρωτοπρεσβ. κ. Κωνσταντίνο Βαρθολομαίο, Ιερατικώς Προϊστάμενο της Κοινότητας. Ευχαριστούμε, επίσης, τον Χωρεπίσκοπο Συροχαλδαίων κ. Φρανσουά Γιακάν, τον Πάστορα της Αρμενοπροτεσταντικής Κοινότητας κ. Κιρκόρ Αγαμπάλογλου, τον Σοφολ. Ιμάμη κ. Μουράτ Εργκίν, τον Πρόεδρο του ΣΥΡΚΙ κ. Γεώργιο Παπαλιάρη, τον Πρόεδρο της Κοινότητας των Συροϊακωβιτών κ. Σαΐτ Σουσίν, τους εκπροσώπους της Αρμενικής και Εβραϊκής Κοινότητας για τη συμμετοχή τους στην εκδήλωσή μας.

Ευχαριστίες οφείλονται στη συγγραφέα του βιβλίου, καθώς και σε όλες και όλους τους συντελεστές της εκδήλωσης. Το βιβλίο ας είναι καλοτάξιδο και ευχόμαστε να αποτελέσει ένα ακόμη παράθυρο από το οποίο οι συμπολίτες μας θα μπορέσουν να δουν, να μάθουν και να προσεγγίσουν τους μη μουσουλμάνους πολίτες της Τουρκίας.

Φωτογραφίες: Migirdis Arzivyan, Orbay Soydan

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ 1961.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΜΑΪΟΥ.

3^Η ή 9^Η ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Εκδρομή στο Küçüksu

ΤΟΥ ΝΤΙΝΟΥ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

Ήταν μια από τις σπάνιες εκδρομές, λόγω του φόβου που επικρατούσε τότε στην ομογένεια.

Συνοδούς καθηγητές είχαμε τον κ. Hamdi και την κ. Σπυροπούλου. Αν μας συνόδευαν και άλλοι, λυπάμαι αλλά δεν τους θυμάμαι.

Για το μεσημέρι οι γονείς μας προμήθευσαν διάφορα μικρά γεύματα με αβγά, σαλάμι, λουκάνικα, σάντουιτς, γενικά διάφορα είδη αλλαντικών, τα οποία κατά βάση παρασκευάζονται από χοιρινό.

Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, μακριά από πυκνοκατοικημένες περιοχές, μας βοήθησε να απολαύσουμε το παιχνίδι μας ελεύθερα, χωρίς τα πολλά «μη» από τους δικούς μας. Μάλιστα, βγάλαμε και αρκετές αναμνηστικές φωτογραφίες. Σε μία από αυτές είναι και ο κ. Hamdi, ένας από τους Τούρκους καθηγητές, ο οποίος μας υπέμενε.

Το ποντιακό τραγούδι "Hamsi koy tablaya baslamis oynama" [Βάλαμε τον γαύρο (χαμσί) στον ταμπλά και άρχισε να χορεύει], εμείς κάνοντας μια μικρή αλλαγή, βάλαμε το όνομα του καθηγητή μας Hamdi στη θέση της λέξης Hamsi και το τραγουδώσαμε!

Ειδοποιηθήκαμε ότι θα αναχωρήσουμε για την επιστροφή και αρχίσαμε να μαζεύουμε τα πράγματά μας, όταν εμφανίστηκαν μερικοί ρακένδυτοι και πεινασμένοι, οι οποίοι μας ζήτησαν να τους δώσουμε ότι μπορούμε. Χωρίς δεύτερη σκέψη, τους προσφέραμε ότι είχαμε. Τους βεβαιώσαμε ότι δεν είναι χοιρινό και τους αφήσαμε να το απολαύσουν. Τόση ήταν η πείνα τους, ώστε έγλυφαν και τα δάκτυλά τους.

Αν λέγαμε την αλήθεια για τα αλλαντικά, θα έμεναν νηστικοί! Η ατυχία μας όμως ήταν όταν εμφανίστηκε ο θρησκόληπτος Hamdi. Στη θέα των αλλαντικών που έτρωγαν με απόλυση οι πεινασμένοι ομόθρησκοί του, κεραυνοβολήθηκε. Τους ενημέρωσε τι έτρωγαν, τι απολάμβαναν.

Έγινε το «σώσε»! Οι πεινασμένοι αφενός προσπαθούσαν να κάνουν εμετό όσα έφαγαν, αφετέρου άρχισαν να μας πετάνε μεγάλες πέτρες (κασκαβάλες).

Πόσο κακό κάνει η θρησκοληψία στον άνθρωπο! * Ο δαίμων του τυπογραφείου «κτύπησε» στο προηγούμενο φύλο και μετέτρεψε το τσιόλι «Πηλεύς» σε ...υποβρύχιο!

Ρωμιός ή Έλληνας;

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΜΟΥΤΣΟΓΛΟΥ

Η Κωνσταντινούπολη μετά την Άλωση δεν ήταν η ίδια με τη βυζαντινή, η οποία απλώς είχε αλλάξει κυρίαρχο. Η Άλωση διέκοψε όχι μόνο τη συνέχεια του βυζαντινού κράτους, αλλά και της κοινωνίας. Η νέα κοινωνική δομή της Κωνσταντινούπολης, με πολλούς πλέον Ελλαδίτες εποίκους που μεταφέρθηκαν εκεί από τον κατακτητή, δημιούργησε διαφορετικές συνθήκες αναφοράς στην πατρίδα και στο έθνος, ενώ εξάλλου οι έννοιες αυτές, δεν είχαν διαμορφωθεί πλήρως. Σύγχυση στο θέμα της εθνικότητας των Ελλήνων είχε προκαλέσει μετά την Άλωση, η δουλεία στους Οθωμανούς, και η διαφορετικότητα εμφανίζεται κυρίως στα πλαίσια της θρησκείας. Το έθνος ορίζεται μεν ως Γένος, ωστόσο αυτό δεν έχει σχέση με φυλετικά χαρακτηριστικά αλλά με θρησκευτικά και πολιτισμικά. Γεωγραφική αναφορά δεν υπήρχε, η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία είχε χαθεί και η Ελλάδα ως κρατική και εδαφική οντότητα ουδέποτε είχε υπάρξει. Ο χαρακτηρισμός Έλληνας παρέπεμπε στο Γένος και τη θρησκεία ταυτόχρονα. Πατρίδα ήταν το Γένος.¹ Οι Ρωμαίοι ή Ομογενείς είναι οι ορθόδοξοι κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης που μιλούν ελληνικά, είναι οι Έλληνες. Επιπλέον του αυτοπροσδιορισμού τους ως Ρωμαίων και Ομογενών, η ονομασία Έλληνας χρησιμοποιείται επίσης εκ μέρους των Κωνσταντινουπολιτών –αν και όχι συχνά– για τον αυτοχαρακτηρισμό τους.² Συλλογικά ο Ελληνισμός ονομαζόταν το «Γένος».

Οι βυζαντινοί –υπό την ευρεία έννοια– της εποχής κατά την οποία βρέθηκαν αντιμέτωποι με τους Τούρκους, στην πλειονότητα τους θεωρούσαν ότι ήταν Ρωμαίοι, Έλληνες και Χριστιανοί. Όπως επισημαίνει ο Βρυένιος, που έζησε πριν από την Άλωση, «Οι εχθροί Τούρκοι έχουν να κάνουν με ελεύθερους άνδρες, απόγονους Ελλήνων και Ρωμαίων». Παρόλο που ήταν χριστιανοί, το σχίσμα και η λατινική σταυροφορία εναντίον τους, αλλά και η επικράτηση της ελληνικής γλώσσας, τους διαφοροποιούσαν από του Δυτικούς χριστιανούς· εξάλλου οι ρωμαιοκαθολικοί τους θεωρούσαν αιρετικούς σε μια εποχή κατά την οποία η θρησκεία επικρατούσε σε όλους τους τομείς. Με τα σημερινά μέτρα οι Κωνσταντινουπολίτες της εποχής θα χαρακτηρίζονταν ως Έλληνες που ανήκαν στο ίδιο έθνος με τους σύγχρονους, ωστόσο οι ίδιοι οι Βυζαντινοί διαφοροποιούσαν τους εαυτούς τους από τους αρχαίους Έλληνες, δεν θεωρούσαν ότι αποτελούσαν τη συνέχεια τους και απέφευγαν την προσωνομμία Έλληνας που παρέπεμπε στους δωδεκαθεϊστές.

Ο Γεώργιος Γεμιστός (Πλήθων) είχε γεννηθεί στην Κωνσταντινούπολη το 1355. Ο Πλήθων, σε μια εποχή κατά την οποία θεωρείτο ότι υπήρχε σύγκρουση μεταξύ της ιδιότητας του χριστιανού και του Έλληνα, επεσήμανε ότι: «Έλληνες εσμέν το γένος, ως η τε φωνή και η πάτριος παιδεία μαρτυρεί». Όμως, το ουσιαστικό πρόβλημα το οποίο έπρεπε να αντιμετωπιστεί τη στιγμή εκείνη είναι η υπεράσπιση της ορθοδοξίας ως εθνικής ιδέας, η οποία απειλείτο τόσο από το Ισλάμ όσο και από τον Καθολικισμό. Η επάνοδος στην κλασική αρχαιότητα και ο ανθρωπισμός θεωρήθηκαν επικίνδυνα για την ενότητα της Ορθοδοξίας.³ Σε αυτό το πλαίσιο, ο Γεννάδιος Σχολάριος γράφει εναντίον των ελληνιζόντων και του αρχηγού τους,

1. Τόνια Κιουσσοπούλου, *Η έννοια της πατρίδας κατά τον 15ο αιώνα (Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης και η μετάβαση από τους μεσαιωνικούς στους νεότερους χρόνους)*, ΠΕΚ (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης), Ηράκλειο 2011.

2. Πάρις Γουναρίδης, *Ιωσήφ Βρυένιος, ο προφήτης της καταστροφής*, ΠΕΚ, 2011.

3. Νίκος Σβορώνος, *Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας*, Αθήνα, 1981 σ. 49.

4. Ο Μ. Γεδεών παραπέμπει στον Κ. Σάθα, ο οποίος αναφέρει ότι ο Σχολάριος, απειλώντας με αποκοπή από το σώμα της Εκκλησίας, έδωσε εντολή σε όσους κατείχαν αντίγραφα του περί Νόμων συγγράμματος του Πλήθωνα, να τα κάψουν δημοσίως (Μανουήλ Γεδεών, *Πατριαρχικοί πίνακες*, σ. 478).

5. Ξερίαι είναι το σύνολο των θρησκευτικών κανόνων που βασίζονται στα εδάφια του Κορανίου, τα λόγια και τις πράξεις του Προφήτη Μωάμεθ και τις ερμηνείες που προέρχονται από αυτούς, ρυθμίζοντας την ανθρώπινη ζωή και την κοινωνική ζωή και οι οποίοι «δεν θα αλλάξουν ποτέ επειδή είναι θεϊκοί».

του Γεωργίου Πλήθωνος και αργότερα παραδίδει στην πυρά τα συγγράμματα του.⁴ Ωστόσο και ο Σχολάριος αντιλαμβάνεται το Γένος ως μια θρησκευτική συλλογικότητα και αναγνωρίζει την Κωνσταντινούπολη ως «πατρίδα των νυν ελληνικών γένει».

Κατά το Λεξικό Μπαμπινιώτη, «Ρωμαίος είναι ο ελληνόφωνος πολίτης της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, κυρίως της βυζαντινής περιόδου, και αργότερα, κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο και την Τουρκοκρατία, ο ορθόδοξος χριστιανός, ο Έλληνας μέχρι την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους. Σήμερα, στην Ελλάδα χρησιμοποιείται για τον Νεοέλληνα, ο οποίος έχει διατηρήσει την ορθόδοξη παράδοση του Βυζαντίου κατ' αντιδιαστολή προς τον οπαδό του ευρωπαϊκού διαφωτισμού ή τον πολέμιο του Βυζαντίου».

Καθόσον αφορά όμως τους Κωνσταντινουπολίτες που αυτοχαρακτηρίζονται ως Ρωμιόι, γνωρίζουμε ότι δεν χρησιμοποιούν αυτόν τον όρο ως αντίπαλοι του ευρωπαϊκού διαφωτισμού· το αντίθετο μάλιστα αφού συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο προοδευτικών (με την κυριολεκτική έννοια του όρου) Ελλήνων.

Ο όρος Ρωμιός δεν προέκυψε απευθείας από τον όρο Ρωμαίος. Μεσολάβησε η χρήση του από τους Τούρκους, ως Rum με αναφορά στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Στο θεοκρατικό Οθωμανικό κράτος, όπου η θρησκεία ήταν το παν, το κύριο διακριτικό χαρακτηριστικό ήταν η θρησκεία. Αφού στην περίπτωση των χριστιανών δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί ο ισλαμικός νόμος, το *Şeriat*,⁵ δημιουργήθηκε η ανάγκη κάποιου άλλου διοικητικού συστήματος. Αποτέλεσμα της ανάγκης αυτής υπήρξε η βαθμιαία εισαγωγή του συστήματος των εθνοτήτων (*millet*) στην οθωμανική διοίκηση. Η διάκριση δεν αφορά στα έθνη, υπό την έννοια που δόθηκε στον όρο στην Ευρώπη τον 19ο αιώνα, αλλά είναι σχεδόν καθαρά θρησκευτική. Το *millet* των Rum δεν περιλαμβάνει μόνο τους Έλληνες αλλά και όλους τους ορθοδόξους, Σύρους, Σλάβους, Βουλγάρους, ανεξαρτήτως φυλής ή γλώσσας. Επικεφαλής των Ορθοδόξων (εθνάρχης-*millet başı*) είναι ο Οικουμενικός Πατριάρχης. Η λέξη Rum-Ρωμιός αρχίζει να χαρακτηρίζει αποκλειστικά τους Έλληνες της Πόλης μόνο μετά από το Βουλγαρικό Σχίσμα.

Καθόσον αφορά τους Τούρκους, σε πρόσφατη εργασία Τούρκου αναγνώστου της, μιας από τις πλέον σοβαρές τουρκικές εφημερίδες απάντησε ότι Rum, είναι ο Έλληνας της Τουρκίας (και της Κύπρου), και Yunan, ο Έλληνας της Ελλάδας, επισημαίνοντας μάλιστα ότι ο όρος Yunanlı είναι λάθος.

Κατά τον συντάκτη του παρόντος, οι λέξεις Έλληνας και Ρωμιός (όπως τον χρησιμοποιούν οι Κωνσταντινουπολίτες) είναι κάπως συνώνυμες. Ρωμιόι είναι οι Έλληνες με καταγωγή από την Πόλη. Πάντως ο ορθός νομικός όρος όπως χρησιμοποιήθηκε στη Συνθήκη της Λοζάνης, βάσει της οποίας οι Ρωμιόι παραμένουν στην Πόλη είναι «Έλληνες της Κωνσταντινούπολης» (*Les grecs de Constantinople*) και θα πρέπει να χρησιμοποιείται στα δημόσια κείμενα τόσο στα ελληνικά όσο και στις ξένες γλώσσες. Στα τουρκικά, λόγω της ιστορικής σημασίας του, μπορεί να χρησιμοποιείται ο όρος Rum.